

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

No Gift Policy

หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา
ของเจ้าพนักงานของรัฐ
และประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

สุชาภา วรินทร์เวช
7 พฤษภาคม 2569

ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง
ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง
ลาภทรัพย์และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง
ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งวิชาชีพไว้ให้บริสุทธิ์

พระราชโอรสสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
ถึงนายแพทย์สวัสดิ์ แดงสว่าง ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2471

- มาตรฐานทางจริยธรรม จากจิตสำนึกสู่การปฏิบัติจริง
- ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ข้อมำหนดจริยธรรมข้าราชการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พ.ศ. 2565
- Conflict of Interest: COI
ผลประโยชน์ทับซ้อน ต้นทุนแฝงของความเชื่อเพื่อ
- No Gift Policy
และหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา
ของเจ้าพนักงานของรัฐ

ที่ นว. 89/2497

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

1 เมษายน 2497

เรื่อง ข้าราชการอ้างว่าไม่รู้กฎหมายและระเบียบแบบแผนในหน้าที่

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2497 ได้พิจารณาเห็นว่าข้าราชการแต่ละคนย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่ของตนหากได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ดีหรือละเว้นมิได้ปฏิบัติที่ดี เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการแล้ว จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนข้อบังคับของทางราชการมิได้

จึงได้ลงมติว่า ข้าราชการผู้มีหน้าที่ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนข้อบังคับอันตนจะต้องปฏิบัติ และอยู่ในหน้าที่ของตนมิได้ การที่ข้าราชการปฏิบัติงานไม่ชอบด้วยกฎหมายระเบียบแบบแผนที่ดี หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนกำหนดก็ดี ให้ถือว่าเป็นการผิดวินัย หรือหย่อนสมรรถภาพ แล้วแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษตามควรแก่กรณีต่อไป

จึงขอขึ้นย่นมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม)

ชำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2497
หนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
ที่ นว 89/2497 ลงวันที่ 1 เมษายน 2497

ข้าราชการ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติกร
อย่างใดอย่างหนึ่งจะอ้างว่าไม่รู้
กฎหมายหรือระเบียบแบบแผน
ข้อบังคับอันตนจะต้องปฏิบัติ
และอยู่ในหน้าที่ของตนมิได้

รู้หรือไม่? “ไม่รู้กฎหมาย” ไม่ใช่ข้อแก้ตัวตามมาตรา 64

สรุปหลักการสำคัญของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 64 ที่ว่าด้วยเรื่องบุคคลจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายเพื่อพ้นความรับผิดไม่ได้ พร้อมระบุเงื่อนไขการใช้ดุลพินิจของศาลในการลดโทษ และข้อจำกัดสำหรับข้าราชการ

หลักการสำคัญและเงื่อนไขทางกฎหมาย

อ้างไม่รู้กฎหมายเพื่อพ้นผิดไม่ได้

บุคคลจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายเพื่อให้พ้นจากความรับผิดในทางอาญาไม่ได้เป็นอันขาด

ต้องแสดงพยานหลักฐานที่ชัดเจน

ผู้กระทำความผิดต้องพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนเองไม่รู้กฎหมายนั้นจริงๆ เพื่อรับการพิจารณา

ข้อยกเว้นในการลดโทษ

หากศาลเห็นว่าอาจไม่รู้กฎหมายจริง ศาลอาจใช้ดุลพินิจลดโทษให้ได้

ข้อควรทราบเพิ่มเติม (เน้นย้ำพิเศษ)

ข้าราชการไม่มีสิทธิอ้างไม่รู้กฎหมาย

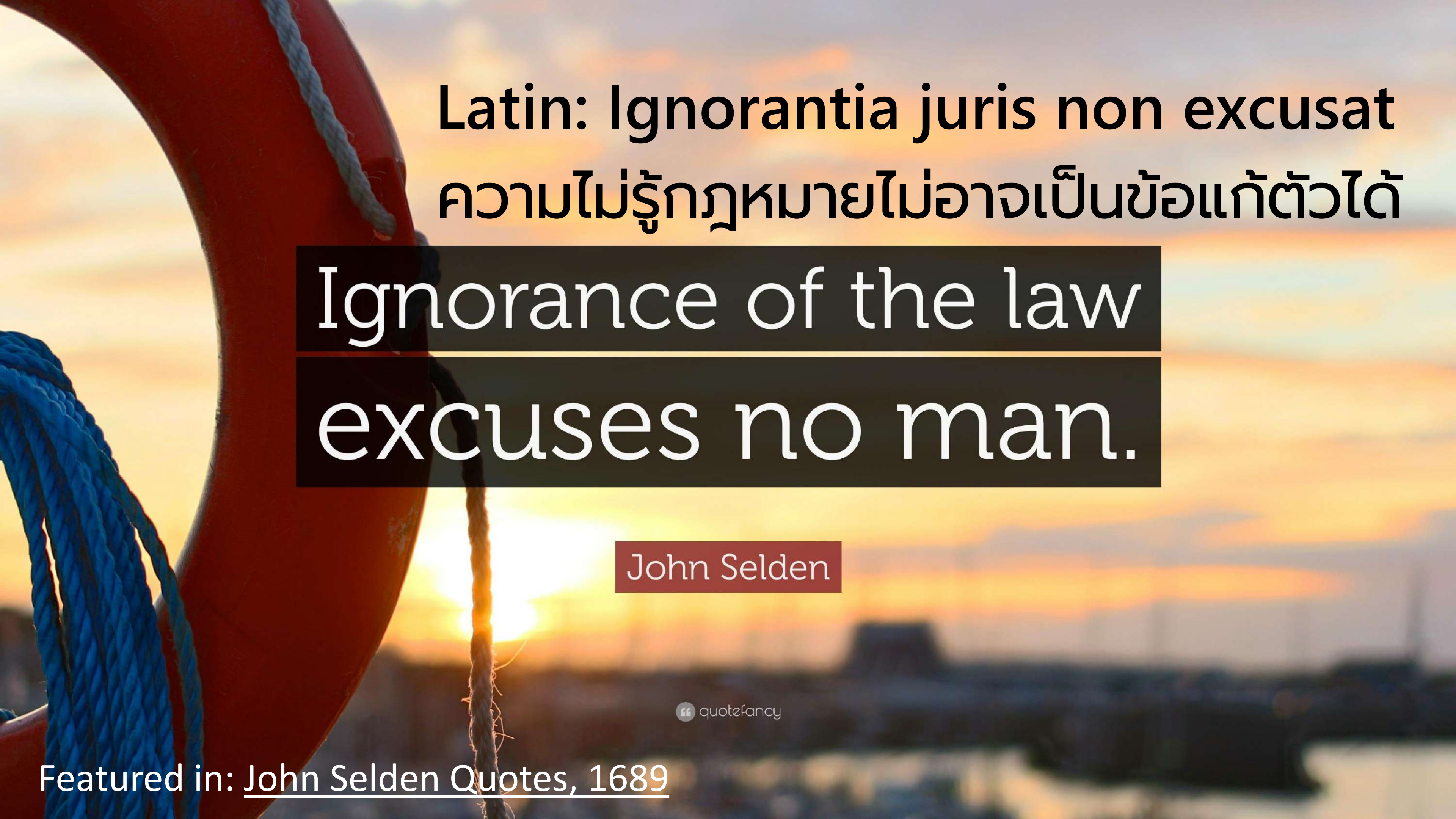
ข้าราชการที่ทำงานเกี่ยวกับการปฏิบัติการ จะอ้างไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบไม่ได้

การพิสูจน์ในทางปฏิบัติทำได้ยาก

การพิสูจน์ว่าไม่รู้กฎหมายจริง ๆ เพื่อให้เข้าข่าย “สำคัญผิดในข้อกฎหมาย” นั้นทำได้ยากมาก

มาตรานี้เน้นย้ำถึงหลักกฎหมาย **“คนทุกคนต้องรู้กฎหมาย”** เพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลอ้างความไม่รู้กฎหมายเพื่อทำผิด

A red lifebuoy with a blue rope is positioned on the left side of the image. The background is a soft-focus sunset over a body of water, with a city skyline visible in the distance. The sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow.

Latin: Ignorantia juris non excusat
ความไม่รู้กฎหมายไม่อาจเป็นข้อแก้ตัวได้

Ignorance of the law
excuses no man.

John Selden

quote fancy

Featured in: John Selden Quotes, 1689

มาตรฐานทางจริยธรรม

จากจิตสำนึก...สู่การปฏิบัติจริง

คุณธรรม จริยธรรม: หัวใจสำคัญในการควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

หลักการปฏิบัติงาน (Principle of Operation)

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ จำเป็นต้องมีกลไกที่สำคัญในการควบคุมการทำงาน
การทำงานในภาครัฐต้องมีระบบหรือเครื่องมือที่ใช้ในการทำกับดูแลอย่างเหมาะสม

คุณธรรม จริยธรรม

กลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ (The Core Mechanism)

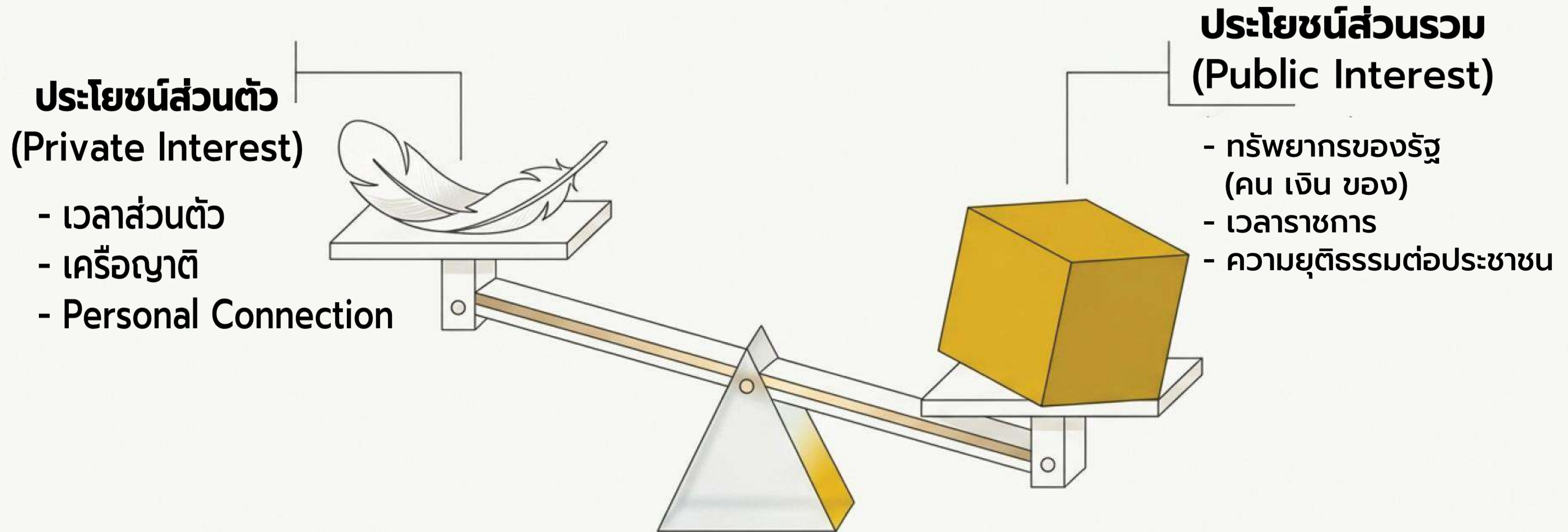
กลไกสำคัญที่ช่วยควบคุมการทำงาน คือ “คุณธรรม จริยธรรม” ของเจ้าหน้าที่รัฐ
จิตสำนึกด้านความดีงามคือเครื่องมือที่แท้จริงในการควบคุมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงถูกคาดหวัง
ให้มีจริยธรรมขั้นสูง
และปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักจริยธรรม

เหนือประโยชน์ส่วนตน

การแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ จึงสำคัญมาก...ในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ห้ามนำ "ตำแหน่งหน้าที่" ไปแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองหรือพวกพ้องอย่างเด็ดขาด

หลักความเชื่อถือและไว้วางใจของสาธารณะ

หลักความเชื่อถือและไว้วางใจของสาธารณะ (Public Trusteeship) ที่ใช้กับผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะนี้ **มีความสัมพันธ์กับจริยธรรม (Ethics) คือ มาตรฐานแห่งความประพฤติ (Standard of Behavior) ของผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะด้วย กล่าวคือ...**

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะเป็นผู้ที่ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจของสาธารณะ **จึงจำเป็นต้องถูกบังคับด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม** หรือมาตรฐานความประพฤติที่สูงกว่าบุคคลธรรมดาทั่วไป พฤติกรรมบางอย่างที่พลเมืองทั่วไปทำได้ **แต่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะทำไม่ได้**

ที่มา: John Locke (ค.ศ.1632-1704) แนวคิด "สัญญาประชาคม" (Social Contract)

มาตรฐานทางจริยธรรม

จึงสำคัญกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากเป็นทั้ง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. ช่วยส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ยึดมั่นในหลักการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบธรรม
คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ
2. ยกย่องประสิทธิภาพบริการสาธารณะ: เมื่อเจ้าหน้าที่ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม
เป็นที่ตั้ง จะส่งผลให้การบริการประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว เป็นธรรม
และไม่เลือกปฏิบัติ
3. สร้างความเชื่อมั่นและโปร่งใส: ช่วยให้ประชาชนเกิดความเชื่อต่อศรัทธา
ต่อภาครัฐ ลดปัญหาการทุจริตและการมีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict
of Interest)
4. ส่งเสริมให้เกิดการตัดสินใจที่เป็นธรรม ตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
โดยไม่นำผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้องมาเกี่ยวข้อง

5. นำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้เป็นเครื่องมือในกระบวนการบริหารงานบุคคล เช่น ประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน และการแต่งตั้ง โยกย้าย เป็นต้น
6. สร้างกรอบการประพฤติตนที่ดี: ช่วยให้เจ้าหน้าที่รัฐทราบแนวทางที่ควรทำ (Do's) และแนวทางที่ไม่ควรทำ (Don'ts)
7. เป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน ใช้เป็นบรรทัดฐานในการตัดสินใจว่า พฤติกรรมใด "ควร" หรือ "ไม่ควร" กระทำ เพื่อรักษาความถูกต้องชอบธรรม และภาพลักษณ์ที่ดีของทางราชการ
8. กำหนดบทลงโทษเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความผิด และกำหนดมาตรการลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ที่ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมหรือประพฤติมิชอบ

มาตรฐานแห่งความประพฤติ (Standard of Behavior)

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562
(ETHICAL STANDARD ACT B.E. 2562 (2019))

สะพานเชื่อมการทำงาน: จากอุดมการณ์สู่การปฏิบัติ

อุดมการณ์สูงสุด

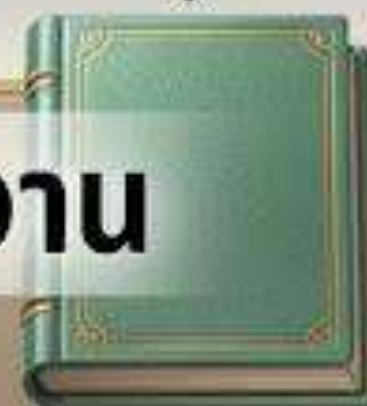
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

เลนส์จัดระเบียบ

พ.ร.บ. มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562
แปลงอุดมการณ์เป็น 7 มาตรฐานสากล

คุณลักษณะ
การเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี

ประมวลจริยธรรมของแต่ละหน่วยงาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ตราไว้ ณ วันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตภาค ๒๕๖๐ พรรษา ปัจจุบันสมัย จันทรคตินิยม
กฎกฏสมทัตสร จิตตมาส ชุณหปักษ์ ทสมิตถิ์ สุริยคติกาล เมษายนมาส ฉัฏฐสุรทิน ศรวาร โดยกาลบริเวท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ให้ประกาศว่า นายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูลว่า นับแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก
พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม
พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้นมา การปกครองของประเทศไทยได้ดำรงเจตนารมณ์ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อเนื่องมาโดยตลอด แม้ได้มีการยกเลิก แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศใช้
รัฐธรรมนูญเพื่อจัดระเบียบการปกครองให้เหมาะสมหลายครั้ง แต่การปกครองก็มิได้มีเสถียรภาพหรือ
ราบรื่นเรียบร้อยเพราะยังคงประสบปัญหาและข้อขัดแย้งต่าง ๆ บางครั้งเป็นวิกฤติทางรัฐธรรมนูญที่หา
ทางออกไม่ได้ เหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการที่มีผู้ไม่นำพาหรือไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การปกครองบ้านเมือง
ทุจริตฉ้อฉลหรือบิดเบือนอำนาจ หรือขาดความตระหนักสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน
จนทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นผล ซึ่งจำเป็นต้องป้องกันและแก้ไขด้วยการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้
กฎหมาย และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุณธรรมและจริยธรรม แต่เหตุอีกส่วนหนึ่งเกิดจากกฎเกณฑ์
การเมืองการปกครองที่ยังไม่เหมาะสมแก่สภาวะการณ์บ้านเมืองและกาลสมัย ให้ความสำคัญแก่รูปแบบ
และวิธีการยิ่งกว่าหลักการพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตยหรือไม่อาจนำกฎเกณฑ์ที่มีอยู่มาใช้แก่พฤติกรรม
ของบุคคลและสถานการณ์ในยามวิกฤติที่มีรูปแบบและวิธีการแตกต่างไปจากเดิมให้ได้ผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

หมวด 6 แผนนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา 76 บรรณสาม

รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงาน
ของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม
สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้อง
ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

พระราชบัญญัติ
มาตรฐานทางจริยธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น
และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

และหมายความรวมถึง หน่วยงานธุรการของรัฐสภา องค์การอิสระ ศาล และ
องค์กร

พระราชบัญญัติ มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

ETHICAL STANDARD ACT B.E. 2562 (2019)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เมื่อวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒
มีผลใช้บังคับ
เมื่อวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

วัตถุประสงค์และผลบังคับใช้

ขอบเขตการบังคับใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐ

กฎหมายหลักในการจัดทำประมวลจริยธรรม
เป็นเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผลบังคับใช้กับหน่วยงาน ในกำกับของฝ่ายบริหาร

มีผลบังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงาน
ในหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร

กลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ครอบคลุม

ข้าราชการ (พลเรือน, การเมือง, ครู, ทหาร, ตำรวจ, ท้องถิ่น), พนักงานรัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน

ประเภทข้าราชการ

- พลเรือน, การเมือง, ครู
- ทหาร, ตำรวจ, ส่วนท้องถิ่น
- ในสถาบันอุดมศึกษา

ประเภทหน่วยงาน/พนักงาน

- ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- องค์การมหาชน และหน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่

หน่วยงานที่ได้รับการยกเว้น

ไม่รวมถึงหน่วยงานธุรการของรัฐสภา องค์การอิสระ
ศาล และองค์กรอัยการ

ประโยชน์จากการใช้พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

นำพหุติกรรมทางจริยธรรม ไปใช้ในระบบการบริหารงานบุคคล

ให้การประพฤติปฏิบัติตนและการรักษาจริยธรรม
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละราย

ส่งผลต่อการพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ
อาทิ การประเมินผล การปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน
การแต่งตั้งย้าย โอน เลื่อน หรือให้ออกจากราชการ

มาตรา 3 วรรคหนึ่ง “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในฝ่ายบริหาร แต่ไม่หมายความรวมถึงหน่วยงานธุรการของรัฐสภา องค์การอิสระ ศาล และองค์การอัยการ

มาตรา 3 วรรคสอง “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า

ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 3 วรรคสอง (ต่อ)

- ข้าราชการพลเรือนสามัญ
- ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
- ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ข้าราชการตำรวจ
- พนักงานส่วนท้องถิ่น
- ข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนกลาโหม
- ผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐในกำกับฝ่ายบริหาร
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ / องค์การมหาชน
- ข้าราชการการเมืองซึ่งไม่ใช่คณะรัฐมนตรี

มาตรา 3 บรรณสาม

องค์กรกลางบริหารงานบุคคล” หมายความว่า

- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
- คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- คณะกรรมการข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทนั้น
- คณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายบริหาร
- คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ

“องค์กรกลางบริหารงานบุคคล” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภานั้น รวมทั้งคณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรม

มาตรา ๕ มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการทำความดีและละเว้นความชั่ว

มาตรา 5 วรรคหนึ่ง

มาตรฐานทางจริยธรรม คือ

หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติ

อย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ซึ่งต้องประกอบด้วย

๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒ ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

๓ กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม

๔ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

หลักการของมาตรฐานทางจริยธรรม

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลัก ของประเทศฯ

ส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบัน โดยการรักษาประโยชน์ชื่อเสียง
ของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา การเกิดทุนรักษาไว้ซึ่ง
สถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

๒. ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม
มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง
และมีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน

๓. กล้าตัดสินใจและกระทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม

กล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดง
ความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
รวมทั้งไม่ยอมทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพ
ของตนเอง

หลักการของมาตรฐานทางจริยธรรม (ต่อ)

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ

คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ฯลฯ

หลักการของมาตรฐานทางจริยธรรม (ต่อ)

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่าง
ที่ดี และรักษาภาพลักษณ์
ของทางราชการ

ที่

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์
ของความเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปฏิบัติตน
เป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

มาตรา 19

เพื่อประโยชน์ในการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ

- (1) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐ
- (2) ดำเนินกิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานของรัฐ และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม รวมทั้งกำหนดกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนสร้างเครือข่าย และประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน
- (3) ทุกสิ้นปีงบประมาณ ให้จัดทำรายงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนดเสนอต่อ ก.ม.จ. โดยให้หน่วยงานของรัฐเสนอรายงานประจำปีผ่านองค์กรกลางบริหารงานบุคคล หรือองค์กรตามมาตรา 6 วรรคสอง

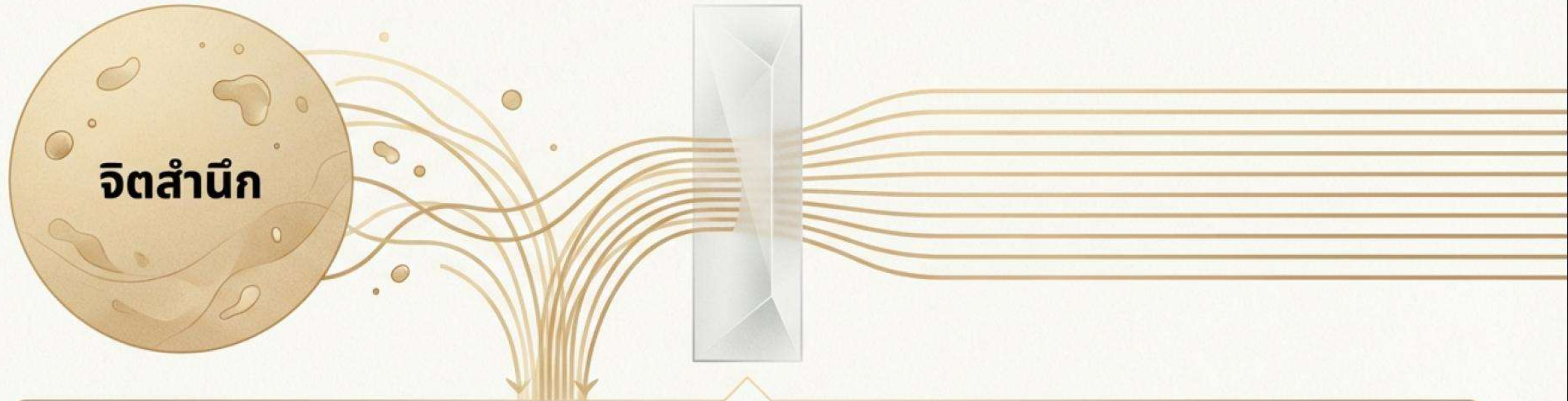
Prism... แห่งความดี

จากจิตสำนึก...สู่การปฏิบัติจริง

ถอดรหัสพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562
เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ และชีวิตประจำวัน

จิตสำนึก: จุดเริ่มต้นก่อนตัวบทกฎหมาย

กฎหมายไม่ได้สร้างคนดี แต่เป็นเพียง "เครื่องมือ" ที่ช่วยจัดระเบียบความตั้งใจดีให้กลายเป็นมาตรฐานที่ทุกคนยึดถือร่วมกัน

1. เจตนา

ความปรารถนาดีต่อส่วนรวม

2. ความตระหนักรู้

การแยกแยะผิดชอบชั่วดีได้ด้วยตนเอง

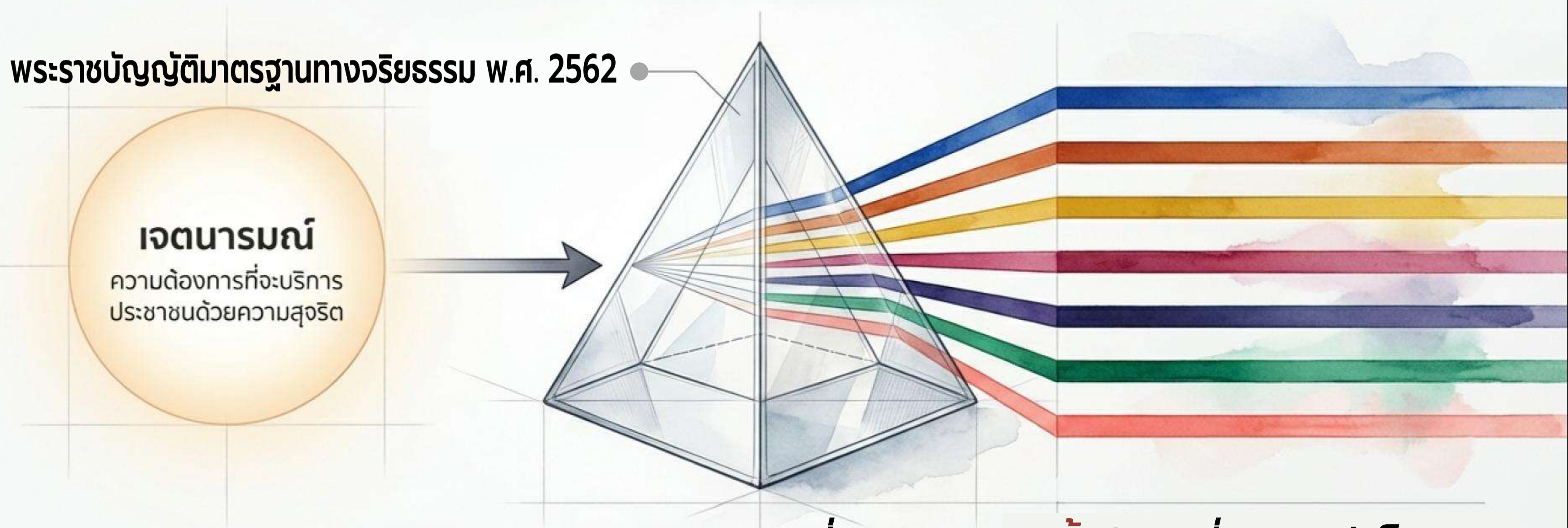

3. ความรับผิดชอบ

การยอมรับผลของการกระทำ

...กฎหมายไม่ใช่แค่ข้อห้าม...
แต่คือ **"เลนส์"** ที่ช่วยขยายจิตสำนึกให้ออกมาเป็นมาตรฐานเดียวกัน

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ●

เปลี่ยน **"ความตั้งใจ"** ที่มองไม่เห็น
ให้เป็น **7 มาตรฐาน** ที่ประชาชนสัมผัสได้

โครงสร้างจิตสำนึก และพฤติกรรม

การปฏิบัติจริง

พฤติกรรมที่มองเห็นได้, การปฏิบัติตามกฎ, การกระทำในแต่ละวัน

จิตสำนึก

รากฐานที่มองไม่เห็น: ทัศนคติ, ความเชื่อ, และเจตนารมณ์ที่แท้จริงของการเป็นข้าราชการที่ดี

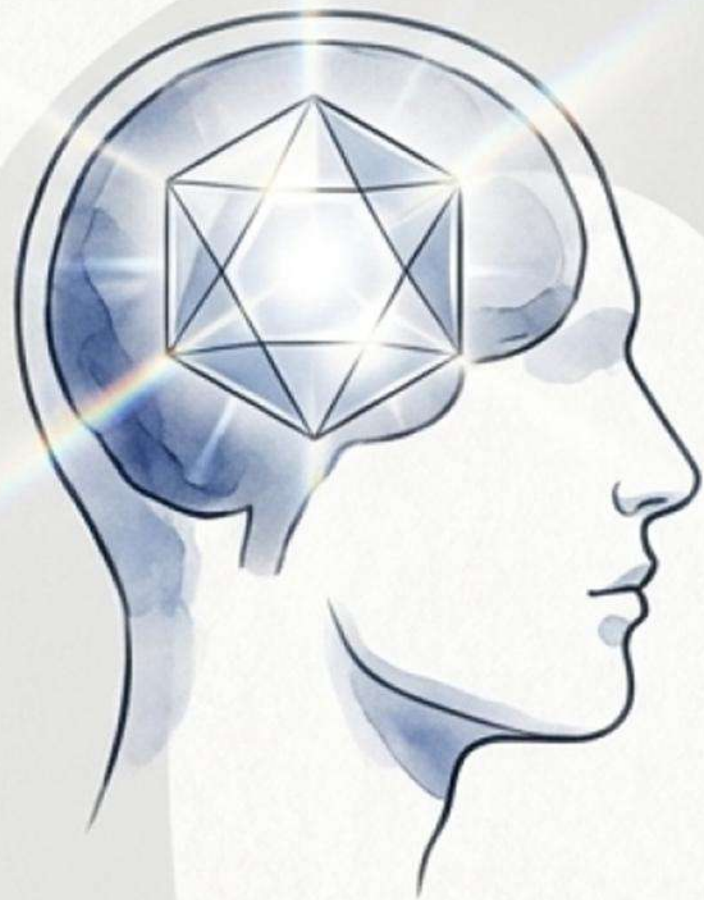
พฤติกรรมที่ยั่งยืน...เกิดจากรากฐานของจิตสำนึกที่มั่นคง

โครงสร้างมาตรฐานทางจริยธรรม 7 มาตรฐาน

จากภายใน...สู่ภายนอก

รากฐานที่ตัวตน | 1. ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี

กะเทาะแก่นความคิด

ความเชื่อมั่นที่ว่าเกียรติยศของข้าราชการ
ไม่สามารถซื้อขายได้ด้วยผลประโยชน์ใดๆ

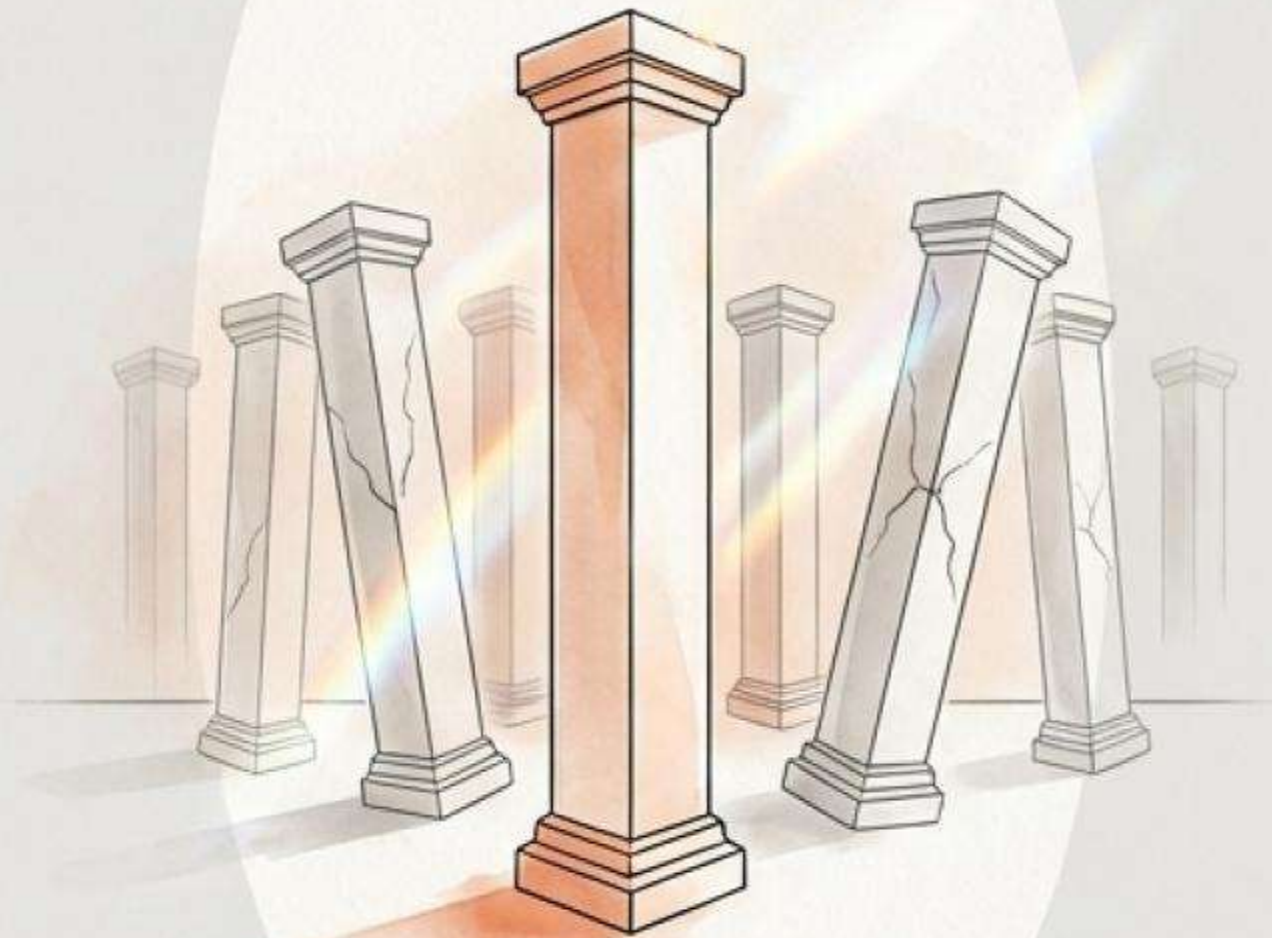

สู่โลกแห่งความเป็นจริง

- ✓ ปฏิเสธการรับของขวัญหรือสินบนทุกรูปแบบ
- ✓ โปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการเบิกจ่าย
- ✓ ไม่ใช้ช่องโหว่ทางกฎหมายเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง

รากฐานที่ตัวตน | 2. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

เกาะเกาะแก่นความคิด

ความกล้าที่จะยืนหยัดเพื่อความถูกต้อง
แม้ในยามที่ต้องเผชิญกับแรงกดดันจากผู้มีอำนาจ

สู่โลกแห่งความเป็นจริง

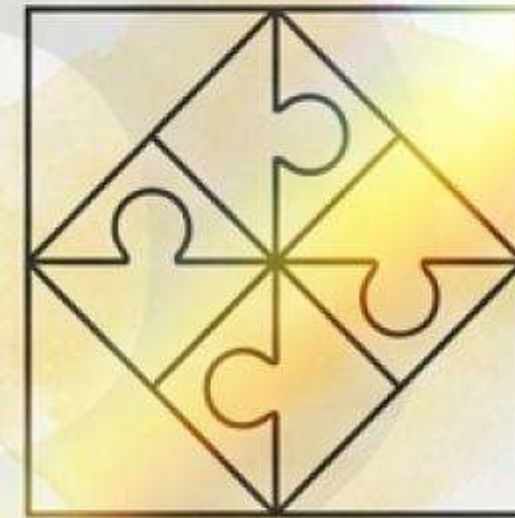
- ✓ กล้าทักท้วงเมื่อเห็นคำสั่งที่ขัดต่อระเบียบหรือกฎหมาย
- ✓ รายงานการทุจริตโดยไม่หวั่นเกรงต่ออิทธิพล
- ✓ รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองอย่างตรงไปตรงมา

สะท้อนที่การทำงาน | 3. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

กะเทาะแก่นความคิด

ความมุ่งมั่นที่จะไม่หยุดแค่คำว่า
"ทำตามหน้าที่" แต่ต้องตั้งคำถามว่า
"ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุดหรือไม่"

สู่โลกแห่งความเป็นจริง

- ✓ ลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน
- ✓ นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อบริการประชาชนได้รวดเร็วขึ้น
- ✓ ทำงานเสร็จตามกำหนดเวลา พร้อมคุณภาพที่ได้มาตรฐาน

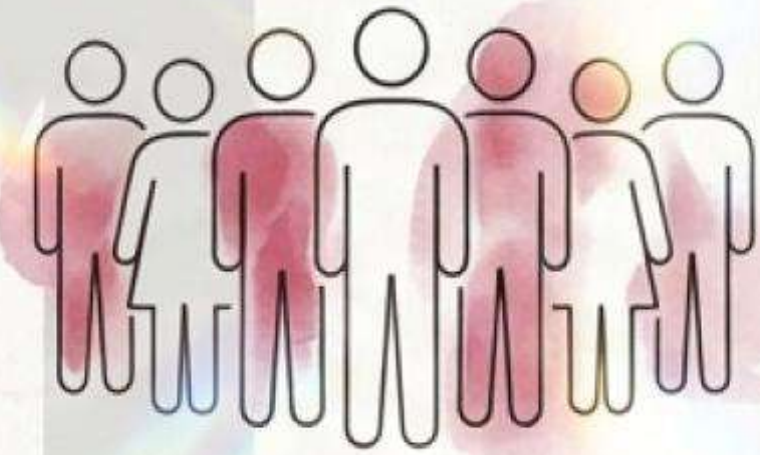
สะท้อนที่การทำงาน | 4. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

Mindset

กะเทาะแก่นความคิด

การมองเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน
ประชาชนทุกคนคือ VIP ของรัฐ

Action

สู่โลกแห่งความเป็นจริง

- ✓ ให้บริการตามระบบคิวอย่างเคร่งครัด ไม่มี "ทางลัด" ให้คนรู้จัก
- ✓ ใช้มาตรฐานเดียวกันในการบังคับใช้กฎหมายกับคนทุกระดับ
- ✓ ให้บริการด้วยกิริยาจาที่สุภาพกับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียม

เพลงประกายสู่สังคม | 5. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศฯ

กะทาะแก่นความคิด

ความตระหนักว่าเรากลไกสำคัญในการธำรงไว้ซึ่ง
ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
และการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สู่โลกแห่งความเป็นจริง

- ✓ ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- ✓ เกิดทุนและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์
- ✓ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจและเคารพในกฎหมาย
ของกติกากำนเมือง

แปลงประกายสู่สังคม | 6. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

กะเทาะแก่นความคิด

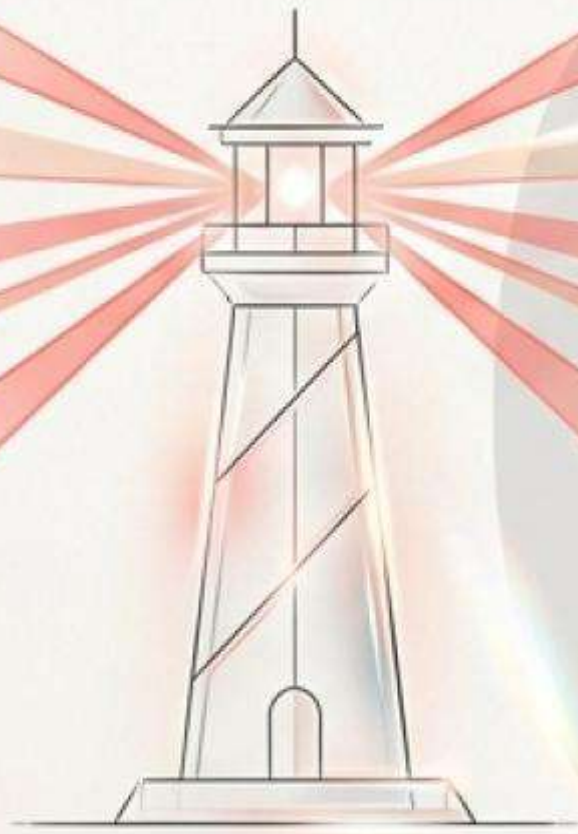
การขีดเส้นแบ่งที่ชัดเจนระหว่าง
"ของข้าพเจ้า" และ "ของแผ่นดิน"

สู่โลกแห่งความเป็นจริง

- ✓ ไม่นำทรัพย์สินของทางราชการ (เช่น รถยนต์, อุปกรณ์สำนักงาน) ไปใช้ส่วนตัว
- ✓ ไม่ใช้เวลาราชการไปประกอบธุรกิจส่วนตัว
- ✓ แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนออกจากตำแหน่งหน้าที่อย่างเด็ดขาด

เพลงประกายสู่สังคม | 7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

กะเทาะแก่นความคิด

การตระหนักว่า "เครื่องแบบไม่ได้ถูก **ถอดออก** หลังเวลางาน"
พฤติกรรมของเราคือภาพสะท้อนของหน่วยงานเสมอ

สู่โลกแห่งความเป็นจริง

- ✓ มีวินัย ตรงต่อเวลา และอุทิศตนเพื่องาน
- ✓ แสดงความคิดเห็นบนโซเชียลมีเดียอย่างมีวุฒิภาวะ ไม่สร้างความแตกแยก
- ✓ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางวินิจฉัยพฤติกรรม: เส้นบาง ๆ ระหว่าง “ความคุ้นชิน” กับ “จริยธรรม”

สถานการณ์	สิ่งที่ควรทำ	ข้อควรระวัง
มีคนรู้จักมาขอคิวลัด	แนะนำขั้นตอนตามระบบคิว ปกติอย่างสุภาพ	ลัดคิวให้เพราะเกรงใจหรือ เห็นแก่ความสัมพันธ์
นโยบายใหม่เร่งด่วน แต่ขั้นตอนเดิมช้า	เสนอปรับปรุงขั้นตอนให้ไวขึ้น โดยยังถูกต้องตามกฎหมาย	ข้ามขั้นตอนการตรวจสอบ ที่สำคัญเพื่อเอาใจนาย
งานเลี้ยงปีใหม่	ร่วมงานตามความเหมาะสม ไม่รับของขวัญมูลค่าเกิน กฎหมายกำหนด	ใช้รถหรือทรัพยากรหลวง จัดงานส่วนตัว

บทสรุป: 7 มาตรฐาน กับ 1 ความศรัทธา

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 กำหนดมาตรฐานไว้ 7 ข้อ
แต่ประชาชนมองเห็นเจ้าหน้าที่รัฐ เป็น “**ภาพเดียว**”
หากสีใดสีหนึ่งดับลง **ความเชื่อมั่นศรัทธาทั้งหมด** จะสูญหายไป

ประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรฐานทางจริยธรรม ตามวรรคหนึ่ง

ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการ**จัดทำประมวลจริยธรรม**ของหน่วยงานของรัฐ
ที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการ...

1. **ประพฤติปฏิบัติตนในการทำงาน**
2. **ตัดสิ้นความถูกต้อง**
3. **ปฏิบัติที่ควรหรือไม่ควรกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ**
4. **ดำรงตนในการกระทำความดี และละเว้นความชั่ว**

หลักในการจัดทำประมวลจริยธรรม

1. ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562
2. ต้องแสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์ คุณลักษณะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี
3. ต้องสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานตามหลักการของรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ บริบทที่เป็นสากล และจรรยาบรรณวิชาชีพ

มาตรา 6 วรรคหนึ่ง

ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล
ของหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่จัดทำ
ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่อยู่ในความรับผิดชอบ

มาตรา 3 วรรคสาม

“ ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล” หมายความว่า

- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
- คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- คณะกรรมการข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
ประเภคนั้น
- คณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายบริหาร
- คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

ในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคล
ที่รับผิดชอบให้องค์กรต่อไปนี้เป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรม

- (1) คณะรัฐมนตรี สำหรับข้าราชการการเมือง
- (2) สภาทนายความ สำหรับข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนทนายความ
- (3) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำหรับผู้บริหาร
และพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- (4) คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน สำหรับผู้บริหาร
เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

มาตรา 6 วรรคสอง

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญ ในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้องค์กรกลาง บริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษাজริยธรรมของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน จึงจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษา คุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษাজริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจ ในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่าง ของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำการที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพ ของตนเอง

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2564
และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2564
เป็นต้นไป

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลาและสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาปรับใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

ข้อ ๓ หากข้าราชการพลเรือนผู้ใดจะต้องยึดถือหรือปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพตามกฎหมาย หรือข้อบังคับอื่นใดที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ นอกจากจะต้องรักษาจรรยาธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลจรรยาธรรมข้าราชการพลเรือนนี้แล้ว จะต้องยึดมั่นในจรรยาวิชานั้นด้วย

ข้อ ๔ การจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจรรยาธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ข้อ ๕ ให้กรรมการ พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่น ยึดถือปฏิบัติ ตามประมวลจรรยาธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
วิษณุ เครืองาม
รองนายกรัฐมนตรี
ประธาน ก.พ.

ข้อ 5 กำหนดให้ ประมวลจรรยาธรรมฯ ครอบคลุมถึง

- กรรมการ
- พนักงานราชการ
- พนักงาน
- ลูกจ้าง
- ผู้ปฏิบัติงานอื่น

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้อ 2 ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

1

ยึดมั่นในสถาบันหลัก
ของประเทศ

5

มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ
และคุณภาพของงาน

2

ซื่อสัตย์ สุจริต

6

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม
ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ

3

กล้าตัดสินใจและยืนหยัด
ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

7

ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็น
ข้าราชการที่ดี และรักษาภาพลักษณ์
ของทางราชการ

4

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1

การแสดงออก

1. ยกย่องเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ความภูมิใจในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ
3. ยึดมั่นและรักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ
4. ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม ไม่ทำลายความมั่นคงของชาติ
5. ไม่ต่อต้านหรือกระทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
6. ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา
7. ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี

ข้อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

การแสดงออก

1. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตรงไปตรงมาไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ยับยั้งชั่งใจ ต่อผลประโยชน์ที่เย้ายวน
2. มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน
3. ไม่ใช้เวลาและทรัพย์สินของทางราชการเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว
4. ตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และการนัดหมาย
5. กล้ารับผิดชอบในความผิดพลาด พร้อมรับการตรวจสอบ ไม่กล่าวโทษผู้อื่น เมื่อเกิดข้อผิดพลาด และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
6. มีจิตสำนึกที่ดีโดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
7. ไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับของทางราชการไปใช้ เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง
8. ไม่ลอก หรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้โดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้งการไปละเมิดสิทธิ

กล้าตัดสินใจและยับยั้งทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

การแสดงออก

1. ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบธรรม กล้ายอมรับผลดีผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน
2. กล้าคัดค้าน และกล้าบันทึกคัดค้านการดำเนินงานที่ไม่ถูกต้อง
3. กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตที่พบเห็นต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ
4. ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ
5. ไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง
6. ไม่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรม จารีต
ขนบธรรมเนียมประเพณี หรือละเมิดกฎหมาย
7. ปฏิบัติตามกฎหมาย และไม่ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น
8. ให้รางวัลแก่ผู้ทำความดี และกล่าวลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม เป็นธรรม

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

การแสดงออก

1. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่
2. มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สิน บุคลากร และเวลาของหน่วยงานอย่างถูกต้องและคุ้มค่า
3. ไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อื่นเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน
4. ตัดสินใจและกระทำการใด ๆ บนพื้นฐานของหลักกฎหมาย หลักคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดประเทศชาติและมนุษยธรรม
5. หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่
6. หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ

มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน

การแสดงออก

1. ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ รวดเร็ว ทันต่อเวลาและสถานการณ์ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
2. ปรับปรุงกระบวนการทำงาน สร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพและดีกว่าเดิม
3. คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ
4. มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รักษา และพัฒนามาตรฐานการทำงานที่ดี
5. เชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม มีความสามัคคีเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
6. รับฟังความคิดเห็น พร้อมที่จะชี้แจงและอธิบายเหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้อง
7. ใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม มุ่งมั่นและจัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้สำเร็จ
8. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม

การแสดงออก

1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ
กรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องปฏิบัติต่อกลุ่มที่ควรได้รับความคุ้มครองอย่างมีเหตุผล
2. ไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัว
หรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย
สถานะทางเศรษฐกิจสังคม
3. ต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมือง โดยไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่
ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง
4. ให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส รักษาประโยชน์ และเคารพศักดิ์ศรี
ของทุกคนทุกบทบาท

ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

การแสดงออก

1. ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิต
2. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย
3. ปกป้องผลประโยชน์ของชาติและสาธารณะ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน
4. ภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อุทิศแรงกายแรงใจสนับสนุนการพัฒนาสังคมไทย
5. ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติคุณ ศักดิ์ศรี และชื่อเสียงแห่งอาชีพ และทางราชการ เคารพต่อวิชาชีพของตน
6. ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน และกระทำตนให้เป็นທີ່เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน
7. ไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล เพชฌัญญูหาอย่างรู้เท่าทัน ควบคุมอารมณ์ มีสติสัมปชัญญะในการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาดังด้วยวิธีการที่เหมาะสม

ประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2565 และมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2565 เป็นต้นไป

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

หน้า ๒๙

เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๗๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ประมวลจริยธรรม

สำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๔) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรมและกระบวนการรักษাজริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) ในฐานะองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมของกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน จึงจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนและรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชนนี้

“องค์การมหาชน” หมายความว่า องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการ อนุกรรมการ ในคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการขององค์การมหาชน ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อาทิ การกำหนดนโยบายและแผนต่าง ๆ การบริหาร

หน้า ๓๐

เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๗๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

และควบคุมดูแลการดำเนินงาน การบริหารกองทุน การประเมินผลการดำเนินงาน และการวินิจฉัยอุทธรณ์ เป็นต้น

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้อำนวยการหรือผู้บริหารสูงสุดซึ่งเรียกชื่ออย่างอื่นขององค์การมหาชน

“เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงาน” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นขององค์การมหาชนตามกฎหมายจัดตั้งองค์การมหาชน

หมวด ๒

จริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

ข้อ ๓ กรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยึดมั่นกระทำความดีในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องปฏิบัติตนเพื่อรักษাজริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ ยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ และยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ และไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โดยไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในงานหรืออาชีพของตน มีจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชอบธรรม กล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง และกล้าแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ด้วยการแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ ยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

หน้า ๓๑

เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๗๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

(๕) ห่มเทและอุทิศตนเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ชยัน อุทิศตน และอดทน เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งปฏิบัติงานและพัฒนางานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดีกว่าเดิมและมีมาตรฐานสูง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม โดยมีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพในศักดิ์ศรี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของหน่วยงานของรัฐ ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยด้วยการเคารพกฎหมายและระเบียบวินัยหรือข้อบังคับขององค์การมหาชน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔ ให้องค์การมหาชน โดยผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษাজริยธรรมประจำหน่วยงานหรือส่วนงานที่มีหน้าที่และภารกิจในด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลหรือที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือคณะกรรมการและกลุ่มงานจริยธรรมหรือส่วนงานที่มีหน้าที่และภารกิจในด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลหรือที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่มีอยู่แล้ว ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจที่มีอยู่เดิมต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรมและกระบวนการรักษাজริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ จนกว่าจะมีการจัดทำกระบวนการรักษাজริยธรรมสำหรับองค์การมหาชนต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน

ประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

หมวด 2 ข้อ 3 แห่งประมวลฯ

1

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่
ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

4

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า
ประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

5

ทุ่มเทและอุทิศตน
เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

6

ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม
และไม่เลือกปฏิบัติ

7

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี
และรักษาภาพลักษณ์ของหน่วยงานของรัฐ

2

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต
มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

3

กล้าตัดสินใจ
และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2564
และมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2564 เป็นต้นไป

หน้า ๔๓
เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒๓๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนด ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรม ดังกล่าวและพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษากฎจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจึงจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน และรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า กรรมการ ผู้บริหารสูงสุด พนักงาน และลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงผู้ปฏิบัติงานอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย

ข้อ ๓ ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจพึงประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

หน้า ๔๔
เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒๓๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

หมวด ๒ จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ข้อ ๔ ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษากฎจริยธรรม โดยอย่างน้อยต้องปฏิบัติตน ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษา สถาบันหลักของประเทศ การรักษามลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา และการเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายและไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันหลักของประเทศ

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดีโดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง พร้อมรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากลในเรื่องสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยการกล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษามลประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ด้วยการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการรับผิดชอบ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทและภารกิจของรัฐวิสาหกิจความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รับบริการและประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ฯลฯ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพในศักดิ์ศรี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

หน้า ๔๕
เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒๓๖ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางราชการโดยรวม

ข้อ ๕ ข้อกำหนดจริยธรรมที่รัฐวิสาหกิจจัดทำขึ้นจะต้องสอดคล้องกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนี้ ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษากฎจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งสอดคล้องกับการแก้ปัญหาความเสี่ยงทางจริยธรรม และเหมาะสมกับการกิจที่มีลักษณะเฉพาะของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จนกว่ารัฐวิสาหกิจจะมีการกำหนดข้อกำหนดจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
อาคม เติมพิทยาไพสิฐ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

หมวด 2 ข้อ 4 ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม โดยอย่างน้อยต้องปฏิบัติตน ดังต่อไปนี้

1

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศฯ

5

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

2

ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี
และรับผิดชอบต่อหน้าที่

6

ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม
และไม่เลือกปฏิบัติ

3

กล้าตัดสินใจและกระทำ
ในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

7

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี
และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

4

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า
ประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

สรุปประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
จำนวน 17 หน่วยงาน

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

มาตรา 6 วรรคหนึ่ง (พ.ร.บ.ฯ 2562)

ที่	หน่วยงาน
1	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
2	กรมการแพทย์
3	กรมควบคุมโรค
4	กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
5	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
6	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
7	กรมสุขภาพจิต
8	กรมอนามัย
9	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษากจริยธรรมของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน จึงจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษา คุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษากจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจ ในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่าง ของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำให้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพ ของตนเอง

10 สถาบันพระบรมราชชนก

1. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
2. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาบุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา 6 วรรคหนึ่ง
(พ.ร.บ.ฯ 2562)

หน้า ๘
เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๐๙ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาวินัยของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน จึงจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน และรักษาคุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาวินัย ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและรักษามลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำการในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

หน้า ๖๕
เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๖๙ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษา

โดยที่เป็นการสมควรให้มีประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้องในการปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ จึงกำหนดประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานอื่นในสถาบันอุดมศึกษานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาวินัย ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่น ส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ รักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักวิชาอย่างตรงไปตรงมาด้วยความถูกต้อง ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจิตสำนึกที่ดีต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

ประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร
เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน
ตามมาตรา 6 วรรคสอง (พ.ร.บ.ฯ พ.ศ. 2562)

ก.ร.	หน่วยงาน
11	โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน)
12	สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)
13	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
14	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
15	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
16	สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

ประมวลจริยธรรม
สำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๔) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรมและกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) ในฐานะองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมของกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน จึงจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนและรักษาคุณภาพความดีที่ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน ต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชนนี้

“องค์การมหาชน” หมายความว่า องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการ อนุกรรมการ ในคณะกรรมการ หรือ คณะอนุกรรมการขององค์การมหาชน ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้อำนาจในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อาทิจากกำหนดนโยบายและแผนต่าง ๆ การบริหาร

ประมวลจริยธรรม

สำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ตามมาตรา 6 วรรคสอง (พ.ร.บ.ฯ พ.ศ. 2562)

ที่	หน่วยงาน
17	องค์การเภสัชกรรม

ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

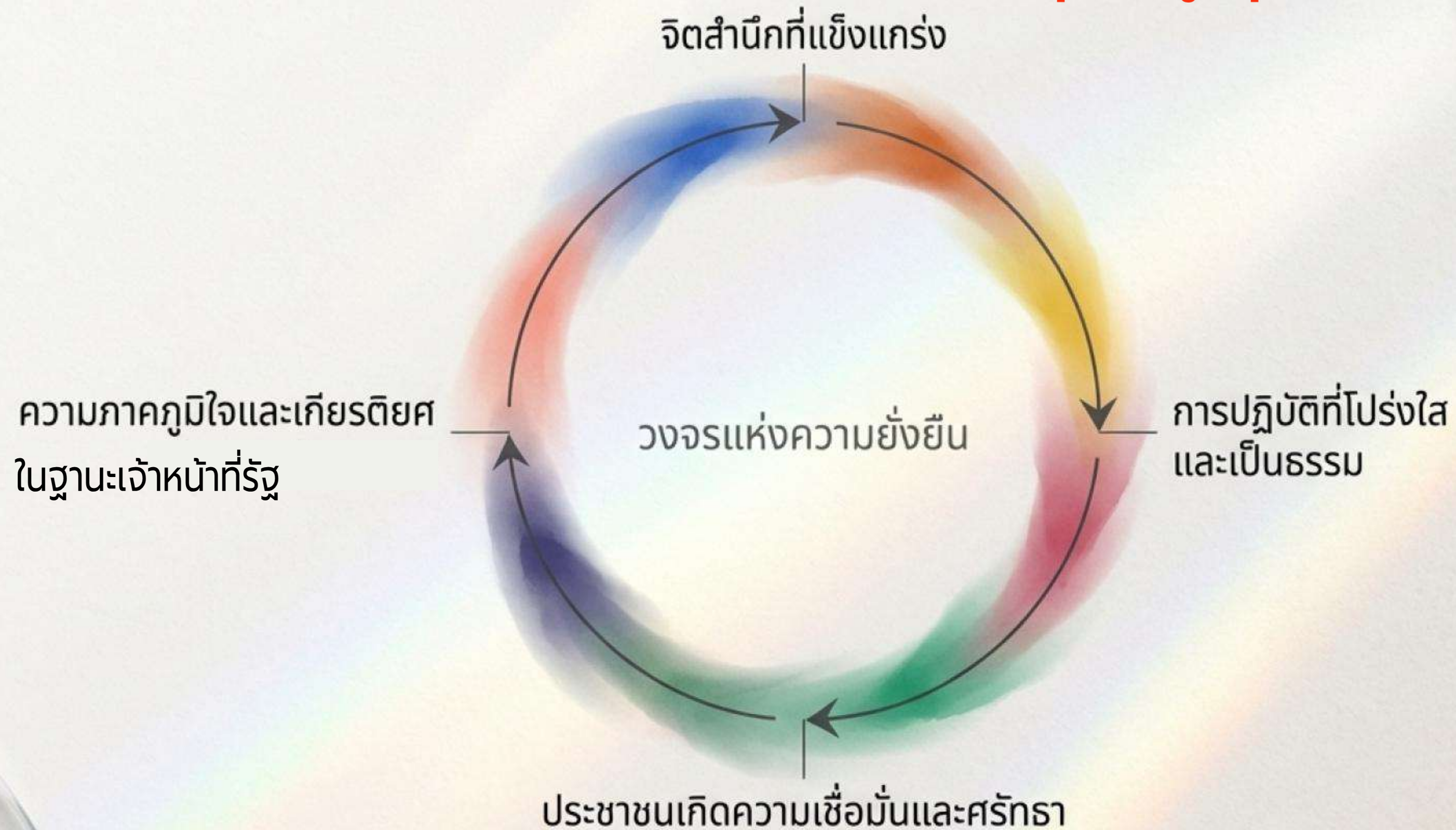
โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวและพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษากจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรมสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจึงจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

- ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนี้
- “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
- “ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า กรรมการ ผู้บริหารสูงสุด พนักงาน และลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงผู้ปฏิบัติงานอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย
- ข้อ ๓ ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจพึงประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

จริยธรรมไม่ใช่ภาระ แต่คือเกราะป้องกันและสิ่งสร้างคุณค่าสูงสุดให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ

จริยธรรมไม่ใช่ภาระ แต่คือเกราะป้องกันและสิ่งสร้างคุณค่าสูงสุดให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ

เข้มทิศก่อนตัดสินใจ

3 คำถามเช็คจิตสำนึก... **ก่อนลงมือทำในทุก ๆ วัน**

☐

สิ่งที่ทำอยู่...
ไปรังใสและอธิบายกับสังคมได้หรือไม่?

☐

สิ่งที่ทำอยู่...
เอาเปรียบคนอื่น หรือเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือไม่?

☐

สิ่งที่ทำอยู่...
ทำให้ภาคภูมิใจที่ได้สวมเครื่องแบบเจ้าหน้าที่รัฐหรือไม่?

จริยธรรมไม่ใช่เพียงข้อบังคับ
จริยธรรมไม่ใช่เพียงข้อบังคับ
แต่คือ “DNA ของผู้ให้บริการประชาชน”

เริ่มต้นที่

“จิตสำนึก”

ขับเคลื่อนด้วย

“ความกล้าหาญ”

พิสูจน์ได้ด้วย

“การปฏิบัติจริง”

ข้อกำหนดจริยธรรม

ความมุ่งหวัง ของข้อกำหนดจริยธรรม

ลดความเสี่ยง
ด้านจริยธรรมและป้องปราม (Deterrence)
เพื่อไม่ให้เกิด “การกระทำความผิด”

ข้อกำหนดจรรยาบรรณ

มาตรา 6 พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 **วรรคสี่ และวรรคห้า**

ทั้งนี้ **หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อกำหนดจรรยาบรรณ** เพื่อใช้บังคับ
กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ให้เหมาะสม
แก่ภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของหน่วยงานของรัฐนั้นด้วยก็ได้

การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจรรยาบรรณของหน่วยงานของรัฐ
ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนดตามมาตรา 14

ข้อกำหนดจรรยาบรรณ

มาตรา 14 พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 วรรคหนึ่ง

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรม **และข้อกำหนดจรรยาบรรณ** ตามมาตรา 6 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย **และสอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม** และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ตามมาตรา 13 ให้ ก.ม.จ. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เป็นระเบียบ คู่มือหรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้ **องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กร ตามมาตรา 6 วรรคสอง และหน่วยงานของรัฐ** ใช้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับการจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจรรยาบรรณ

ข้อกำหนดจริยธรรมข้าราชการ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พ.ศ. 2565

ข้อกำหนดจริยธรรมข้าราชการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
พึงปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางจริยธรรมและ
ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ดังต่อไปนี้

- ๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๒ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ๓ กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- ๔ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ๖ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ
- ๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ข้อกำหนดจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖ วรรคสี่ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมแก่ภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของหน่วยงานของรัฐนั้นด้วยก็ได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบข้อ ๑๒ แห่งระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษากฎจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จึงได้จัดทำข้อกำหนดจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีความประพฤติดี สำนึกในหน้าที่ ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และถือเอาประโยชน์สาธารณะเป็นที่ตั้ง เป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี สร้างความเลื่อมใสศรัทธา ความเชื่อถือ และยกย่องจากประชาชน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดจริยธรรมข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

“ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่น ในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ข้อ ๔ ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พึงปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ข้อ ๕ ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาคุณธรรมจริยธรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ดังต่อไปนี้

๕.๑ คุณธรรมอัตลักษณ์ “รับผิดชอบ”

พฤติกรรมที่ควรกระทำ (Do)

(๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการจนงานสำเร็จถูกต้องตามมาตรฐานของงาน

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ ...

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง รวดเร็ว ทันเวลา และมีคุณภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยวิธีการ กระบวนการที่ถูกต้อง และเป็นธรรม

(๓) ให้บริการด้วยความเต็มใจและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยปราศจากอคติ

(๔) ปรับปรุง กฎ ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ (Don't)

(๑) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้

(๒) ไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

(๓) ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อราชการทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน

๕.๒ คุณธรรมอัตลักษณ์ “ซื่อสัตย์”

พฤติกรรมที่ควรกระทำ (Do)

(๑) มีจิตสำนึกที่ดี ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้

(๒) ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและไม่บิดเบือนความจริง

(๓) รักษาข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการและผู้รับบริการ

พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ (Don't)

(๑) ไม่เรียกรับของขวัญ สินบน หรือผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบสำหรับตนเอง เครือญาติและพวกพ้องเพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว

(๔) ละเว้นจากการกระทำที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวร้าว หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

๕.๓ คุณธรรมอัตลักษณ์ “ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม”

พฤติกรรมที่ควรกระทำ (Do)

(๑) แยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน

(๒) ความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ ทำความดีด้วยหัวใจ โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน

(๓) การดำเนินการใด ๆ ต้องมีเหตุผล และใช้ความรู้ตามหลักวิชาการมาพิจารณาให้เชื่อมโยงอย่างรอบคอบ และระมัดระวัง โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ (Don't)

(๑) ละเว้นการเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่

(๒) ละเว้นกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือ ทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ

(๓) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวมาใช้ในการประกอบการใช้ดุลยพินิจ และใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถตามหลักวิชาชีพอย่างตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว

(๔) ไม่กระทำการ ...

(๔) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

๕.๔ คุณธรรมอัตลักษณ์ “สามัคคี”

พฤติกรรมที่ควรกระทำ (Do)

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน รักษาและเสริมสร้างความสามัคคี มีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์อันดี

(๒) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

(๓) มีความเสียสละ เชื่อมมั่นในการทำงานเป็นทีมและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน

พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ (Don't)

(๑) ไม่สร้างความแตกแยกในหมู่คณะ

(๒) ไม่ยึดความคิดเห็นของตนเองเป็นสำคัญ

ข้อ ๖ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องรักษาวินัยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีพร้อมทั้งเสริมสร้างให้ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้

ข้อ ๗ ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ หากมิใช่เป็นความผิดทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือนหรือสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นได้รับการพัฒนา พร้อมทั้งนำไปประกอบการพิจารณาในการบริหารงานบุคคล

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายศุภกิจ ศิริลักษณ์)
อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

หนังสือที่ สร 0637/ว 1670
ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2565

คุณธรรมอัตลักษณ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

"รับผิดชอบ"

มีความสนใจเอาใจใส่ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายด้วยความพากเพียร พยายามอย่างเต็มกำลังสามารถไม่ย่อท้อต่อปัญหา อุปสรรค ยอมรับผลกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ

"ซื่อสัตย์"

ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนโดยมิชอบ รักษาความลับ ผลประโยชน์และทรัพย์สินของราชการ

"ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม"

ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวม

"สามัคคี"

พร้อมเพรียง กลมเกลียว ประองดองเปิดใจกว้าง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ยอมรับความแตกต่างร่วมมือกันปฏิบัติงาน

คุณธรรมอัตลักษณ์ "รับผิดชอบ"

พฤติกรรมที่ควรกระทำ (DO)

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ จนงานสำเร็จถูกต้องตามมาตรฐานของงาน
- (๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง รวดเร็ว ทันเวลา และมีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยวิธีการ กระบวนการที่ถูกต้อง และเป็นธรรม
- (๓) ให้บริการด้วยความเต็มใจและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยปราศจากอคติ
- (๔) ปรับปรุง กฎ ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ (DON'T)

- (๑) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้
- (๒) ไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง
- (๓) ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อราชการ ทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน

คุณธรรมอัตลักษณ์ "ซื่อสัตย์"

พฤติกรรมที่ควรกระทำ (DO)

- (๑) มีจิตสำนึกที่ดี ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้
- (๒) ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและไม่บิดเบือนความจริง
- (๓) รักษาข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการและผู้รับบริการ
- (๔) ปรับปรุง กฎ ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ (DON'T)

- (๑) ไม่เรียกรับของขวัญ สินบน หรือผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่
- (๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ ไปเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย
- (๓) ละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีชอบสำหรับตนเอง เครือญาติ และพวกพ้อง เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว
- (๔) ละเว้นจากการกระทำที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตน หรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

คุณธรรมอัตลักษณ์ "ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม"

พฤติกรรมที่ควรกระทำ (DO)

- (๑) แยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน
- (๒) ความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ ทำความดีด้วยหัวใจ โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน
- (๓) การดำเนินการใดๆ ต้องมีเหตุผล และใช้ความรู้ตามหลักวิชาการ มาพิจารณา ให้เชื่อมโยงอย่างรอบคอบ และระมัดระวัง โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ (DON'T)

- (๑) ละเว้นการเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่
- (๒) ละเว้นกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ
- (๓) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวมาใช้ในการประกอบการใช้ดุลยพินิจและใช้ดุลยพินิจ และตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถตามหลักวิชาชีพอย่างตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว
- (๔) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

คุณธรรมอัตลักษณ์ "สามัคคี"

พฤติกรรมที่ควรกระทำ (DO)

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน รักษาและเสริมสร้างความสามัคคี มีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์อันดี
- (๒) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (๓) มีความเสียสละ เชื่อมมั่นในการทำงานเป็นทีมและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน

พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำ (DON'T)

- (๑) ไม่สร้างความแตกแยกในหมู่คณะ
- (๒) ไม่ยึดความคิดเห็นของตนเองเป็นสำคัญ

<https://ethics.dmasc.moph.go.th/post-view/235>

คอร์รัปชัน: เส้นแบ่งที่เปราะบาง

เป้าหมายและเกณฑ์การตัดสินใจ
ประโยชน์สาธารณะยึดกฎหมายและความเท่าเทียม

แรงจูงใจที่ตรงกันข้าม
มุ่งเน้นความพอใจของคนหมู่มาก

คุณภาพชีวิตที่แตกต่างอย่างสุดขีด

สวัสดิการและถนนที่มีคุณภาพ

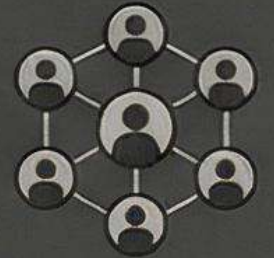

ความเชื่อมั่นของประชาชนคือต้นทุน

**"เมื่อเส้นแบ่งหายไป
ความไว้วางใจก็ล่มสลาย"**

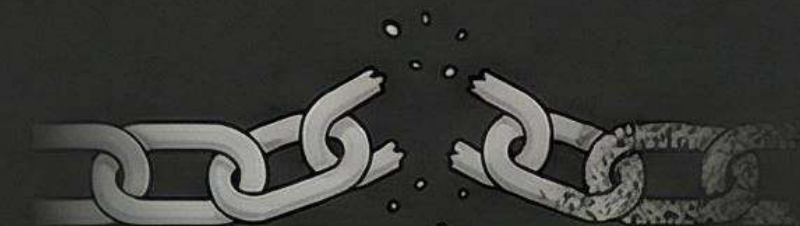
เป้าหมายและเกณฑ์การตัดสินใจ
ส่วนประโยชน์ส่วนตนยึดการติดลบบบและเส้นสาย

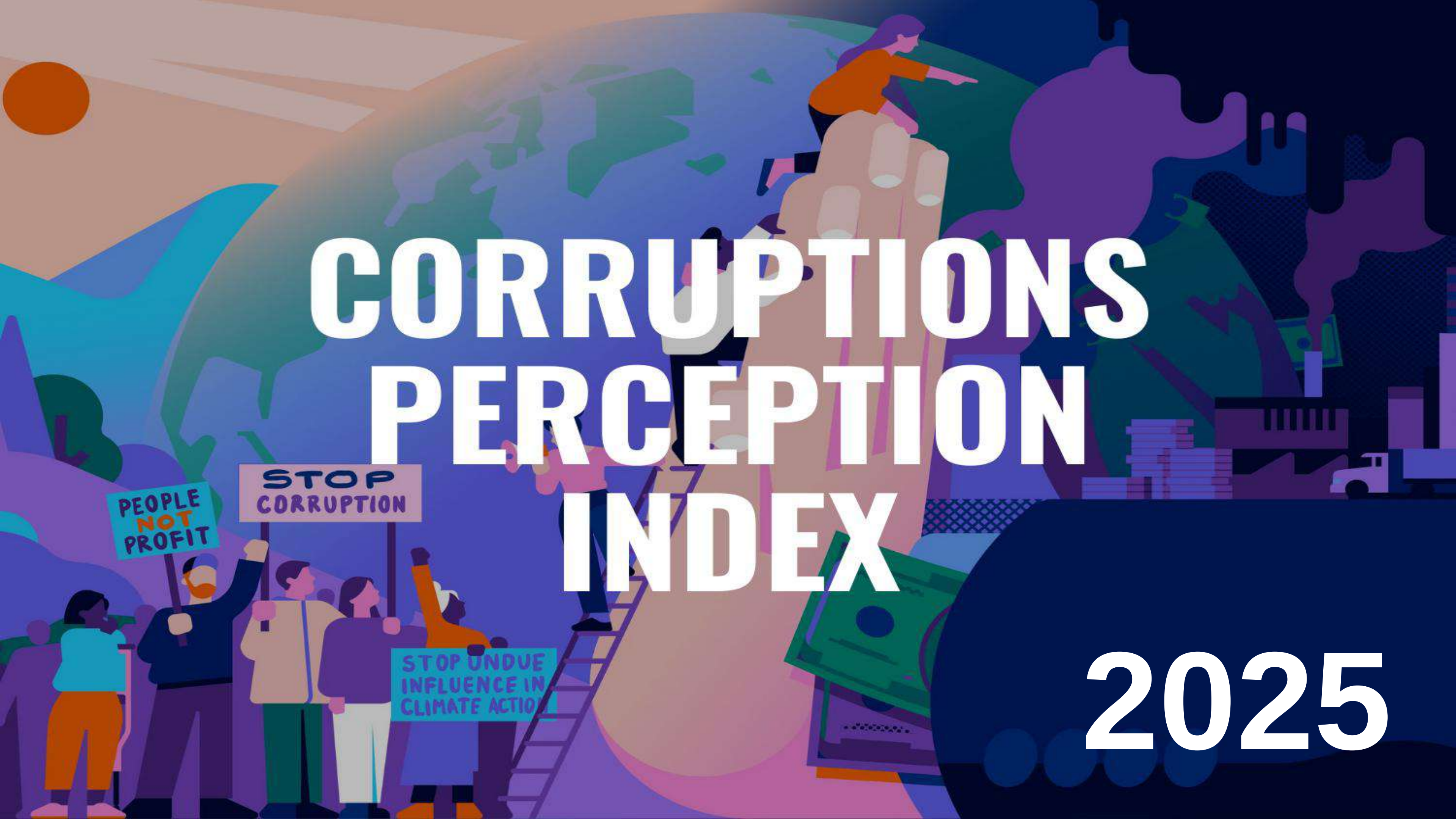
แรงจูงใจที่ตรงกันข้าม
ปะทะกับ ความร่ำรวยของตนเองและพวกพ้อง

งบประมาณที่รั่วไหลและโครงสร้างที่ไร้มาตรฐาน

ที่สูญเสียไปพร้อมกับการคอร์รัปชัน

An illustration featuring a large, light-skinned hand holding a globe of the Earth. In the bottom left, a group of diverse people are protesting, holding signs that read "PEOPLE NOT PROFIT", "STOP CORRUPTION", and "STOP UNDUE INFLUENCE IN CLIMATE ACTION". One person is climbing a ladder towards the hand. In the bottom right, there is a dark area with industrial smokestacks emitting smoke and a large green dollar bill. The background is a mix of purple, blue, and orange hues, with a large orange sun in the top left.

CORRUPTIONS PERCEPTION INDEX

2025

Corruption Perceptions Index: CPI

จัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI)

ดัชนีการรับรู้การทุจริต เป็นดัชนีที่สะท้อนการรับรู้ (Perceptions) การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ยังสะท้อนการรับรู้ของความโปร่งใสในการใช้อำนาจรัฐ และยังทำหน้าที่เป็นสัญญาณชี้วัดคุณภาพของสถาบันกลไกตรวจสอบ และธรรมาภิบาลของแต่ละประเทศ

นักลงทุนหรือนักธุรกิจหลายประเทศใช้ CPI ประเมินความน่าสนใจของแต่ละประเทศ โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนเป็นความเสี่ยง (risks) ในการเข้ามาประกอบธุรกิจ

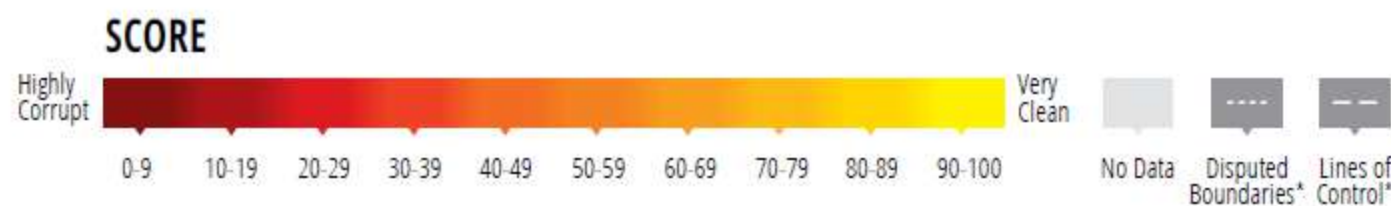

Corruption Perceptions Index 2025: Decline in leadership undermining global fight against **corruption**

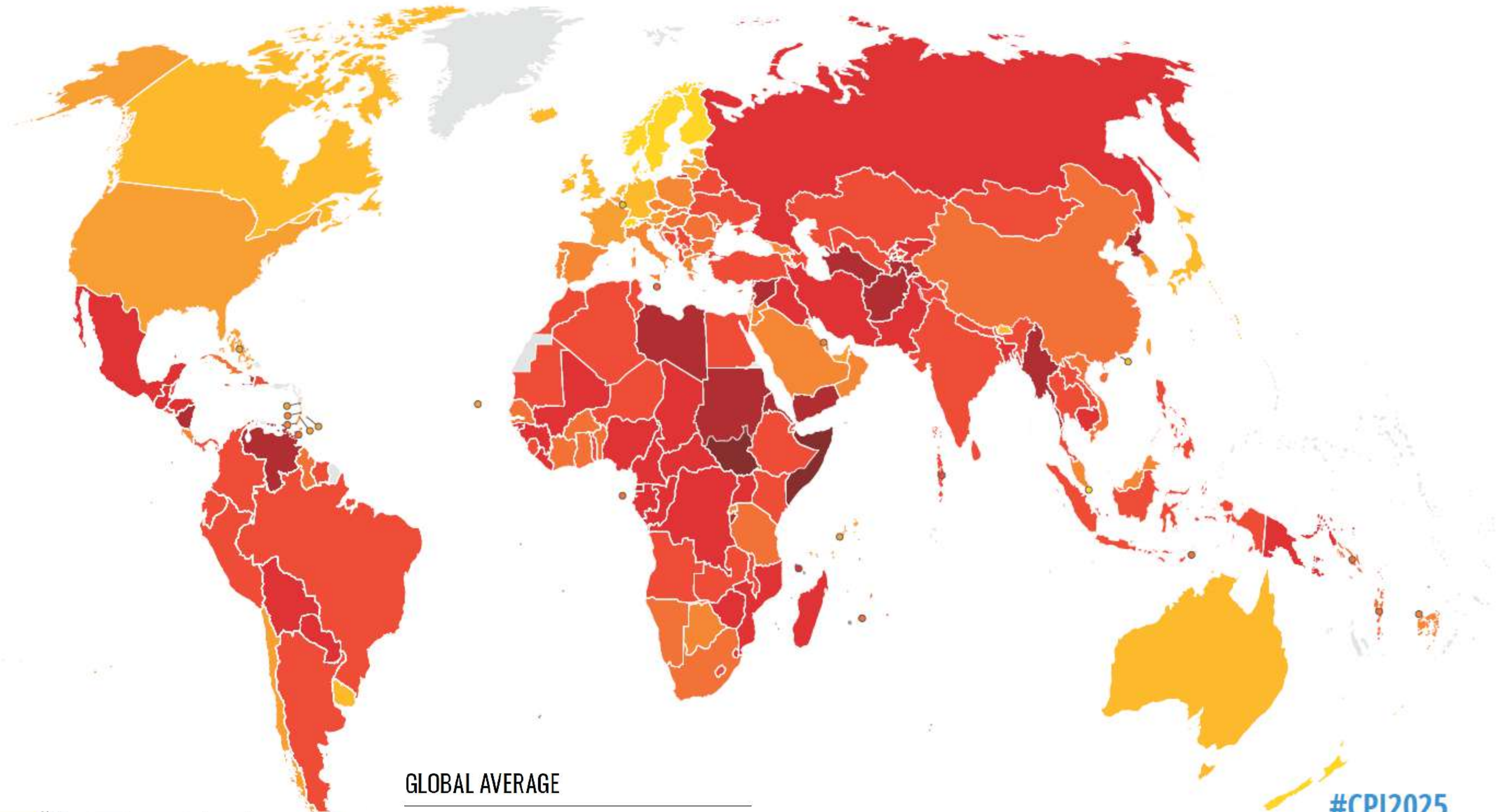
ข้อมูลจาก Corruption Perceptions Index 2025
ระบุว่าเกิดสภาวะ ‘ความโกรธแค้นของสาธารณชนที่พุ่งสูง’
ในหลายประเทศทั่วโลก เนื่องจากผู้คนเริ่มหมดความอดทน
กับภาวะผู้นำที่ไร้ความรับผิดชอบ

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX 2025

The perceived levels of public sector corruption in 182 countries/territories around the world.

*The designations employed and the presentation of material on this map follow the UN practice to the best of our knowledge as of January 2026. They do not imply the expression of any opinion on the part of Transparency International concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries.

42/100

#CPI2025
www.transparency.org/cpi

This work from Transparency International (2026) is licensed under CC BY-ND 4.0

5

อันดับ ประเทศ

ที่มีค่า CPI สูงที่สุด

1

Denmark

Score

89

2

Finland

Score

88

3

Singapore

Score

84

4

New Zealand

Score

81

5

Norway

Score

81

ดัชนีการรับรู้การทุจริต

ของประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ปี 2568

1. สิงคโปร์

= 84

2. บรูไน**

63

3. มาเลเซีย

+2 52

4. ติมอร์-เลสเต

+2 44

5. เวียดนาม

+1 41

6. อินโดนีเซีย

-3 34

7. ฟิลิปปินส์

+1 34

8. ลาว

+1 34

9. ไทย

-1 33

10. กัมพูชา

-1 20

11. เมียนมาร์

= 16

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX

2025

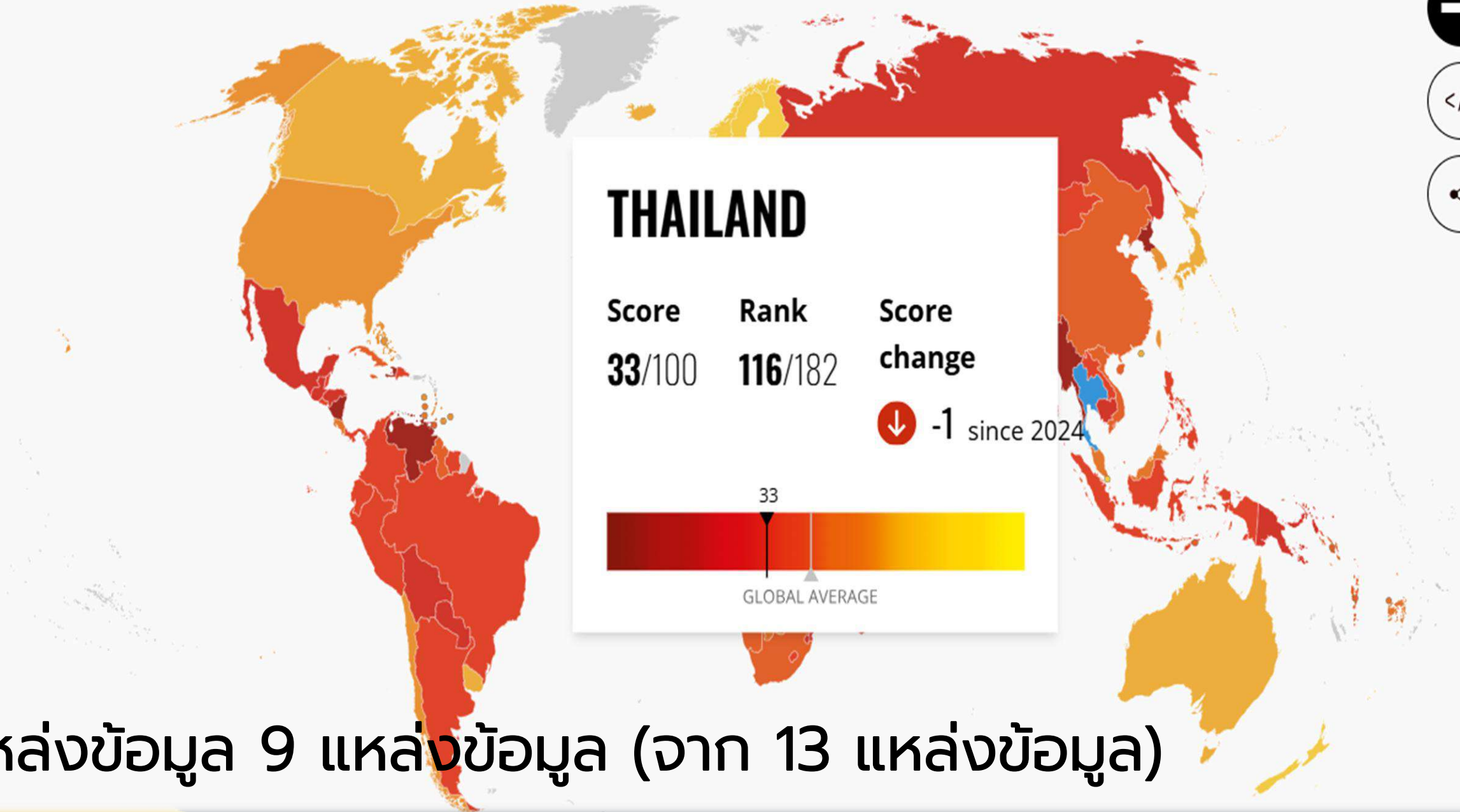
▼

Score 33/100

Rank 116/182

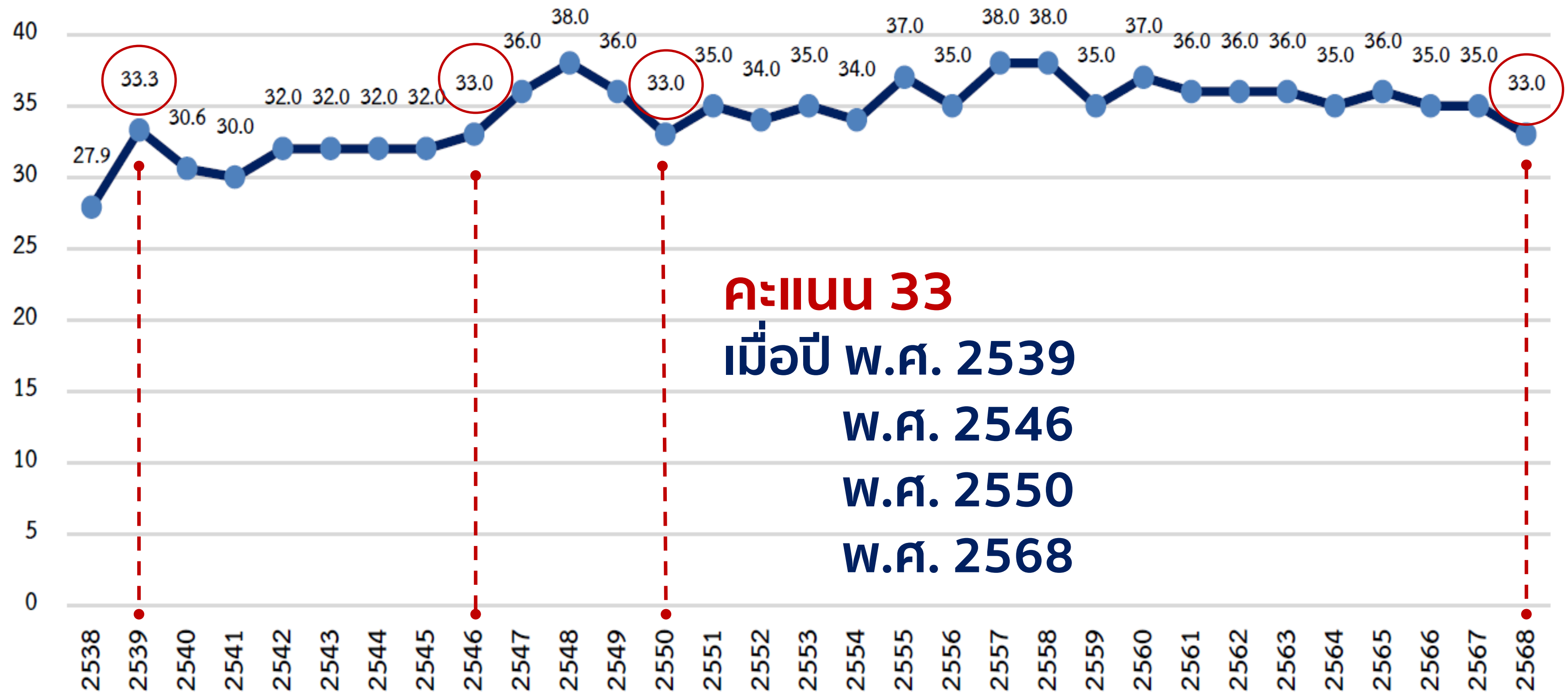
Search

Score		Country	Rank
34	↑	Sierra Leone	109
33	↑	Ecuador	116
33	=	Panama	116
33	↓	Serbia	116
33	↓	Thailand	116
32	=	Angola	120
32	↑	El Salvador	120
32	↓	Philippines	120
32	=	Togo	120

แหล่งข้อมูล 9 แหล่งข้อมูล (จาก 13 แหล่งข้อมูล)

คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2568

10 ข่าวคอร์รัปชันแห่งปี 2568

THE
STANDARD

ตึก สตง. กลุ่ม

- เสียชีวิต 86 ราย | เสียหาย 2,000 ล้านบาท
- ผลสอบถูกปกปิด

กุนเทาข้ามชาติ & สแกมเมอร์

- ยึดทรัพย์ 3 เครื่อง่ายกว่า 10,000 ล้านบาท
- เชื่อมโยงนักการเมือง/นักตำรวจ
- คนไทยเสียหาย 115,300 ล้านบาท/ปี

ทักษิณ & ความยุติธรรมสองมาตรฐาน

- ดิดคุกทิพย์
- ทำลายความเชื่อมั่นกระบวนการยุติธรรมในสายตาโลก

งบดาว สภาผู้แทนฯ

- อัดรองประธานสภาฯ พันตำแหน่ง
- ชงงบลงพื้นที่ตนเอง 443 ล้านบาท (จัด รรน.)

ห้องลับในเรือนจำ

- บริการ VVIP แลกส่วยสินบน
- เลื่อนชั้นนักโทษ

วิกฤตศรัทธาวงการสงฆ์

- พระผู้ใหญ่/สีตากอล์ฟ - โกงเงินวัด
- เสียหาย 385 ล้านบาท (ใน 3 ปี)
- ตำรวจไล่จับเครือข่ายกว่า 181 ราย

ทฤษฎียา รพ.ทหารผ่านศึก

- โกงยาวนาน 7 ปี | เสียหาย 80 ล้านบาท
- หมอพัวพันยาเสพติด-วัคซีนปลอม

ส่วยเว็บพนัน บิ๊กตำรวจ

- พล.ต.อ.ต่อศักดิ์ กับพวก 200 นาย
- ผิดวินัยร้ายแรง รับส่วยเว็บพนัน

ประกันสังคม กลุงเงิน

- ปฏิทิน 50 ล้าน | ตักเก่า 7,000 ล้าน | แอปฯ 850 ล้าน
- กระทบผู้ประกันตน 24.8 ล้านคน

แสงสว่างปลายอุโมงค์ (3 ป. จับสด)

- ป.ป.ป. + ป.ป.ช. + ป.ป.ท.
- ผนึกกำลังบุกจับเจ้าหน้าที่รัฐริดโท

ดัชนี CPI 2025: รากฐานสำคัญสู่ความโปร่งใสและเสถียรภาพโลก

ดัชนี CPI 2025 เป็นเครื่องมือสะท้อนสภาพรรรมมาภิบาลโลก โดยเน้นย้ำว่าความเข้มแข็งของสถาบันตรวจสอบและเสรีภาพของพลเมืองเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันการใช้อำนาจโดยมิชอบ และเป็นรากฐานของความยุติธรรมและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

องค์ประกอบหลักในการควบคุมการทุจริต

**ความเข้มแข็งของประชาธิปไตย
และเสรีภาพพลเมือง**
การคุ้มครองเสรีภาพเป็นกลไกสำคัญ
ในการจำกัดการใช้อำนาจโดยมิชอบ

**ความเป็นอิสระของ
สถาบันตรวจสอบ**

สถาบันตรวจสอบที่ปราศจากการแทรกแซง
คือหัวใจของการรักษารรรมาภิบาล

**การเสริมสร้างกลไกตรวจสอบ
และภาคประชาชน**

เน้นการคุ้มครองสื่อและส่งเสริมความร่วมมือ
ระหว่างประเทศ เพื่อความโปร่งใส

รากฐานสำคัญสู่ความยั่งยืน

เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ
เป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
ให้มั่นคง

ความยุติธรรมทางสังคม

การควบคุมการทุจริต
ช่วยลดความเปราะบางและสร้างความยุติธรรม
ให้เกิดขึ้นในสังคม

การพัฒนาอย่างยั่งยืน

รรมาภิบาลที่ดี คือ กุญแจสู่การพัฒนา
ในระยะยาว ท่ามกลางความท้าทายในระดับโลก

เมื่อเสรีภาพ “ถดถอย” คอร์รัปชันจึงพุ่งสูง: บทเรียนจาก Transparency International

ต้นเหตุและสถานการณ์
(เสรีภาพถูกจำกัด-คอร์รัปชันพุ่ง)

2 ใน 3 ของประเทศที่คะแนน
CPI ลดลงมีการจำกัดเสรีภาพ
ตั้งแต่ปี 2555 พบว่าประเทศที่มีทุจริตสูงขึ้นมัก
ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นและการรวมกลุ่ม

ผลกระทบที่ตามมา
(วิกฤตและความเหลื่อมล้ำ)

**บริการสาธารณะย่ำแย่และการ
บริหารงบประมาณผิดพลาด**

การขาดการตรวจสอบนำไปสู่การบริหารเงินภาษี
ที่ไม่มีประสิทธิภาพและเกิดวิกฤตการคลัง

**การทำงานของภาคประชาชน
และนักข่าวถูกขัดขวาง**

เมื่อเสรีภาพถูกจำกัด นักข่าวและผู้เปิดโปง
การทุจริตจะไม่สามารถทำงานตรวจสอบ
ได้อย่างอิสระ

**ซ้ำเติมความยากจน
และความเหลื่อมล้ำ
ในระยะยาว**

มาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนจะลดลง
เนื่องจากโครงสร้างสังคมที่อ่อนแอจากการทุจริต

ประชาธิปไตยกับกลไกต้านทุจริต: ยิ่งอิสระ ยิ่งโปร่งใส

ความสัมพันธ์ระหว่างระบอบการปกครองและคะแนน CPI

ปัจจัยหลักในการลดความเสี่ยงการทุจริต

ประชาธิปไตยเต็มใบ
(Full democracies)

ประชาธิปไตยที่ไม่สมบูรณ์
(Flawed democracies)

ระบอบที่ไม่ใช่ประชาธิปไตย
(Non-democratic regimes)

คะแนน CPIเฉลี่ย

ระดับประชาธิปไตยที่สูงกว่าส่งผลให้การทุจริตน้อยลง

ประเทศที่เป็นประชาธิปไตยเต็มใบมีคะแนนการควบคุมการทุจริตสูงที่สุดเมื่อเทียบกับระบอบอื่น

กลไกตรวจสอบอิสระ
คือปัจจัยสำคัญ

การมีสถาบันอิสระและการตรวจสอบจาก
สาธารณะช่วยลดโอกาสการเกิดทุจริต
อย่างมีนัยสำคัญ

การสร้างระบบถ่วงดุลอำนาจ

ต้องอาศัยการเลือกตั้งที่เสรีและเป็นธรรม
ควบคู่ไปกับกลไกการตรวจสอบและการคานอำนาจที่เข้มแข็ง

3 ยุทธศาสตร์หยุดยั้งคอร์รัปชัน เพื่อความโปร่งใสระดับสากล

เพื่อสื่อสารแนวทางปฏิบัติ 3 ประการจากองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ในการต่อต้านคอร์รัปชันอย่างยั่งยืน

François Valérian ประธานองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ยืนยันว่าคอร์รัปชันไม่ใช่เรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และได้เสนอข้อเรียกร้องสำคัญ 3 ประการเพื่อให้รัฐบาลทั่วโลกนำไปปฏิบัติเพื่อสร้างความรับผิดชอบและความโปร่งใส

ปฏิรูปโครงสร้างการเมืองและระบบการเงิน

ฟื้นฟูภาวะผู้นำทางการเมือง

บังคับใช้กฎหมายอย่างเต็มที่และเสริมสร้างความรับผิดชอบของรัฐบาล

ปิดช่องว่างการฟอกเงิน

ควบคุมตัวกลางทางการเงินและเปิดเผยผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงของบริษัท

การคุ้มครองสิทธิและภาคประชาสังคม

ปกป้องพื้นที่ประชาสังคม

ยุติการคุกคามนักข่าว NGO และผู้แจ้งเบาะแสการทุจริต

**“คอร์รัปชันไม่ใช่เรื่อง
ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้”**

ข้อความสร้างแรงบันดาลใจจาก
François Valérian
เพื่อกระตุ้นการเปลี่ยนแปลง

ที่มา: www.transparency.org/cpi

6 กับดักทุจริตเชิงระบบ: จุดอ่อนที่กัดกินประเทศไทย

ประเทศไทยเผชิญปัญหาคอร์รัปชันเชิงระบบ 6 รูปแบบที่ส่งผลให้ประเทศอ่อนแอ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และกระบวนการยุติธรรม
ทำให้ 3 สถาบันหลักภาคเอกชนต้องประกาศความร่วมมือเพื่อหยุดยั้งวงจรนี้

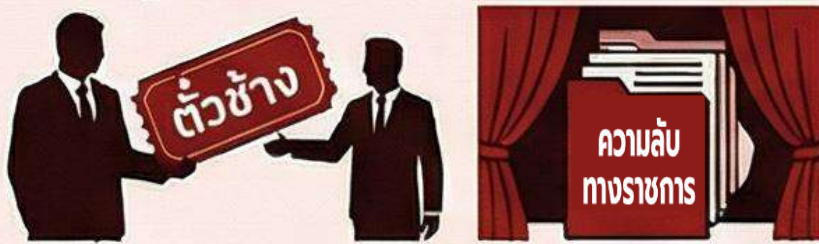
6 รูปแบบกลไกที่ต้องเร่งแก้ไข

การทุจริตงบประมาณและสินบน

การจ่ายเงินใต้โต๊ะเพื่อแลกกับความสะดวก
และโครงการก่อสร้างรัฐที่ราคาสูงเกินจริงแต่ไร้มาตรฐาน

ระบบอุปถัมภ์และการใช้อำนาจผิดประเภท

การใช้เส้นสาย "ตัวข้าง" ในระบบราชการ
และการอ้างความลับราชการเพื่อปกปิดความผิด

การบิดเบือนกฎหมายและการเมือง

การใช้กฎหมายเล่นงานศัตรู (ตราชั่งไม่ตรง)
และวงจรการซื้อเสียงที่ทำให้ระบบการเมืองอ่อนแอ

สรุปผลกระทบจากกับดักทุจริต

ประเภทการทุจริต	ผลกระทบสำคัญ	ความเสียหาย
เงินใต้โต๊ะ & เส้นสาย	ระบบราชการเสียหาย และทุนสีเทาเฟื่องฟู	
โครงการรัฐ & ความลับราชการ	งบประมาณไม่คุ้มค่า และคดีใหญ่หมดอายุความ	
ตราชั่งไม่ตรง & ซื้อเสียง	กระบวนการยุติธรรมตกต่ำ และการเมืองอ่อนแอ	

วิกฤตความเชื่อมั่นและผลกระทบต่อชาติ

3 สถาบันเอกชนประกาศ “ไม่ทนต่อการทุจริต”

สมาคมอุตสาหกรรม

สมาคมหอการค้า

สมาคมธนาคาร

กระบวนการยุติธรรมเสื่อมถอยอย่างหนัก

3 ผลกระทบหลักที่ทำให้ไทยอ่อนแอ

ต่างชาติ
ไม่กล้าลงทุน

การเมืองขาด
เสถียรภาพ

กระบวนการยุติธรรม
เสื่อมถอยอย่างหนัก

ข้อมูล: สภาพลเมืองกรุงเทพมหานคร
(29 มีนาคม 2569)

ขอ...ทำ ทาน

“สิทธิ-หน้าที่”

พลาเมืองไทย...

ไม่ทนต่อการทุจริต

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ตราไว้ ณ วันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตภาค ๒๕๖๐ พรรษา ปัจจุบันสมัย จันทรคตินิยม
กุกกุสมัตตสร จิตตมาส ชุณหปักษ์ ทสมิตถี สุริยคติกาล เมษายนมาส ฉัตตสุรทิน ศรวาร โดยกาลบริเวท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ให้ประกาศว่า นายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูลว่า นับแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก
พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม
พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้นมา การปกครองของประเทศไทยได้ดำรงเจตนารมณ์ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อเนื่องมาโดยตลอด แม้ได้มีการยกเลิก แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศใช้
รัฐธรรมนูญเพื่อจัดระเบียบการปกครองให้เหมาะสมหลายครั้ง แต่การปกครองก็มิได้มีเสถียรภาพหรือ
ราบรื่นเรียบร้อยเพราะยังคงประสบปัญหาและข้อขัดแย้งต่าง ๆ บางครั้งเป็นวิกฤติทางรัฐธรรมนูญที่หา
ทางออกไม่ได้ เหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการที่มีผู้ไม่นำพาหรือไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การปกครองบ้านเมือง
ทุจริตฉ้อฉลหรือบิดเบือนอำนาจ หรือขาดความตระหนักสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน
จนทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นผล ซึ่งจำเป็นต้องป้องกันและแก้ไขด้วยการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้
กฎหมาย และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุณธรรมและจริยธรรม แต่เหตุอีกส่วนหนึ่งเกิดจากกฎเกณฑ์
การเมืองการปกครองที่ยังไม่เหมาะสมแก่สภาวะการณ์บ้านเมืองและกาลสมัย ให้ความสำคัญแก่รูปแบบ
และวิธีการยิ่งกว่าหลักการพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตยหรือไม่อาจนำกฎเกณฑ์ที่มีอยู่มาใช้แก่พฤติกรรม
ของบุคคลและสถานการณ์ในยามวิกฤติที่มีรูปแบบและวิธีการแตกต่างไปจากเดิมให้ได้ผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญฉบับปราบโกง

กำหนดสาระสำคัญ
ด้านการป้องกันการทุจริต
ดังนี้

1. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทุจจริตและประพฤติมิชอบ
2. ให้ประชาชนชาวไทยมีหน้าที่ป้องกันและจัดการทุจจริตและประพฤติมิชอบ
3. รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจจริตและประพฤติมิชอบ และจัดให้มีมาตรการและกลไกเพื่อป้องกันและจัดการทุจจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกัน เพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านหรือชี้เบาะแสเกี่ยวกับการทุจจริต
4. ให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์

**“ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”**

หมวดที่ 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

มาตรา 41 บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

- ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
- เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว
- ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

หมวดที่ 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

มาตรา 43 (3) บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50

บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1)-(10)

- (1) พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) ป้องกันประเทศ พิทักษ์รักษาเกียรติภูมิ ผลประโยชน์ของชาติ และสาธารณสมบัติของแผ่นดินรวมทั้งให้ความร่วมมือในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย
- (3) ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- (4) เข้ารับการศึกษอบรมในการศึกษาภาคบังคับ
- (5) รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50

บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1)-(10)

- (6) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม
- (7) ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ
- (8) ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม
- (9) เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 50 (10)

บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (10) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริต
และประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

หมวด 5หน้าที่ของรัฐ

มาตรา 53 รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

มาตรา 59 รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครอง ที่ไม่ใช่ข้อมูลความมั่นคง ความลับราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงสะดวก

มาตรา 63

- รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนและให้ความรู้ประชาชนถึงอันตรายจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด
- จัดให้มีกลไกส่งเสริมประชาชนรวมตัวกัน มีส่วนร่วมรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

International Legal Instruments

เครื่องมือและมาตรการสำคัญในการต่อต้านการทุจริต

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 (United Nations Convention against Corruption : UNCAC)

ประเทศไทย ให้สัตยาบันเข้าเป็นรัฐภาคีอย่างสมบูรณ์
เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2554 ลำดับที่ 149 (191 ประเทศ)
มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2554

ถือเป็นสัญญาณเริ่มต้น
ในการแก้ไขปัญหการทุจริตในประเทศไทย

เป็นอนุสัญญาฉบับแรกที่กำหนดประเด็นความร่วมมือที่สำคัญของภูมิภาค 3 ประการ

1

ด้านมาตรการเชิงป้องกัน

ทุกประเทศต้องมุ่งป้องกันปัญหาคอร์รัปชัน

2

ด้านการบัญญัติความผิดทางอาญา

ทุกประเทศต้องถือว่าการคอร์รัปทุกรูปแบบ คือ อาชญากรรม

3

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ

ทุกประเทศต้องให้ความร่วมมือในการให้อนุสัญญามีผลในทางปฏิบัติจริง

หมวดที่ 1 บทบัญญัติทั่วไป

หมวดที่ 2 มาตรการป้องกันการทุจริต

หมวดที่ 3 การกำหนดความผิดทางอาญา
และการบังคับใช้กฎหมาย

หมวดที่ 4 ความร่วมมือระหว่างประเทศ

หมวดที่ 5 การติดตามสินทรัพย์คืบ

หมวดที่ 6 ความช่วยเหลือทางวิชาการ
และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

หมวดที่ 7 กลไกในการปฏิบัติตามอนุสัญญา

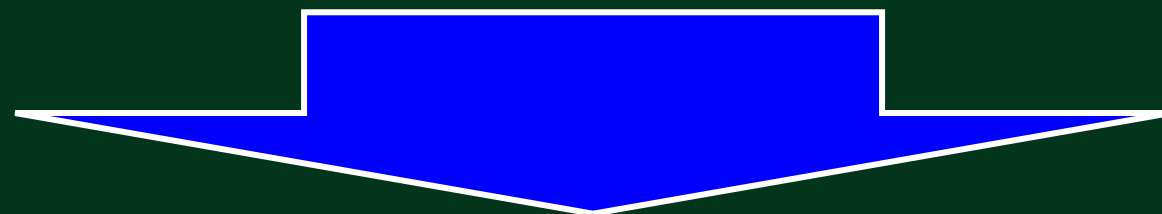
หมวดที่ 8 บทบัญญัติสุดท้าย

หมวดที่ 2 มาตรการป้องกันการทุจริต (Preventive Measures)

วางหลักการสำหรับการป้องกันการทุจริตและวิธีการเพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยให้สอดคล้องกับกฎหมายภายในรัฐภาคี โดยรัฐภาคีจะต้องกำหนด นโยบายและมาตรการต่อต้านการทุจริตตามแนวทางที่กำหนด

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
2. ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ
3. การเพิ่มพูนและเผยแพร่ความรู้
4. ส่งเสริมการป้องกันความขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์ส่วนตน
5. ความมีคุณธรรมและซื่อสัตย์สุจริต
6. ส่งเสริมให้สาธารณะตระหนักถึงอันตรายของการทุจริต

เป้าหมายสุดท้ายของอนุสัญญา UNCAC คือ...

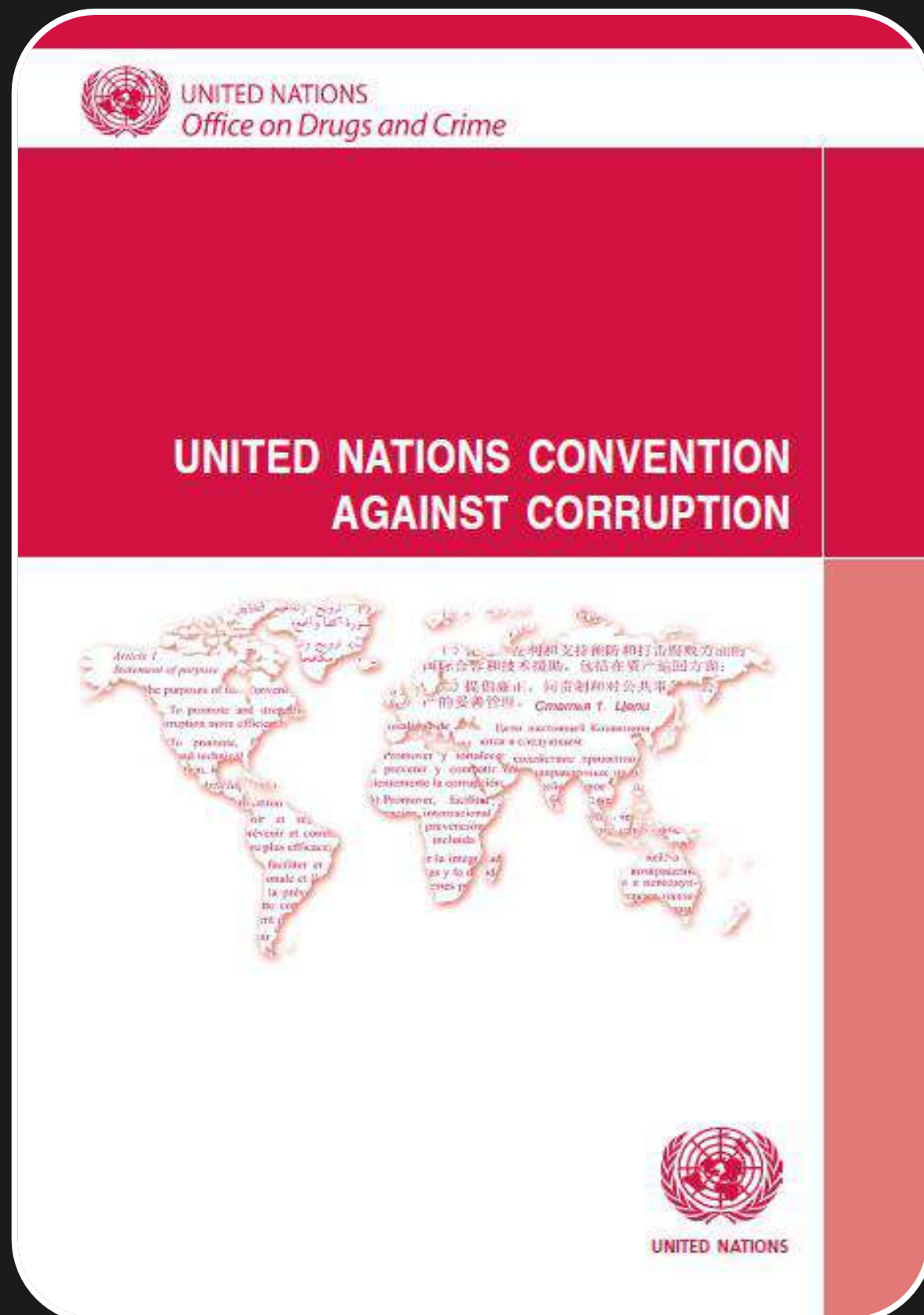

ให้ประเทศสมาชิกสหประชาชาติได้ให้สัตยาบันอนุสัญญานี้ ประสานความร่วมมือระหว่างกันในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับประเทศ

ระดับสากล

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 (United Nations Convention against Corruption : UNCAC)

มติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ 58/4
เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2546

**General Assembly resolution 58/4 of
31 October 2003**

**ประกาศให้วันที่ 9 ธันวาคม ของทุกปี
เป็นวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล**

<https://moph.cc/mKFWWh12X8>

Campaign for 2026

"Uniting with Youth Against Corruption: Shaping Tomorrow's Integrity"

Continues the multi-year campaign empowering youth as guardians of integrity, focusing on long-term systemic change and global accountability.

INTERNATIONAL ANTI-CORRUPTION 2026

สานต่อแคมเปญระยะยาว (ปี 2024-2025) ที่ส่งเสริมศักยภาพเยาวชน
ในฐานะผู้พิทักษ์ความซื่อสัตย์ โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบในระยะยาว
และความรับผิดชอบต่อผลการกระทำในระดับโลก

APEC Conduct Principles for Public Officials

จรรยาบรรณระหว่างประเทศสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

Asia – Pacific
Economic Cooperation
Conduct Principles
for Public Officials

ในการประชุมสุดยอดผู้นำ APEC ครั้งที่ 14 เมื่อปี พ.ศ. 2549
ที่กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม

ที่ประชุมได้กำหนดให้รัฐสมาชิก ต้องส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์
และความรับผิดชอบต่อผลการกระทำในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ
ของแต่ละประเทศ **ภายใต้ 10 หลักการ** ดังนี้

-
1. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเคารพและยึดมั่นในรัฐธรรมนูญหรือหลักกฎหมายของประเทศ กฎหมายต่าง ๆ รวมถึงบรรทัดฐานทางกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในประเทศของตน
 2. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องใช้ตำแหน่งทางราชการของตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเท่านั้น และต้องไม่ใช้ตำแหน่งเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองหรือให้ผู้อื่น
 3. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องไม่รับของขวัญ หรือความช่วยเหลือ หรือผลประโยชน์ใด ๆ ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อแลกเปลี่ยนกับการปฏิบัติหน้าที่ หรือการไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือที่อาจทำให้มีการบกพรองหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือการพิจารณาตัดสิน
ของตน
-

-
4. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปกป้องและรักษาเงิน ทรัพย์สิน และบริการต่าง ๆ ของทางราชการ และจะต้องใช้ทรัพย์สินสมบัติและบริการของทางราชการเหล่านี้เพื่อวัตถุประสงค์ของทางราชการเท่านั้น
 5. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเปิดเผยข้อมูลที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งและหน้าที่ทางราชการเพื่อใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจตามบรรทัดฐาน ความโปร่งใส แต่จะต้องเป็นข้อมูลที่ได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการแล้วเท่านั้น
 6. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม ยุติธรรม ไม่ลำเอียง รวมถึงเมื่อปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในทางการเมืองหรือกิจกรรมอื่น ๆ
-

-
7. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจจะมีผลให้ตนเองหรือครอบครัว ได้รับผลประโยชน์ทางการเงิน หรือการได้มาซึ่งตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือผลประโยชน์ทางการเงิน การค้า หรือผลประโยชน์อื่น ๆ ในลักษณะเดียวกันที่ขัดแย้ง หรืออาจทำให้เห็นอย่างมีเหตุผลว่าจะขัดแย้งกับหน่วยงาน และ / หรืองานในหน้าที่ของตน
8. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเคารพและปฏิบัติตามระบบและมาตรการที่ถูกรออกแบบมา เพื่ออำนวยความสะดวกในการรายงานการกระทำคอร์รัปชันต่อผู้มีอำนาจในการดำเนินการ และหากการดำเนินการดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รายใด จะต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินการนั้นด้วย
-

-
9. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในการรายงานต่อผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องในเรื่องการกระทำต่าง ๆ นอกเหนือจากการปฏิบัติราชการ เช่น การทำงานจ้างอื่น ๆ การลงทุนทางการเงินหรือที่เกี่ยวข้อง สินทรัพย์ ของขวัญของกำนัล หรือสิทธิประโยชน์พิเศษอื่น ๆ
 10. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดขึ้นตามกฎหมาย หรือตามนโยบายของฝ่ายบริหาร เพื่อว่าหลังจากลาออกจากตำแหน่งราชการแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องไม่รับประโยชน์ที่ไม่สมควรได้จากการปฏิบัติราชการที่เคยดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนหน้านี้
-

ผลประโยชน์ทับซ้อน

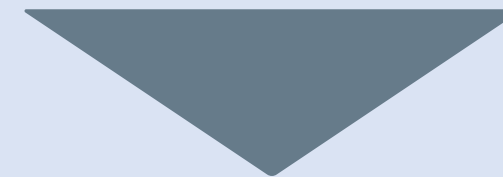
Conflict of Interest

Dan Ariely

นักเศรษฐศาสตร์พฤติกรรม

ปัญหาที่ใหญ่กว่าการโกงระดับชาติ

การโกงเล็ก โกงน้อย
ของคนจำนวนมาก

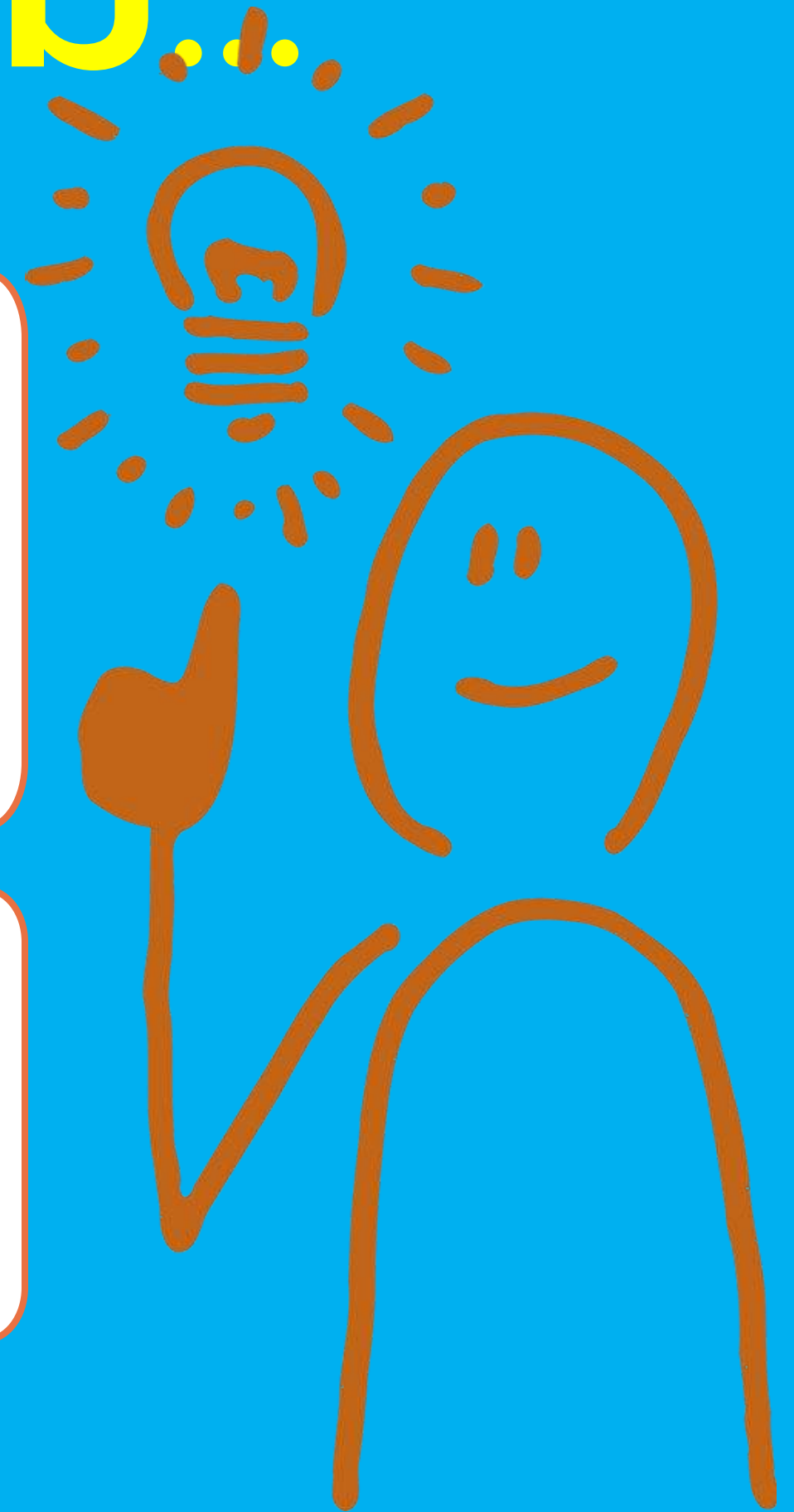
จากการทดลอง

มนุษยย์เราทุกคนล้วนมี...

มีพลังลึกลับ เป็นพลังของความไร้เหตุผล
คอยชี้นำการตัดสินใจของเรา
อยู่ตลอดเวลา

มีวิธีคิดที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว
อยู่ตลอดเวลา

อ้าว! แล้วทำไม...
คนเราส่วนใหญ่ถึงโกงล่ะ
แม้ว่า...
จะเป็นการโกงเล็กโกงน้อย
ก็ตาม...

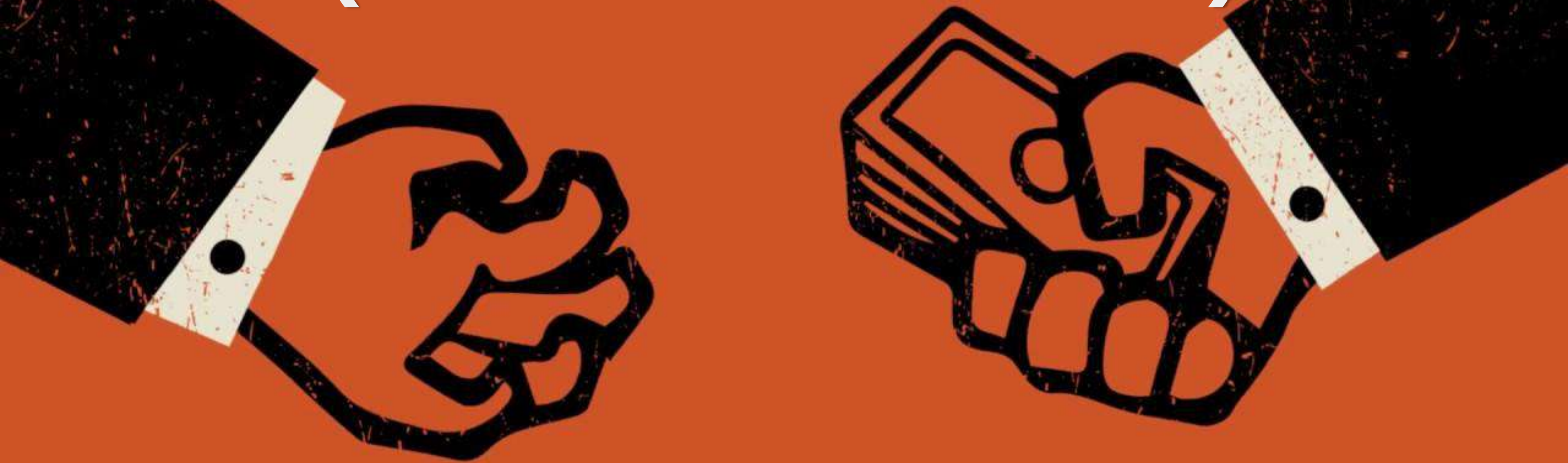
เพราะว่า ...

1. คนเราได้รับผลประโยชน์
 2. คนเราส่งผลกระทบแล้ว
- รู้สึกว่าเป็นคนดีอยู่ เราเรียกว่า

“ระดับการโกงที่ยอมรับได้”
หรือ “ไม่ได้คิดว่าตัวเองโกง”

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflicts of Interest)

ก็เพิ่มโอกาสให้คุณ... โกงมากขึ้น

ถ้าคนเราอยู่ในสถานการณ์... ที่มี

 “ผลประโยชน์กับชื่อน”

ก็จะมีแรงจูงใจให้ทำการโกงมากขึ้น
หรือพูดง่าย ๆ คือ เราจะมีพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์มากขึ้น

การเห็นพฤติกรรมการโกงของคนอื่น (Watching Others Behave Dishonestly)

**จะเพิ่มโอกาส
การโกงของคน**

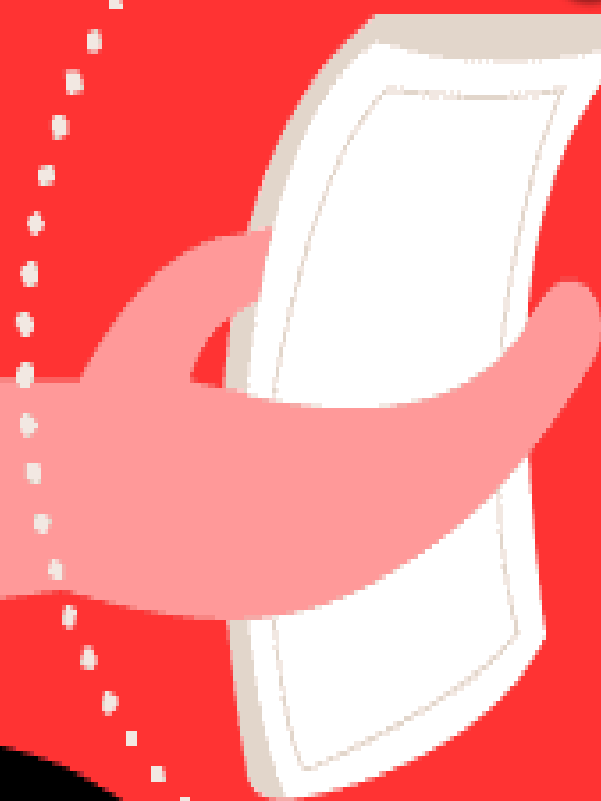

การอยู่ในวัฒนธรรมที่มีตัวอย่างพฤติกรรมการโกงสูง
(Culture That Gives Examples of Dishonesty)
จะเพิ่มโอกาสการโกงของคน

“โทง”

โรคติดต่ออย่างร้ายแรง

“ใคร ๆ ก็ทำกัน”

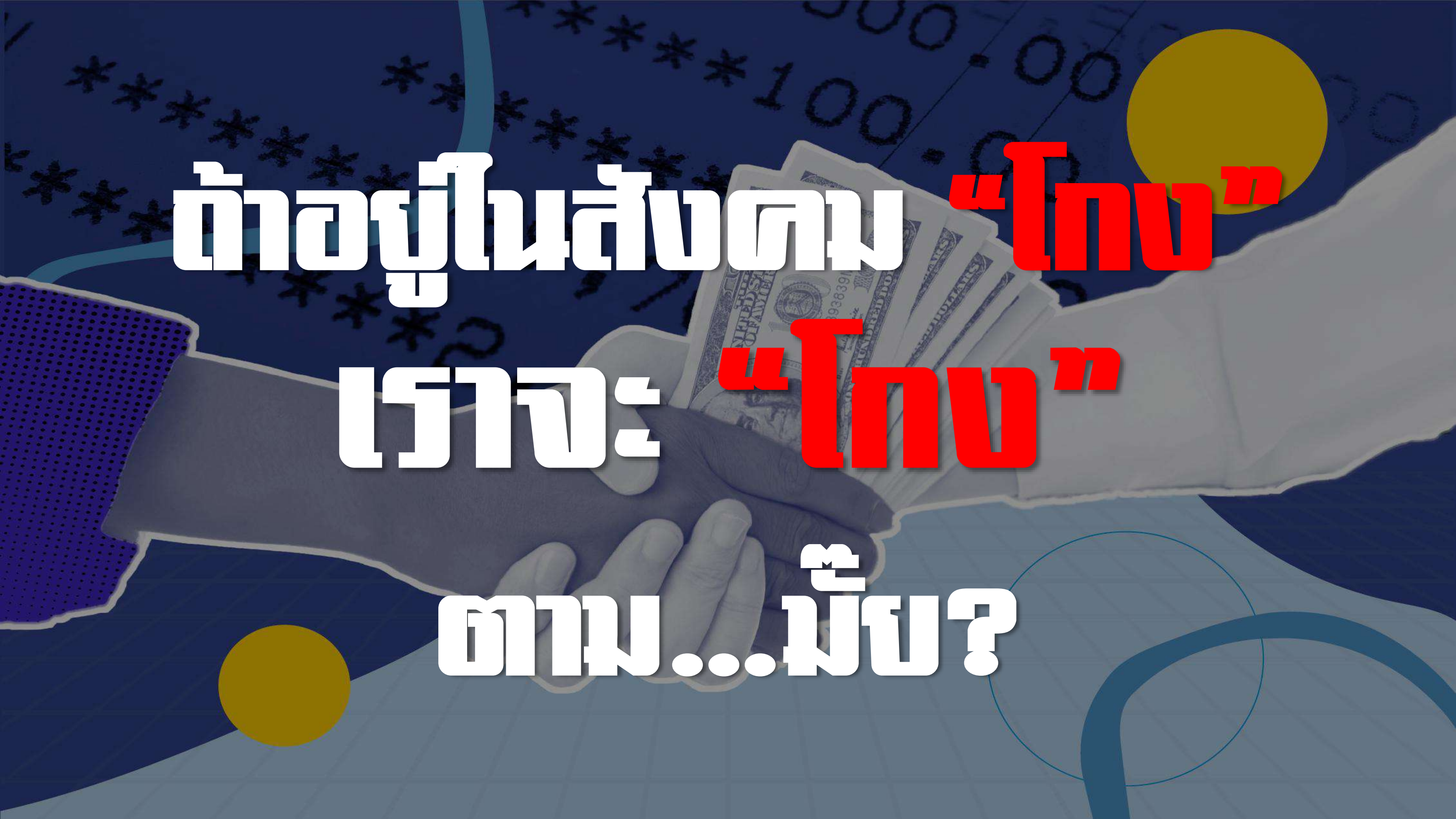
ถ้าอยู่ในสังคม

เราจะ

ตาม...มั๊ย?

“โกง”

“โกง”

Intrinsic Honesty and the Prevalence of Rule Violations across Societies

Simon Gächter^{1,2,3,*} and Jonathan F. Schulz^{1,4,*}

¹University of Nottingham, Nottingham NG7 2RD, United Kingdom.

²CESifo, Munich, Germany

³IZA, Bonn, Germany

⁴Yale University, New Haven, CT 06510, USA

Abstract

Deception is common in nature and humans are no exception¹. Modern societies have created institutions to control cheating, but many situations remain where only intrinsic honesty keeps people from cheating and violating rules. Psychological², sociological³ and economic theories⁴ suggest causal pathways about how the prevalence of rule violations in people's social environment such as corruption, tax evasion, or political fraud can compromise individual intrinsic honesty. Here, we present cross-societal experiments from 23 countries around the world, which demonstrate a robust link between the prevalence of rule violations and intrinsic honesty. We developed an index of the Prevalence of Rule Violations (PRV) based on country-level data of corruption, tax evasion, and fraudulent politics. We measured intrinsic honesty in an anonymous die-rolling experiment.⁵ We conducted the experiments at least eight years after the measurement of PRV with 2568 young participants (students) who could not influence PRV. We find individual intrinsic honesty is stronger in the subject pools of low PRV countries than those of high PRV countries. The details of lying patterns support psychological theories of honesty.^{6,7} The results are consistent with theories of the cultural co-evolution of institutions and values⁸ and show that weak institutions and cultural legacies⁹⁻¹¹ that generate rule violations not only have direct adverse economic consequences but might also impair individual intrinsic honesty that is crucial for the smooth functioning of society.

Keywords

deception; institutions; cross-cultural experiments; psychology of honesty; behavioural ethics

Reprints and permissions information is available at www.nature.com/reprints. Users may view, print, copy, and download text and data-mine the content in such documents, for the purposes of academic research, subject always to the full Conditions of use: http://www.nature.com/authors/editorial_policies/license.html#terms

*Corresponding authors: simon.gaechter@nottingham.ac.uk; jonathan.schulz@yale.edu.

Author Contributions SG and JS developed the research ideas and designed the study; JS conducted the experiment, and analysed data. SG and JS wrote the manuscript.

Supplementary Information is available in the online version of the paper.

The data and code for the statistical analyses are stored in Dryad Data package title: Intrinsic Honesty across Societies; <http://dx.doi.org/XXXX>.

The authors declare no competing financial interest.

University of Nottingham

Intrinsic honesty and the prevalence of rule violations across societies

“ยังอยู่ในสังคมโกง
คนเราจะโกงตาม”

ที่มา: Simon Gächter and Jonathan F. Schulz, 2016

Intrinsic honesty and the prevalence of rule violations across societies

เป็นการทดสอบความซื่อสัตย์ของผู้คนในแต่ละประเทศ เปรียบเทียบกับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศนั้น ๆ โดยให้ผู้เข้าร่วมทอยลูกเต๋าสองครั้ง และบอกว่าทอยครั้งแรกได้เท่าไร หากได้เลข 1–5 ก็จะได้เงินตามจำนวนเลขบนหน้าเต๋า (ถ้าได้ 6 จะไม่ได้เงิน) แต่ผู้วิจัยจะไม่รู้ว่าพวกเขาพูดเลขจริงหรือโกหก ดังนั้น ถ้าผู้เล่นจะโกงด้วยการบอกเลขสูงสุดหรือบอกเลขจากการทอยครั้งที่สอง (ถ้ามากกว่า) ก็ย่อมทำได้

ผลปรากฏว่าใน 23 ประเทศที่ผู้วิจัยเดินทางไปทดสอบทุกที่มีคนที่แอบชี้โกงหมดแต่ที่น่าสนใจคือ ในกลุ่มประเทศที่มีค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ต่ำ เช่น จอร์เจีย แทนซาเนีย และกัวเตมาลา ค่าเฉลี่ยของการบอกตัวเลขจากการทอยเต๋าก็ไม่ตรงกับความจริงก็มากขึ้นตามไปด้วย ต่างกับออสเตรเลีย สวีเดน และเนเธอร์แลนด์ที่มีอัตราการโกงน้อยมาก ผู้เข้าทดลองก็โกงน้อยกว่าประเทศอื่น ๆ ด้วย ผลการทดลองนี้ ทำให้เราสรุปได้ว่าหากเราอยู่กับสังคมที่มีการคอร์รัปชันสูง เราก็จะมีพฤติกรรมโกงมากขึ้นตามไปด้วย

พูดง่าย ๆ ก็คือ หากสังคมโกงผู้คนหน่วยย่อยก็จะโกงตามไปด้วย ดูเหมือนจะไม่มีทางออก เอาเสียเลย แล้วอย่างนี้เราจะอยู่อย่างไรในประเทศที่มีแต่คอร์รัปชันล่ะ จะเป็นคนดี ไม่โกง ไม่คอร์รัปชัน มันไม่มีที่ยืนเลยหรือไงกัน?

BROKEN WINDOWS THEORY

สอนให้รู้ว่า การโกงเล็กน้อย
ก็บานปลายไปสู่การโกงในระดับใหญ่ได้

ที่มา: Wilson, J. Q., & Kelling, G. L. (1982). Broken windows. Atlantic monthly, 249 (3), 29-38.

Conflict of Interest: COI

ผลประโยชน์ทับซ้อน

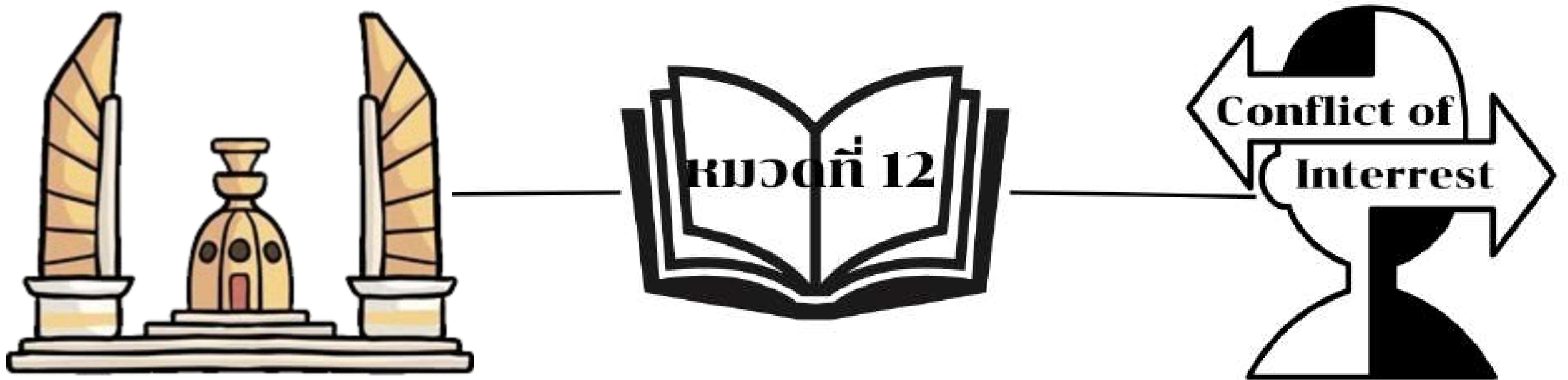
ต้นทุนแฝงของความเชื่อเพื่อ

ประเทศไทยใช้ว่า ...

1. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม
2. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
3. การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. ประโยชน์ทับซ้อน
5. ผลประโยชน์ทับซ้อน
6. ผลประโยชน์ขัดกัน
7. ผลประโยชน์ขัดแย้ง
8. ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ที่มาของหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ในประเทศไทย

หลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of Interest)

เริ่มมีการบัญญัติหลักการไว้อย่างชัดเจน ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2550

หมวด 12 การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ

ส่วนที่ 2 ว่าด้วย “การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์”

เจตนาารมณ์ของการป้องกันการค้าขัดกันแห่งผลประโยชน์

เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะของรัฐ
เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

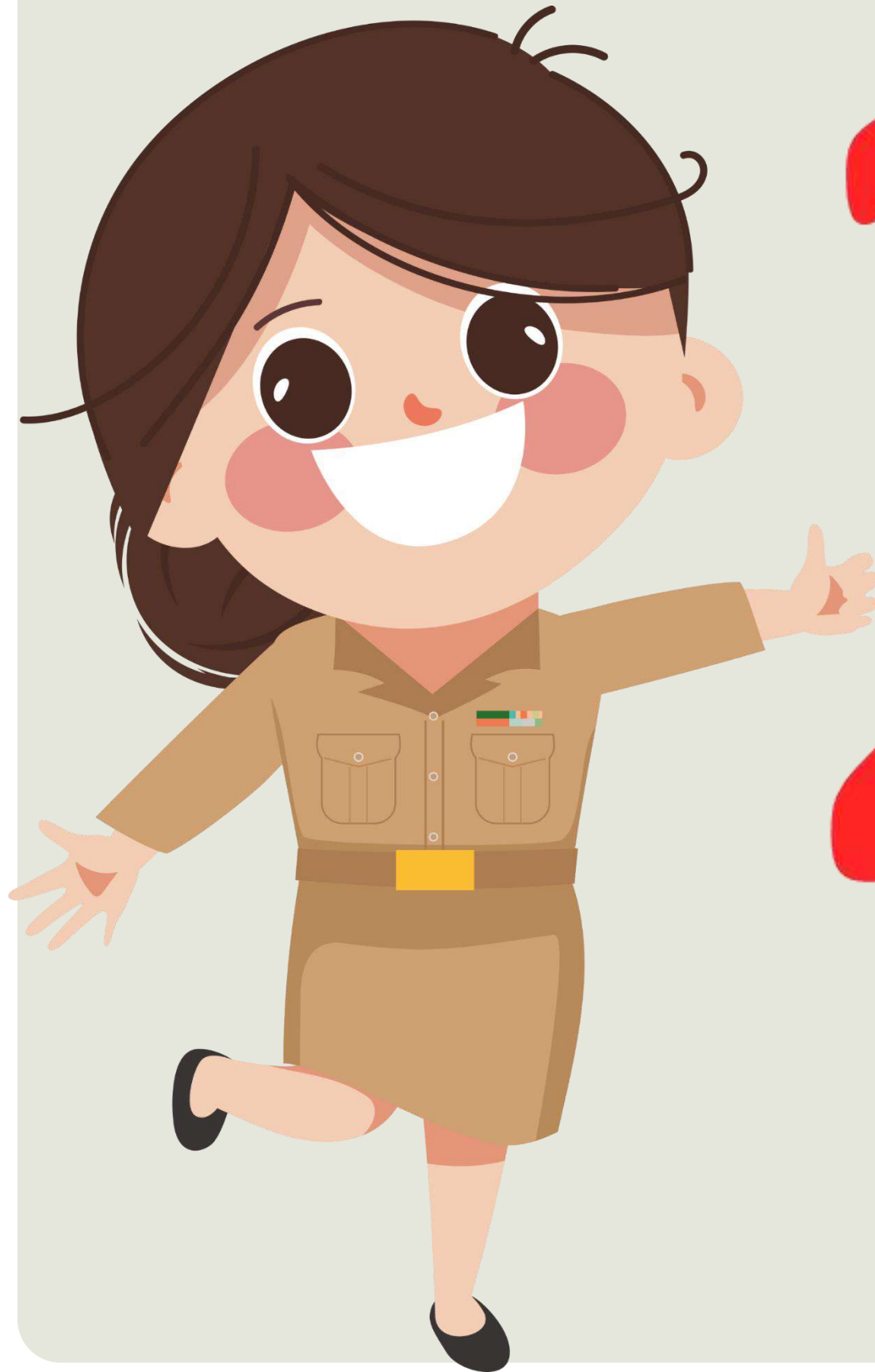
เพื่อป้องกันความเสียหายที่เกิดจาก
สถานการณ์ที่เป็นการค้าขัดกันแห่งผลประโยชน์

เพื่อเป็นหลักการ
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แนวคิดเรื่อง Conflict of Interest

หลักการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ กับรัฐ

2

สถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
มีความสัมพันธ์กับรัฐอยู่ 2 สถานะ

สถานะหนึ่งคือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงาน
ตามหน้าที่และอำนาจ ซึ่งเป็นบุคคล
ที่ทำงานให้กับรัฐ หรือเป็นตัวแทนของรัฐ

กับอีกสถานะหนึ่งคือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นเอกชนคนหนึ่ง

เจ้าหน้าที่ของรัฐ...

**ในฐานะผู้ใช้อำนาจรัฐ จะทำอะไรได้นั้น
ต้องมีกฎหมายให้อำนาจ**

ส่วนในฐานะเอกชน...

จะทำอะไรก็ได้... ถ้าไม่มีกฎหมายห้าม

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะ

ดังนั้น

หลักการสากลในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่ กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้โดยอัตโนมัติ (เด็ดขาด)
2. ห้ามการกระทำ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

UNCAC แนวความคิดพื้นฐาน “ประโยชน์สาธารณะ”

รัฐโดยองค์การของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
เป็นผู้ดูแลรักษาประโยชน์ส่วนรวม
หรือประโยชน์สาธารณะ

แต่ในกรณีที่ประโยชน์ส่วนตัวของเอกชน
ไม่สอดคล้องกับประโยชน์สาธารณะ
จะต้องให้ประโยชน์สาธารณะ
อยู่เหนือประโยชน์ส่วนตัวของเอกชน

Conflict of Interest

มีลักษณะทำนองเดียวกันกับกฎศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี หลักคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวม **เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงไม่ควรกระทำ**

โดยพื้นฐานแล้ว COI เป็นกฎศีลธรรม ฯลฯ ประเภทหนึ่งที่บุคคล**ต้องไม่ละเมิดหรือฝ่าฝืน** แต่เนื่องจากการฝ่าฝืนกันมากขึ้น และบุคคลผู้ฝ่าฝืนก็ไม่มีความเกรงกลัวหรือละอายต่อการฝ่าฝืนนั้น สังคมก็ไม่ลงโทษหรือลงโทษไม่เพียงพอที่จะมีผลเป็นการห้ามการกระทำ

เพื่อหยุดยั้งเรื่องดังกล่าว
จึงมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์มากขึ้น
และดำเนินการลงโทษมากขึ้น ตามลำดับ

หลักการพื้นฐาน

หากผู้มีหน้าที่และอำนาจทั้งหลาย ตระหนักและให้ความสำคัญและปฏิบัติตามให้สอดคล้องถูกต้องตามคุณธรรม จริยธรรม ย่อมไม่มีปัญหาการขัดกันแห่งผลประโยชน์เกิดขึ้น

ขณะเดียวกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์กับการทุจริตในแง่ที่ว่า

1. การทุจริตทุกกรณี เป็นผลประโยชน์ทับซ้อน
2. แต่มีเพียงผลประโยชน์ทับซ้อนจำนวนหนึ่งเท่านั้น ที่กลายเป็นการทุจริต เพราะผลประโยชน์ทับซ้อน อาจเป็นเพียงเงื่อนไขหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริตขึ้น

กล่าวได้ว่า การขัดกันแห่งผลประโยชน์ จัดเป็นกลุ่มทุจริตสีเทา
(Gray Area Corruption)

ความสัมพันธ์ระหว่าง จริยธรรม ผลประโยชน์กับช้อน และการทุจริต

จริยธรรม

ผลประโยชน์กับช้อน

ทุจริต

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเข้าไปกระทำการใด ๆ ที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ **ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ขาดความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ และอาจจะเป็นต้นเหตุของการทุจริตต่อไป**

“การทุจริต” (Corruption) เป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายโดยตรง ถือเป็นความผิดอย่างชัดเจน และมีการบัญญัติกฎหมายออกมารองรับ บทลงโทษชัดเจน จึงถือเป็นความผิดขั้นรุนแรงที่สุดที่เจ้าหน้าที่รัฐ **ต้องไม่ปฏิบัติ**

**“จริยธรรม” (Ethics) เป็นกรอบใหญ่ทางสังคม
ที่เป็นพื้นฐานของแนวคิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล
กับประโยชน์ส่วนรวม และการทุจริต**

**การกระทำใดที่ผิดต่อกฎหมาย
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต
ย่อมเป็นความผิดต่อจริยธรรมด้วย**

**แต่ตรงกันข้ามการกระทำที่ฝ่าฝืนจริยธรรมอาจไม่มีความผิดเกี่ยวกับการ
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต
เช่น การมีพฤติกรรมส่วนตัวที่ไม่เหมาะสม การมีพฤติกรรมชั่วช้า เป็นต้น**

ปัญหาหลักของการทุจริต

เกิดที่...กระบวนการทางความคิด

เราจึงต้อง

ปรับกระบวนการทางความคิด

เพื่อแก้ทุจริต

ແກະກະດຸມເນື້ອແຮກ...ດ້ວຍການປັບ

MINDSET

MINDSET

Mindset

กระบวนการทางความคิด

มุมมองของเราต่อสิ่งต่าง ๆ บนโลกนี้ ซึ่งมุมมองนี้
เกิดจากกระบวนการทางความคิด จากประสบการณ์
ที่เราพบเจอ ซึ่งหล่อหลอมให้เกิด ทัศนคติ (Attitude)
และพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

Event → **Mindset** → **Reaction**

A diagram illustrating the relationship between an event, mindset, and reaction. The word 'Event' is on the left, followed by a blue arrow pointing to a pink brain icon inside a dark blue silhouette of a head. The word 'Mindset' is written in white over the brain. Another blue arrow points from the brain to the word 'Reaction' on the right.

Mindset เปลี่ยนแปลงได้เรื่อย ๆ ทุกวินาที

1. Mindset ของคนเรา **เปลี่ยนไปได้ตลอดเวลา**
2. ประสบการณ์ชีวิต จะค่อย ๆ หล่อหลอมให้วิธีคิดของคนนั้น ๆ **เปลี่ยนแปลงไป** ไม่ว่าจะในทางที่ **ดีขึ้น** หรือ **แย่ลง** ก็ตาม

วิธีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest: COI)

COI

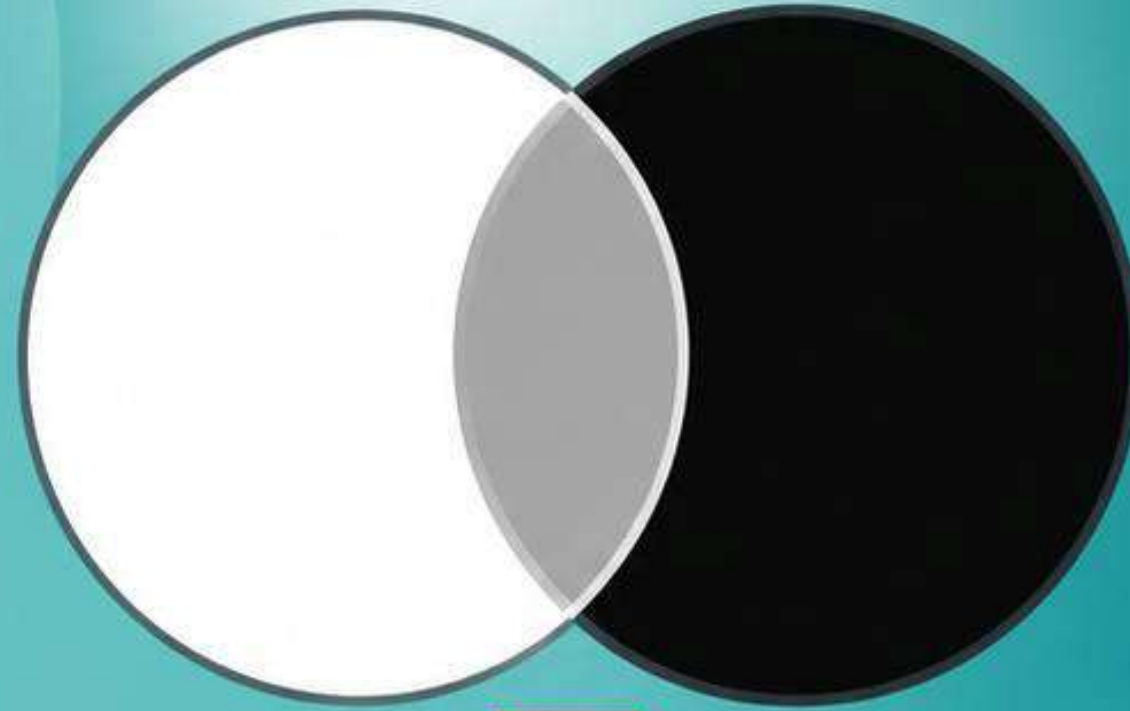

แผนภูมิ Conflict of Interest

Public

Private

COI

พื้นที่สีเทา เกิดจากการซ้อนทับของพื้นที่สีขาวและสีดำ
เป็นพื้นที่เกิด “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม”

ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interest)

คือ สันทรัพย์ต่าง ๆ ที่เป็นของบุคคล
หรือกลุ่มบุคคลที่มีสิทธิ์ใช้ประโยชน์
อย่างเต็มที่โดยไม่ละเมิดผู้อื่นหรือละเมิด
กฎหมาย

ประโยชน์ส่วนรวม (Public Interest)

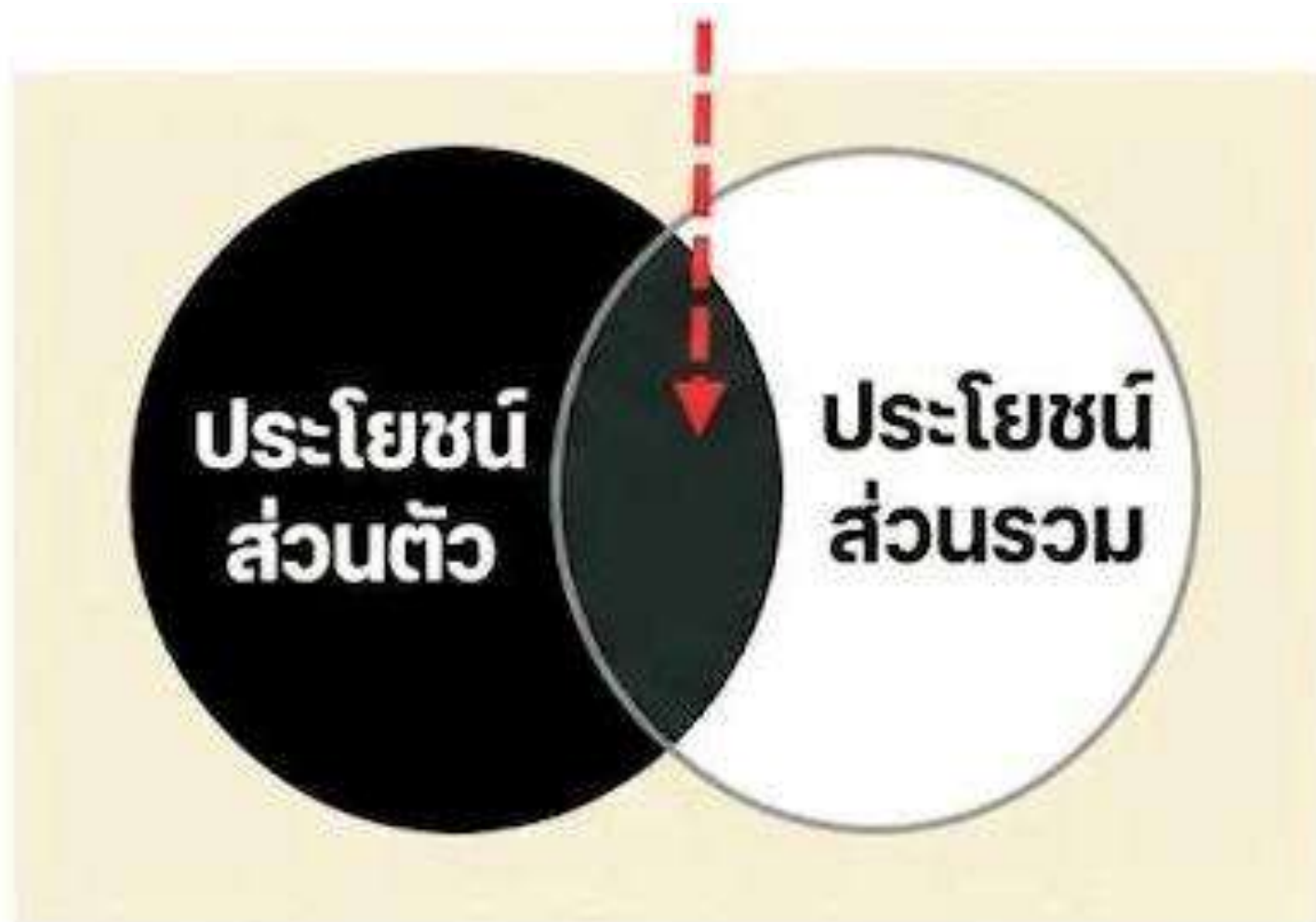
คือ สันทรัพย์ต่าง ๆ ที่เป็นของรัฐ
และเป็นสิ่งที่รัฐใช้เพื่อการดำเนินงาน
เพื่อประโยชน์ส่วนรวมได้ใช้ประโยชน์
ร่วมกัน

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest)

การที่เจ้าหน้าที่รัฐกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไป
มีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง
ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริตก่อให้เกิดผลเสียต่อรัฐ เป็นเหตุให้บุคคลดังกล่าว
ใช้ดุลยพินิจหรือปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างไม่เป็นกลางไม่ตรงไปตรงมา เพื่อรักษาผลประโยชน์
ของส่วนรวมของรัฐ ซึ่งเป็นช่องว่างและเป็นโอกาสในการทุจริต

Analog Thinking VS Digital Thinking

“พื้นที่” ที่ต้องตัดสินใจด้วยความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส จะเกิดขึ้นเมื่อ
การตัดสินใจกระทำอย่างสุจริต มีจริยธรรม

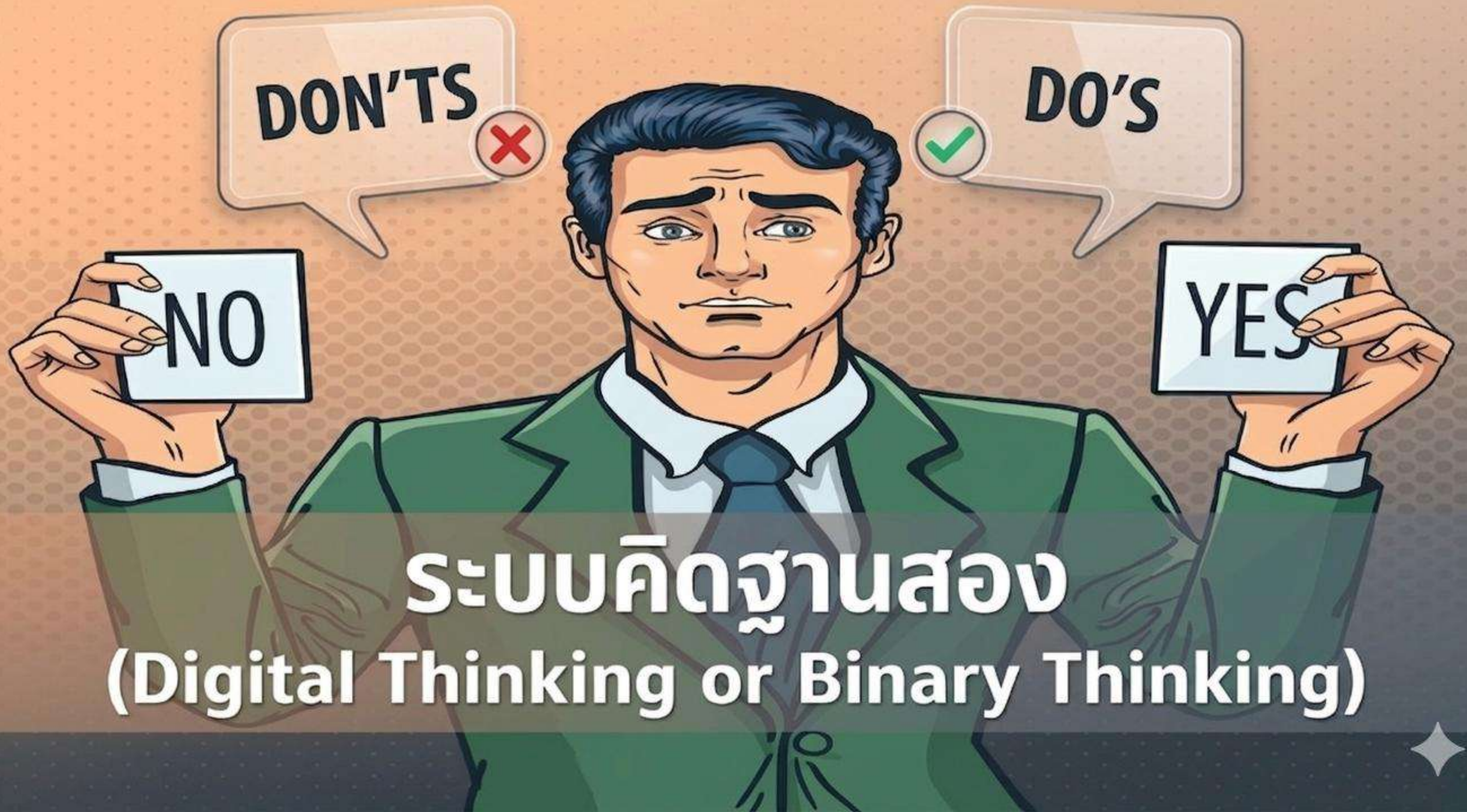
ระบบเลข “ฐานสิบ” (decimal number system) คือ ระบบเลข 10 ตัว คือ 0 ถึง 9 เป็นระบบคิดเลข ที่ใช้ในชีวิตประจำวันในการบอกปริมาณ เหมือนการคิดที่ว่าทำผิดเล็กน้อย นิดเดียวไม่เป็นไร

Analog

ระบบเลข “ฐานสอง” (binary number system) เป็นระบบ Digital ที่มีเลขเพียงสองตัว คือ 0 กับ 1 มีแค่ 2 จังหวะ คือ ON กับ OFF

ระบบคิดฐานสอง
(Digital Thinking or Binary Thinking)

ระบบคิดฐานสอง (Binary Thinking)

การแยกรัฐออกจากตัวคนให้รัฐเป็นสถาบัน
ซึ่งเรียกว่ารัฐสมัยใหม่ เริ่มต้นจากการลงนาม
ในสนธิสัญญาสันติภาพเวสฟาเลีย ในปี ค.ศ. 1648

(ตรงกับปี พ.ศ. 2191) ในรัชสมัยของ
สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง หรือสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 5
(รัชกาลที่ 24 แห่งกรุงศรีอยุธยา)

0101
1101

ระบบคิดฐานสอง

(Digital Thinking or Binary Thinking)

Binary Thinking

- ✓ Something is binary if it contains only two parts or options.
- ✓ In mathematics or computing, those two parts are 1s and 0s.

ระบบเลข "ฐานสอง"

เป็นระบบเลขที่มีสัญลักษณ์เพียงสองตัว คือ **0 (ศูนย์)** กับ **1 (หนึ่ง)** สอดคล้องกับการทำงานระบบ Digital ที่มีลักษณะการทำงานภายในเพียง 2 จังหวะ คือ **0** กับ **1** หรือ **ON** กับ **OFF** ตัดเด็ดขาด (discrete)

และยังหมายถึงการที่มีโอกาสเลือกได้เพียง 2 ทาง เช่น ปิดกับเปิด ไม่ใช้กับใช้ เก่งกับจริง ช่ายกับชวา

สังคมโลกสมัยก่อน

ยุค Analog

สังคมโลกสมัยใหม่

ยุค Digital

ยอมรับกับคำพูดที่ว่า
"ทฤษฎีบ้างก็ไม่ใช่ไร ถ้าเราได้ประโยชน์"

ไม่สามารถแยกประโยชน์ส่วนตน
ออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้

ประโยชน์ทับซ้อน
/ สินบน / คอรัปชัน

ระบบอุปถัมภ์
นำความสัมพันธ์ส่วนตัว
มาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

กระบวนการ
ทางความคิด

ระบบคิด

ไม่ยอมรับกับคำพูดที่ว่า
"ทฤษฎีบ้างก็ไม่ใช่ไร
ถ้าเราได้ประโยชน์"

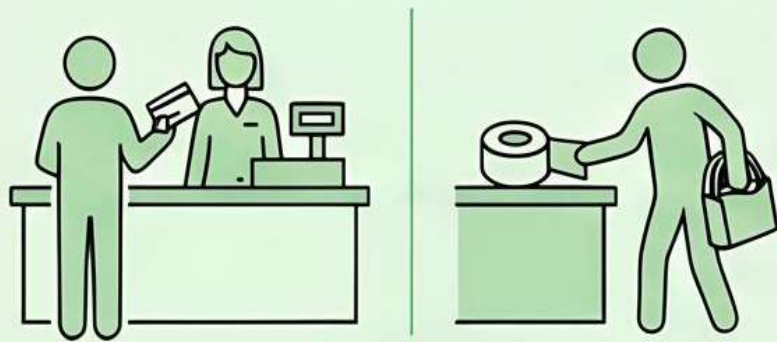
สามารถแยกประโยชน์ส่วนตน
ออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้
อย่างอัตโนมัติ และเด็ดขาด

เห็นประโยชน์สาธารณะ
มาก่อนประโยชน์ส่วนตน

การแยกแยะความถูกผิด: ระบบคิดฐานสอง vs ระบบคิดฐานสิบ

ระบบคิดฐานสอง (Binary Thinking) คือ การแยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องส่วนรวมอย่างเด็ดขาดและโดยอัตโนมัติ **เปรียบเสมือนรหัส 0 กับ 1**
ในขณะที่ระบบคิดฐานสิบ (Analog Thinking) คือ การนำเรื่องส่วนตัวและส่วนรวมมาปะปนกัน จนเกิดการเอื้อประโยชน์หรือการทุจริต

สถานการณ์ที่ 1: สก๊อตเทปที่บ้านหมด

ระบบคิดฐานสอง: ไปซื้อเอง

มีจิตสำนึกว่าของใช้สำนักงานคือของส่วนรวม
โดยไม่ควรนำมาใช้ในเรื่องส่วนตัว แม้จะเป็นเพียงชิ้นเล็กน้อย

ระบบคิดฐานสิบ: เอาของออฟฟิศไปใช้

มองว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ออฟฟิศไม่เสียหายหรอก
เป็นการนำผลประโยชน์ส่วนรวมมาใช้เพื่อตนเอง

สถานการณ์ที่ 2: การเข้าคิว (ในเวลาที่ได้รับ)

ระบบคิดฐานสอง: ต่อคิวตามระเบียบ

ยิ่งทุกคนเคารพกฎกติกา และต่อคิว
ยิ่งช่วยให้กระบวนการเร็วขึ้นและเป็นธรรมกับทุกคน

ระบบคิดฐานสิบ: แซงคิวไปเลย

อ้างความจำเป็นส่วนตัวว่ากำลังรีบ
โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้อื่นที่รออยู่ก่อน

สถานการณ์ที่ 3: การโดนใบสั่งจากตำรวจ

ระบบคิดฐานสอง:
ไม่เสียค่าปรับตามกฎหมาย
ยอมรับความผิดและปฏิบัติตามขั้นตอน
ที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างถูกต้อง

ระบบคิดฐานสิบ: ยัดเงินเจ้าหน้าที่

เลือกติดสินบนเพื่อความสะดวกส่วนตัว
จะได้ไม่เสียเวลาในการไปสถานีตำรวจ
ซึ่งเป็นการส่งเสริมการทุจริต

สถานการณ์ที่ 4: อยากให้ลูกสอบเข้าโรงเรียนชื่อดัง

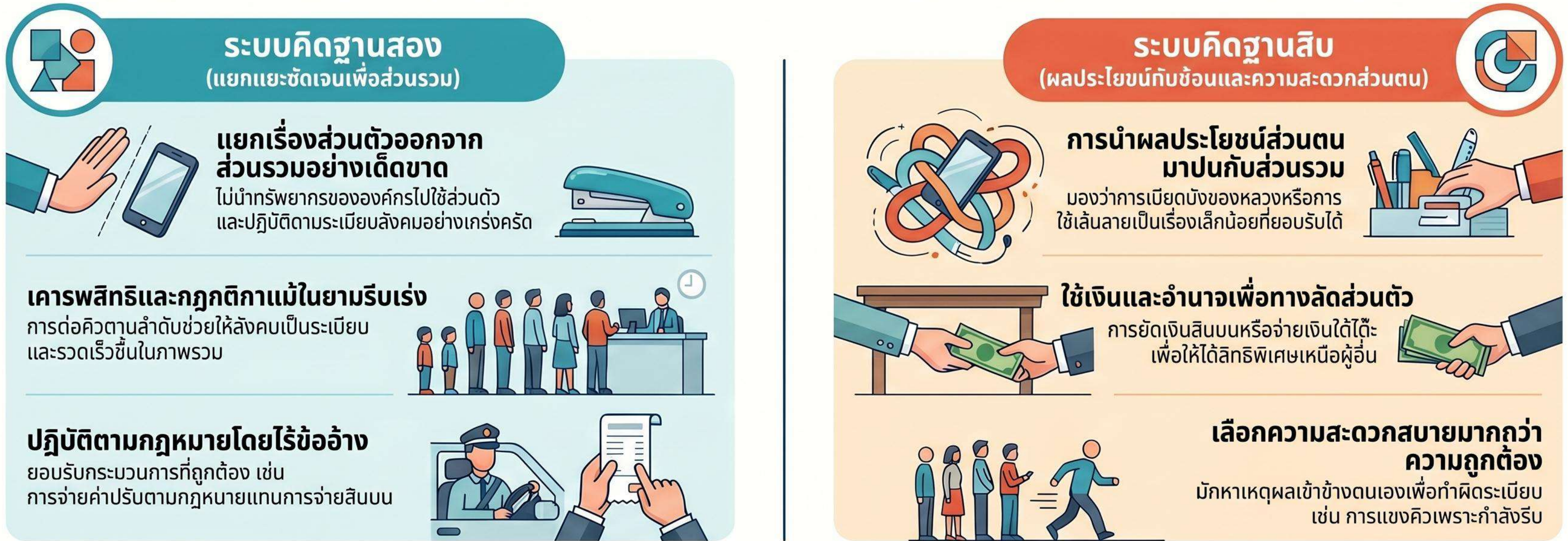

ระบบคิดฐานสอง:
สอบไม่ได้ไม่เป็นไร
ยอมรับผลการสอบ ตามความสามารถจริง
เป็นไปตามครรลองที่ถูกต้อง

ระบบคิดฐานสิบ:
ยัดเงินเพื่อให้ลูกสอบติด
ใช้ **"เงินใต้โต๊ะ"** หรือเส้นสายเพื่อให้ลูกได้สิทธิเหนือผู้อื่น
ยังมีเงินเยอะ ยังมองว่าสอบติดได้ง่าย

ระบบคิดฐานสอง vs ฐานสิบ: แยกแยะความถูกผิดให้ชัดเจน

สรุปเปรียบเทียบการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ

Digital Thinking

ไปซื้อเอง ไม่เอาของออฟฟิศไปใช้

ของใช้ที่บ้านหมด

เอาของออฟฟิศไปใช้ คิดว่าไม่เป็นไร

ต่อคิวตามระเบียบเพื่อความเรียบร้อย

การเข้าคิว

แซงคิวผู้อื่นเพราะตนเองกำลังรีบ

เสียค่าปรับตามกฎหมายที่กำหนด

เมื่อทำผิดกฎจราจร

ยัดเงินเจ้าหน้าที่เพื่อประหยัดเวลา

Analog Thinking

ระบบคิดฐานสอง (Binary Thinking): รากฐานสู่รัฐสมัยใหม่และสังคมดิจิทัล

การขับเคลื่อนสู่รัฐสมัยใหม่และสังคมดิจิทัล (Transition to Modern State)

จากนิติรัฐสู่นิติธรรม (Rule of Law)
การพัฒนากฎหมายฐานสองและกฎหมายสมัยใหม่
เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นนิติรัฐ

ระบบคิดฐานสอง (Binary Thinking)

การคิดแบบแยกส่วนที่ชัดเจน (Discrete)
โดยใช้ตรรกะ 0 และ 1 เป็นพื้นฐาน

รากฐานของธรรมาภิบาลและระบบคิด
(Foundations of Binary Thinking & Governance)

องค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการรักษาสมดุล
และความยุติธรรมในระบบบริหารราชการ

รัฐสมัยใหม่ (Modern State)

รูปแบบการปกครองที่รวมศูนย์อำนาจ
มีอาณาเขตพรมแดนชัดเจน (Territorial State)
ระบบราชการที่เป็นทางการ
และการใช้อำนาจความรุนแรงที่ชอบธรรม
เพื่อรักษาความมั่นคง

ธรรมาภิบาล (Good Governance)

เป็นแกนกลางที่เชื่อมโยง
ระบบคุณธรรม (Merit System) และจริยธรรม (Ethic)
เข้าด้วยกัน

หัวใจสำคัญของเจ้าหน้าที่รัฐ คือ การปรับกระบวนการทางความคิด (Mindset) เพื่อความยั่งยืน

ภารกิจสำคัญของเจ้าหน้าที่ที่ต้องก้าวข้ามการปฏิบัติเพียงแค่งฎหมาย
แต่ต้องปรับ Mindset เพื่อแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวออกจากสมบัติแผ่นดิน
ป้องกันวิกฤติศรัทธาที่อาจนำไปสู่การล่มสลายของระบบราชการ

ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน (Mindset) ใหม่

ก้าวข้ามการทำตามกฎหมายเพียงอย่างเดียว
ต้องปรับ Mindset ให้เท่าทันมาตรฐานโลก
และยึดถือความถูกต้องเป็นสำคัญ

แยก "ตัวกู-ของกู" ออกจาก "หน้าที่รัฐ"
ต้องแยกแยะบทบาทส่วนตัวออกจาก
สมบัติของแผ่นดินอย่างเด็ดขาด

**ยุติการใช้ทรัพยากรสาธารณะ
เพื่อความสัมพันธ์ส่วนตัว**
การใช้อำนาจหรือทรัพยากรเพื่อพวกพ้อง
ถือเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหา

ผลกระทบต่อความยั่งยืนของประเทศ

จุดเริ่มต้นของ "วิกฤตศรัทธา"
แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อยในสายตาผู้กระทำ
แต่ทำลายหลักธรรมาภิบาลในมุมมองสากล

**การล่มสลายของ
ระบบราชการไทย**
หากไม่แยกแยะหน้าที่และส่วนตัว
จะนำไปสู่จุดจบและการล่มสลาย
ของระบบในที่สุด

เข้าใจ ‘ผลประโยชน์ทับซ้อน’ (COI): จากหลักสากลสู่บริบทไทย

นิยามของผลประโยชน์ทับซ้อน

การจำแนกรูปแบบ (7 + 3)

รวมถึงผลประโยชน์แฝงในรูปแบบอื่น
ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจหรือความเที่ยงธรรม

7 รูปแบบ มาตรฐานสากล

อ้างอิงจากหนังสือ
The Responsible Public
Servant (1940)
โดย Kenneth Kernaghan
และ John W. Langford

เพิ่มเติมอีก 3 รูปแบบโดย ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดรูปแบบ
เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับ
สถานการณ์ในประเทศไทย

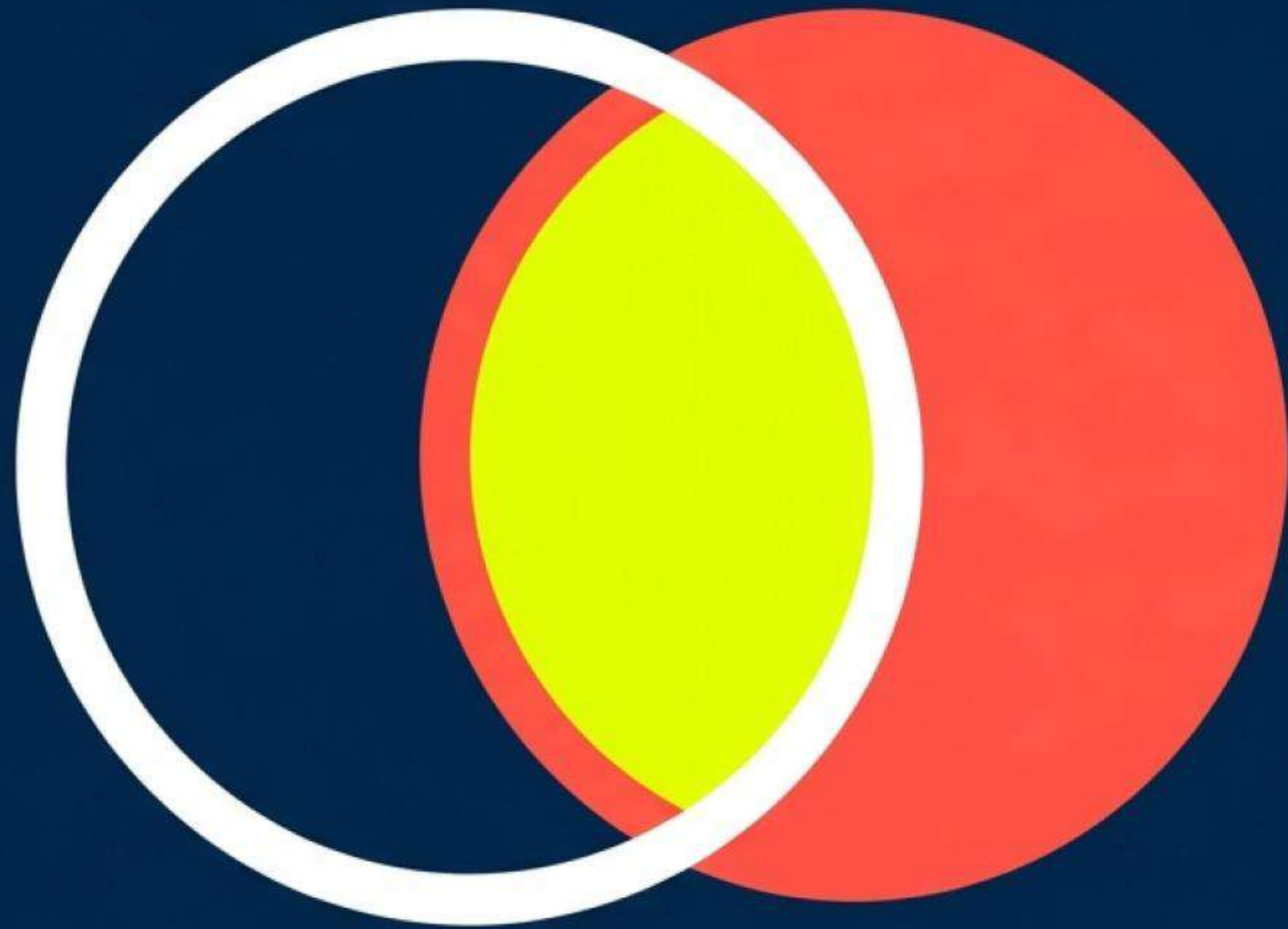
รวมเป็น 10 รูปแบบในปัจจุบัน

จำนวนรูปแบบทั้งหมดที่ใช้ใน
การพิจารณาการขัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม

-
1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ
 2. การทำธุรกิจกับตัวเอง
หรือเป็นคู่สัญญา
 3. การทำงานหลังจาก
ออกจากตำแหน่งสาธารณะ
หรือหลังเกษียณ
 4. การทำงานพิเศษ
 5. การรู้ข้อมูลภายใน
 6. การใช้ทรัพย์สินของราชการ
เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

7. การนำโครงการสาธารณะ
ลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์
ในทางการเมือง
8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่
เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติ
หรือพวกพ้อง
9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อ
การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
หรือหน่วยงานของรัฐอื่น
10. รูปแบบอื่น ๆ

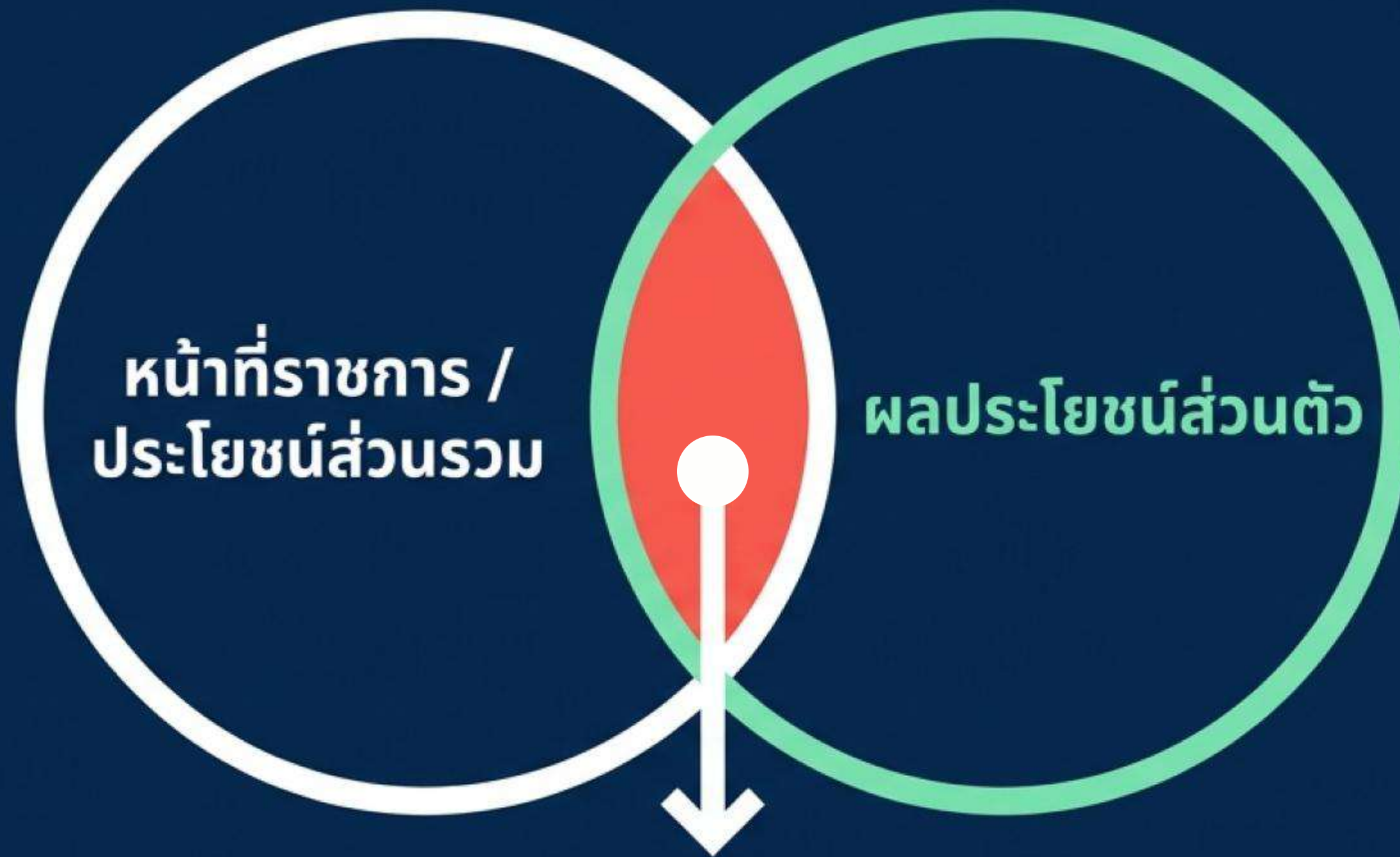
10 of Conflict of interest

**COI: 10 รอยรั้ว
ของความโปร่งใส**

เจาะลึกผลประโยชน์ทับซ้อน 10 รูปแบบ
ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ต้องรู้ และต้องระวัง

สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาแทรกแซงการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่
จนทำให้สูญเสียความเป็นกลางและสร้างความเสียหายต่อส่วนรวม

Accepting Benefits

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

รับของขวัญ เลี้ยงรับรอง หรือสินน้ำใจ
ที่เกินกว่าปกติวิสัยและกฎหมายกำหนด
ซึ่งส่งผลต่อความเอนเอียงในการตัดสินใจ

Self-Dealing

2. การทำธุรกิจกับตนเอง

ใช้อำนาจอนุมัติโครงการให้บริษัทที่ตนเอง
หรือคนในครอบครัวเป็นเจ้าของ
หรือเปลี่ยนสถานะจากเจ้าหน้าที่รัฐไปเป็นคู่สัญญาเสียเอง

3. การทำงานหลังออกจากตำแหน่ง (Revolving Door)

การใช้อิทธิพลหรือความลับจากตำแหน่งเดิมที่เพิ่งเกษียณไปทำงานให้บริษัทเอกชน เพื่อวิ่งเต้นหรือเอื้อประโยชน์กับหน่วยงานเก่า

4. การทำงานพิเศษ (Moonlighting)

รับงานนอก หรือเป็นที่ปรึกษาอิสระ ซึ่งลักษณะงานนั้นขัดแย้งหรือแข่งขันกับผลประโยชน์ของหน่วยงานหลักที่ตนสังกัด

ตัวอย่างกฎหมายห้ามทำงานหลังพ้นจากตำแหน่ง (รูปแบบ 3)

พ.ร.บ. ป.ป.ช. พ.ศ. 2561

มาตรา 127 ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบ ของหน่วยงานของรัฐ ภายใน 2 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

มาตรา 16 ห้ามผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการดำรงตำแหน่งใด ๆ ในบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือธุรกิจอื่นใด ซึ่งเป็นคู่กรณีที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485

มาตรา 28/20 ผู้ว่าการซึ่งพ้นจากตำแหน่งจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งใด ในสถาบันการเงินภายใน 2 ปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

รู้ก่อน รวยก่อน

คุณกวงใน ใครเล่าจะรู้

5. การใช้ข้อมูลภายใน (Insider Information)

การนำข้อมูลลับขององค์กรที่ล่วงรู้จากการปฏิบัติหน้าที่ไปหาประโยชน์ส่วนตัวก่อนเปิดเผยสู่สาธารณะ

การกว้านซื้อที่ดินดักหน้า
โครงการตัดถนนของรัฐ

การซื้อขายหุ้นล่วงหน้าโดย
อาศัยมติคณะกรรมการที่
ยังไม่ประกาศ

Using your employer's property for private advantage

6. การนำทรัพย์สินรัฐไปใช้ส่วนตัว

การเบียดบังทรัพยากรของทางราชการ ไม่ว่าจะเป็น รถยนต์ น้ำมัน กระดาษ โทรศัพท์ หรือบุคลากร ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือครอบครัว

‘แค่นิดเดียวไม่เป็นไรหรอก’ คือจุดเริ่มต้นที่อันตรายที่สุดของการทุจริตที่บานปลาย

7. การนำโครงการสาธารณะ ลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ ในทางการเมือง (Pork-barreling)

นักการเมืองหรือผู้มีอำนาจ

อนุมัติโครงการสาธารณะ เช่น ถนน สะพาน แหล่งน้ำ ฯลฯ
ลงเฉพาะในเขตพื้นที่ฐานเสียงของตนเอง
เพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเมืองและการเลือกตั้ง

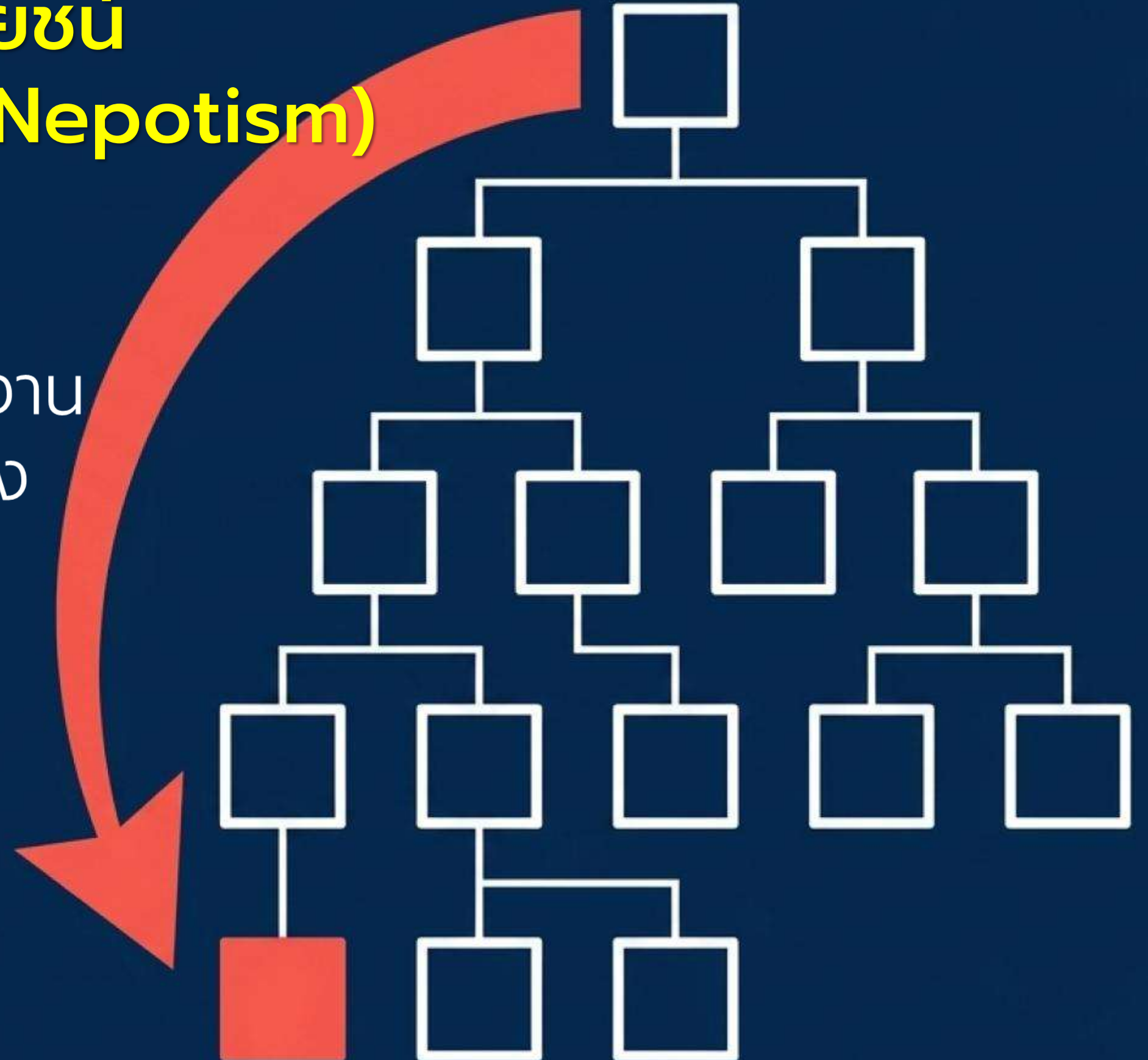
เป็นการใช้ภาษีของคนทั้งประเทศ
เพื่อรักษาสถานะทางการเมือง
ของคนกลุ่มเดียว
โดยละเลยความคุ้มค่าระดับชาติ

“งบหลวง ฐานเสียงตน”

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่เอื้อประโยชน์ แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism)

การใช้อำนาจหน้าที่ฟากฝัง
รับบุตรหลาน หรือเครือญาติเข้าทำงาน
ตลอดจนการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง
โดยละเว้นกระบวนการคัดเลือก
ที่โปร่งใสและเป็นธรรม

**ทำลายระบบคุณธรรม (Merit
System) และบั่นทอนกำลังใจ
ของบุคลากรที่มีความสามารถ**

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น หรือใช้อิทธิพลเข้าแทรกแซง

การใช้ตำแหน่งหน้าที่การงาน ข่มขู่ กดดัน หรือโน้มน้าวให้เจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานอื่น (ที่ตนไม่ได้บังคับบัญชาโดยตรง) ตัดสินใจเชื่อประโยชน์แก่ตนเอง หรือพวกพ้อง

การใช้อำนาจแฝงเพื่อบิดเบือนความถูกต้องของกระบวนการทำงาน

10. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวม ประเภทอื่น ๆ

1. การเดินทางไปราชการต่างจังหวัดโดยไม่คำนึงถึงจำนวนคน จำนวนงาน และจำนวนวัน อย่างเหมาะสม อาทิ เดินทางไปราชการจำนวน 10 วัน แต่ใช้เวลาในการทำงานจริงเพียง 6 วัน โดยอีก 4 วันนั้น เป็นการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ
2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ใช้เวลาในราชการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพราะสามารถเบิกเงินงบประมาณค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยมีได้อยู่ปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นอย่างแท้จริง แต่กลับใช้เวลาดังกล่าวปฏิบัติกิจธุระส่วนตัว

The 4-ways Test

เรื่องนี้เราหรือครอบครัวได้ประโยชน์หรือไม่?

เรื่องนี้เรามีอำนาจตัดสินใจหรืออนุมัติหรือไม่?

กระทบต่อความโปร่งใสและประโยชน์ของรัฐหรือไม่?

สังคมภายนอกจะมองว่าไม่เหมาะสมหรือไม่?

หยุด!
(STOP)

The 4-ways Test

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม ให้มากกว่าส่วนตน

ทางออกเมื่อเผชิญผลประโยชน์ทับซ้อน

เปิดเผย (Declare)

รายงานผู้บังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษร
เมื่อพบว่าตนเองมีส่วนได้ส่วนเสีย
ในเรื่องที่กำลังรับผิดชอบ

ถอนตัว (Recuse)

งดออกเสียง งดเข้าร่วมประชุม
หรืองดมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติเรื่องนั้น ๆ
อย่างเด็ดขาด เพื่อป้องกันการครหา

เมื่อสองสิ่งนี้ทับซ้อนกัน... การตัดสินใจจะถูกบิดเบือน
นี่คือจุดเริ่มต้นของการทุจริต

พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. 2561

หมวด 6
การขัดกันระหว่างประโยชน์
ส่วนบุคคลกับประโยชน์
ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์
ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ตามกฎหมาย **ป.ป.ช.**
(Conflict of Interest)

ห้าม

กรรมการ ป.ป.ช./ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ/
เจ้าพนักงานของรัฐ*

- (1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
- (2) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ
- (3) รับหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญา อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ดำเนินกิจการดังกล่าว
- (4) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน

ห้าม

กรรมการ ป.ป.ช./ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ/
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง*

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา
ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน
ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ห้าม

เจ้าพนักงานของรัฐทุกคนรวมถึงผู้ซึ่งพ้นจากการเป็น
เจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง 2 ปี

รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด
เว้นแต่เป็นการรับตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามธรรมเนียม

กรณีฝ่าฝืน

ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

- ฝ่าฝืนมาตรา 126 จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ฝ่าฝืนมาตรา 127 จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ฝ่าฝืนมาตรา 128 จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

*ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐและรายละเอียดเพิ่มเติม
ติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.
โทร. 02-5284800 หรือ **สายด่วน ป.ป.ช. 1205**

สาระสำคัญ

1. เป็นแนวปฏิบัติในการดำรงตนระหว่างอยู่ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหลังพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในระยะเวลา 2 ปี
2. เป็นการห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐและคู่สมรส ไม่ให้ดำเนินกิจการ ที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
3. การกำหนดบทลงโทษที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้รับ ในกรณีที่ได้ดำเนินกิจการ ที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายประกอบกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม

ม.126

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. 2561

- 1 กรรมการ ป.ป.ช.
- 2 ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- 3 เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด
- 4 คู่สมรสของ 1 - 3

ห้ามดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

1 เป็นคู่สัญญา หรือ มีส่วนได้เสียในสัญญา
ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
ที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่

2 เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นผู้ถือหุ้น
ในบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญา
กับหน่วยงานของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่

3 รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทาน
จากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น
หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ
หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะ
เป็นการผูกขาดตัดตอน
หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน
หรือเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่รับสัมปทาน
หรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

4 เข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชน
ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ควบคุม
หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ
ที่ตนสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่อยู่

โดยเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะ

- กรรมการ
- ที่ปรึกษา
- ตัวแทน
- พนักงาน
- ลูกจ้าง

ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์
ของธุรกิจของเอกชนอาจขัดหรือแย้ง
ต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์
ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระ
ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ในฐานะที่ตนเป็นผู้มีอำนาจในการกำกับ ดูแล ควบคุม
ตรวจสอบ หรือดำเนินคดีไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

คู่สมรส

หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยา
โดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย

หลักเกณฑ์การอยู่กินกันฉันสามีภริยา

- ได้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวกัน
- เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้เห็นว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากัน หรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไป
- เคยจดทะเบียนสมรส ต่อมาจดทะเบียนหย่าขาดกัน แต่ยังแสดงหรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไป
ว่าเป็นสามีภริยากัน

Mastery
เป็นนายตนเอง
พอเพียง วัณชัย สุจริต

Originality
สร้างสรรค์สิ่งใหม่
ใส่ใจประชาชน
จิตอาสา

People
Centered
ใส่ใจประชาชน
จิตอาสา

Humility
ถ่อมตน อ่อนน้อม

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข
www.stopcorruption.moph.go.th

มาตรา 126 ห้ามตำแหน่งใด

1

**เจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่
ภายใต้บังคับตามมาตรา
126 โดยทันที**

ประกอบด้วย

1.1 กรรมการ ป.ป.ช.

1.2 ผู้ดำรงตำแหน่งใน
องค์กรอิสระประกอบด้วย

1) คณะกรรมการการ
เลือกตั้ง

2) ผู้ตรวจการแผ่นดิน

3) คณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึง
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

4) คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

2

**เจ้าพนักงานของรัฐที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประกาศกำหนด
ซึ่งรวมถึงเจ้าพนักงาน
ของรัฐที่ได้รับมอบ
อำนาจ**

(ตามประกาศคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้า
พนักงานของรัฐที่ต้องห้าม
มิให้ดำเนินกิจการตามความ
ในมาตรา 126 พ.ศ. 2563)

ได้แก่

2.1 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง : นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรี / ส.ส. / ส.ว.

2.2 ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(1) สำหรับข้าราชการพลเรือน : หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง/
/ทบวง/กรม

(2) สำหรับข้าราชการทหาร : ปลัดกระทรวงกลาโหม / ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
/ ผู้บัญชาการเหล่าทัพ

(3) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(4) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(5) ปลัดกรุงเทพมหานคร

(6) กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(7) หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

(8) ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

2.3 ผู้บริหารท้องถิ่น

การจัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม

ม.127

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. 2561

- 1 กรรมการ ป.ป.ช.
- 2 ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- 3 ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
- 4 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ห้ามดำเนินการใดตาม ม.126 (4) นับแต่พ้นจากตำแหน่งภายใน 2 ปี

เข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชนในฐานะ

ซึ่งธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชน อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ม.126

แตกต่างกันอย่างไร?

ม.127

ตำแหน่ง

- กรรมการ ป.ป.ช.
- ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ตำแหน่ง

- กรรมการ ป.ป.ช.
- ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
- ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ห้ามดำเนินการกิจการตาม
ม.126 (1)-(4)

ห้ามดำเนินการกิจการตาม
ม.126 (4)

บังคับใช้
ขณะดำรงตำแหน่ง

บังคับใช้
หลังพ้นจากตำแหน่ง

บังคับใช้กับ
คู่สมรสด้วย

ไม่บังคับ
ใช้กับคู่สมรส

Mastery
เป็นนายตนเอง
พอเพียง วินัย สุจริต

Originality
สร้างสรรค์ใหม่

People
Centered
ใส่ใจประชาชน
จิตอาสา

Humility
ถ่อมตน อ่อนน้อม

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข
www.stopcorruption.moph.go.th

มาตรา 127 ห้ามตำแหน่งใด

1

**เจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่
ภายใต้บังคับตามมาตรา
126 โดยทันที**

ประกอบด้วย

1.1 กรรมการ ป.ป.ช.

1.2 ผู้ดำรงตำแหน่งใน
องค์กรอิสระประกอบด้วย

1) คณะกรรมการการ
เลือกตั้ง

2) ผู้ตรวจการแผ่นดิน

3) คณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึง
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

4) คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

2

**เจ้าพนักงานของรัฐที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประกาศกำหนด
ซึ่งรวมถึงเจ้าพนักงาน
ของรัฐที่ได้รับมอบ
อำนาจ**

(ตามประกาศคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้า
พนักงานของรัฐที่ต้องห้าม
มิให้ดำเนินกิจการตามความ
ในมาตรา 127 พ.ศ. 2563)

ได้แก่

2.1 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง : นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรี / ส.ส. / ส.ว.

2.2 ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(1) สำหรับข้าราชการพลเรือน : หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง/
/ทบวง/กรม

(2) สำหรับข้าราชการทหาร : ปลัดกระทรวงกลาโหม / ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
/ ผู้บัญชาการเหล่าทัพ

(3) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(4) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(5) ปลัดกรุงเทพมหานคร

(6) กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(7) หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

(8) ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การจัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม

ม.128

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. 2561

- เจ้าพนักงานของรัฐทุกตำแหน่ง
(เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่ง
ในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.)

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

หลัก
การ

**ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้**

และยังห้ามผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงาน
ของรัฐมาแล้ว **ยังไม่ถึง 2 ปี** ด้วย

หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่
การลดราคา การรับความบันเทิง
การรับบริการ การรับการฝึกอบรม
หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

เจ้าพนักงานของรัฐสามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้ ในกรณีดังนี้

มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถรับได้

เช่น การที่เจ้าพนักงานของรัฐเดินทางไปปฏิบัติราชการต่างจังหวัด สามารถเบิก
ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าใช้จ่าย
ในการเดินทางไปราชการได้

เป็นการรับจากบุพการี ผู้สืบสันดาน
หรือญาติ โดยจะต้องเป็นการให้
ตามประเพณี หรือตามธรรมเนียม
ตามฐานานุรูป

เป็นการรับโดยธรรมจรรยา คือ การรับจากบุคคลที่ให้กันในโอกาสเทศกาล
หรือวันสำคัญ รวมถึงการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ
การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาท
ที่ถือปฏิบัติกันในสังคม ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- การรับจากผู้ซึ่งมิใช่ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับ
จากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาส **ไม่เกิน 3,000 บาท**
หรือ
- การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

Mastery
เป็นนายตนเอง
พอเพียง วินัย สุจริต

Originality
สร้างสรรค์ใหม่

People
Centered
ใส่ใจประชาชน
จิตอาสา

Humility
ถ่อมตน อ่อนน้อม

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข
www.stopcorruption.moph.go.th

สรุปมาตรา 128

ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐ รับทรัพย์สิน + ประโยชน์อื่นใด

ใช้บังคับกับ เจ้าพนักงานของรัฐทุกคน ทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ฯลฯ

ผู้ซึ่ง พ้นจาก การเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ มาแล้วยังไม่ถึง 2 ปีด้วย

เว้นแต่

1. รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเบี้ยประชุม ฯลฯ
2. จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ ที่ให้ตามประเพณี หรือตามจรรยาตามฐานานุรูป
3. รับตามจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด **ไม่เกิน 3,000 บาท**
4. รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

บทกำหนดโทษ ตามมาตรา

126

มาตรา 168

ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ
ไม่เกิน 60,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

127

มาตรา 170

ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกิน 6 เดือน
หรือปรับไม่เกิน
10,000 บาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

128

มาตรา 169

ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน 3 ปี หรือปรับ
ไม่เกิน 60,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

129

ถือเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

กรณีมาตรา 126 วรรค 2 ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐรู้เห็นยินยอม
ต้องระวางโทษตามมาตรา 168 วรรค 2

คอรัปชัน

ปัญหาของเส้นแบ่งระหว่าง

เรื่องส่วนตัว

เรื่องสาธารณะ

No Gift Policy

นโยบายการงดรับของขวัญ
ของกำนันลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่

&

หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา
ของเจ้าพนักงานของรัฐ

แผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง)

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 เห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง)

Big Rock 4

กิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ No Gift Policy

กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 การพัฒนาระบบราชการไทย ให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์

เป้าหมายที่ 1 ข้อ 1.1 ให้องค์กรของรัฐทุกหน่วยประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 เห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง)

Big Rock 4

กิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ No Gift Policy

กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 การพัฒนาระบบราชการไทย ให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์

เป้าหมายที่ 1 ข้อ 1.1

ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตน
เป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน
ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด
จากการปฏิบัติหน้าที่

เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน

ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด

จากการปฏิบัติหน้าที่
(ทั้งก่อน ขณะ หลัง)

จุดมุ่งหมายนโยบาย No Gift

เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสในการรับสินบน ผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ

เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกในการปฏิเสธการรับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่

เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณธรรมและความโปร่งใส (Organization of Integrity) ของระบบราชการเข้มแข็งและยั่งยืน เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน ITA

เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และยกระดับค่าคะแนน CPI ของประเทศไทยให้สูงขึ้น

ทำไม

NO

Gift Policy

จึงสำคัญ

ส่งเสริมความโปร่งใส

การปฏิบัติตามนโยบายนี้ จะช่วยสร้างระบบที่โปร่งใสและถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่

ป้องกันการทุจริต

การไม่รับของขวัญ จะช่วยลดโอกาสการทุจริต และลดโอกาสการรับสินบน
เกิดความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่

รักษาความยุติธรรม

เป็นการรักษาความยุติธรรมและความเท่าเทียมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
(การไม่เลือกปฏิบัติ)

ของขบถ
ที่ส่งผลกระทบต่อ
การปฏิบัติหน้าที่กันก่อน

มารู้จัก

ของขวัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่

- เงิน / ทรัพย์สิน
- บริการ
- ประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่า
- **ให้รวมถึงทิป (TIP) *****

โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับ
นอกเหนือจากเงินเดือน รายได้
ผลประโยชน์จากราชการในกรณีปกติ

มีผลต่อการตัดสินใจ การอนุมัติ อนุญาต หรือการอื่นใดในการปฏิบัติหน้าที่
ให้เป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ไปในทางทุจริต
ต่อผู้ให้ของขวัญทั้งในอดีต หรือในขณะรับ หรือในอนาคต

***** TIP มีใช้ค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ว่า “ให้รับได้”**

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

เป็นอาชีพ
ที่มีหลักการพื้นฐานคือ
บริการประชาชน
โดยยึดประโยชน์
ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ได้รับค่าตอบแทน (Compensation) ที่รัฐ จ่ายให้แก่
ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งอาจอยู่ในรูปตัวเงิน หรือมิใช่ตัวเงิน เช่น

1. เงินเดือนพื้นฐาน (Base Salary)
2. ค่าตอบแทนลักษณะอื่น ๆ (Allowance)
 - 2.1 สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล (Benefit / Fringe Benefit)
 - 2.2 เงินรางวัลประจำปี (Bonus)

ซึ่งการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐมีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะรับได้
เพราะเป็นการรับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถรับได้

มารู้จัก...

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ No Gift Policy

- มาตรา 149 ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- มาตรา 128 / มาตรา 169 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561
- พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือการรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2565
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2540
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563

ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 149

ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล **เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด** สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ต้องระวางโทษ

จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต
และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท **หรือประหารชีวิต**

เจาะลึกมาตรา 128 มาตรฐานการควบคุมพฤติกรรมเจ้าหน้าที่รัฐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

หัวใจสำคัญของกฎหมาย

การควบคุมพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เน้นการกำกับดูแลการกระทำของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบวินัยและจริยธรรม

มาตรา 128: กฎเหล็กเพื่อความโปร่งใส

เป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริตในภาครัฐ

มาตรา 128

ขอบเขตและการบังคับใช้

ครอบคลุม "เจ้าหน้าที่ของรัฐ"

บังคับใช้กับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ภายใต้การกำกับของรัฐ

มาตรฐานพฤติกรรมระดับประเทศ

เป็นเกณฑ์กลางที่ใช้ประเมินความถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

บทบัญญัติมาตรา 128

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมเนียมจรรยาตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจาก บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ ที่ให้ตามประเพณีหรือตามธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว ยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม

“ประโยชน์อื่นใด” ตามมาตรา 128 ครอบคลุมอะไรบ้าง

ส่วนลด (Discounts)

ส่วนลดพิเศษที่ไม่ให้แก่บุคคลทั่วไป

การบันเทิง (Entertainment)

ตัวคอนเสิร์ต, ตีกอล์ฟฟรี, งานเลี้ยงหรู

การบริการ (Services)

ที่พักฟรี, ยานพาหนะรับ-ส่ง

การฝึกอบรม (Training)

ดูงานต่างประเทศที่แฝงการท่องเที่ยง

ทุกข้อถือเป็น ‘ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด’ ภายใต้มาตรา 128

เจ้าหน้าที่ของรัฐ รับทรัพย์สินฯ ได้ 3 กรณีคือ...

1

ทรัพย์สินหรือประโยชน์
อันควรได้ตามกฎหมาย
หรือกฎ ข้อบังคับ
ที่ออกโดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

2

เป็นการรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
จากบุพการี ผู้สืบสันดาน
หรือญาติ
ที่ให้ตามประเพณี
หรือตามธรรมเนียม
ตามฐานานุรูป
(สมควรแก่ฐานะ)

3

การรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมดา
ตามหลักเกณฑ์และจำนวน
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด

ประกาศคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมดา
ของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. 2563

*** มาทำความเข้าใจแบบง่าย ๆ กับประกาศฯ ฉบับนี้กัน...

แนวคิดการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของเจ้าพนักงานของรัฐ

1

ไม่ห้ามในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แต่ต้องเปิดเผยการรับประโยชน์ในรอบปีต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบ

2

กำหนดวงเงินที่สามารถรับได้ตามปกติประเพณีนิยม ได้แก่ การแสดงความยินดีการแสดงความเสียใจ และธรรมจรรยา ซึ่งหมายถึงการรับจากญาติตามฐานานุรูป

3

ห้ามรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ทุกชนิดตามหลักคิดที่ว่า
1. เจ้าพนักงานของรัฐมีหน้าที่บริการประชาชน
2. เจ้าพนักงานของรัฐมีรายได้จากภาษีที่ประชาชน

จึงไม่ควรรับประโยชน์ใด ๆ อีก

3

**ประเทศไทยใช้แนวคิดที่ 2
ซึ่งบัญญัติใน พรป. ปปช. พ.ศ. 2561**

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ ๕ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้นอกจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๖ เจ้าพนักงานของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใดซึ่งมีใช้ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

ประกาศ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

พิจารณา ดังนี้

- มีกฎหมายให้รับ เรารับได้หรือไม่
- เป็นการรับโดยธรรมจรรยาหรือไม่

1

มีกฎหมาย ให้รับเราไว้

เรา...สามารถรับได้

เป็นการรับโดยธรรมจรรยาหรือไม่

2

ใช่

ไม่ใช่

มีความผิด

เป็นการรับจากบุพการี / ผู้สืบสันดาน
/ ญาติ (ตามประเพณี ตามธรรมจรรยา)

มูลค่าเหมาะสมตามฐานะของผู้ให้

เป็นการรับจากบุคคล
ที่ไม่ใช่ญาติ

แต่ละบุคคล /
แต่ละโอกาส

หากเกิน 3,000 บาท

มีความจำเป็นอย่างยิ่ง
ที่ต้องรับไว้

เป็นการรับจากการให้ทั่วไป
โดยไม่เจาะจงผู้รับ

ไม่เกิน 3,000 บาท

ต้องรายงานต่อผู้บริหารสูงสุด
ของหน่วยงาน

หากมีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

เกิน 3,000 บาท

โดยมีความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องรับไว้
เพื่อเป็นการรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

ต้องทำอะไร...

1

รายงานการรับทรัพย์สิน
ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนแล้วแต่กรณี
ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน
ตามแบบฟอร์มที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ
พ.ศ. 2563

2

ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนวินิจฉัยว่า
จะให้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นหรือไม่

3

หากมีคำสั่งว่าไม่สมควรรับไว้ ก็ให้ส่งคืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ให้โดยทันที
หรือหากไม่สามารถคืนได้ ให้ส่งมอบเป็นสิทธิของหน่วยงานโดยเร็ว

ตัวอย่างการรายงาน

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรียน อธิบดี....

ข้าพเจ้า นายสะอาด นามสกุล สุจริต
ตำแหน่ง นักวิชาการพัสดุชำนาญการ สังกัดกรม

ขอรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ
เป็นเงินได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ได้รับเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๒๐.๐๐ น.

ได้รับเนื่องจากกรณี เทศกาลปีใหม่

สถานที่รับ บ้านพัก

ชื่อ-นามสกุล ของผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

นายร่ำรวย ทรัพย์อนันต์

ที่อยู่ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

มีความเกี่ยวข้องเป็น เพื่อนสนิท

รายละเอียดและมูลค่าโดยประมาณของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
และแนบรูปถ่ายทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับประโยชน์อื่นใดมาพร้อมนี้ด้วย

กระเช้าของขวัญ มูลค่าโดยประมาณ ๓,๕๐๐ บาท

เหตุผล หรือความจำเป็นที่จะต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ เนื่องจากเป็นบุคคลที่สนิทสนมกันมาช้านาน และเคยช่วยเหลือ

เกื้อกูลกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

ลงชื่อสะอาด สุจริต..... ผู้รายงาน
(นายสะอาด สุจริต)

/ อนุญาต ...

\ อนุมัติ ...

-๒-

- ☐ อนุญาต เนื่องจากมีเหตุผล และความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์
อันดีระหว่างบุคคล โดยสมควรรับไว้เป็นทรัพย์สินหรือสิทธิส่วนบุคคล
- ☐ ไม่อนุญาต โดยให้ส่งคืนแก่ผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้โยทันที ในกรณี
ที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของ
หน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

ลงชื่อ
ตำแหน่ง อธิบดีกรม
วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔

คำเตือน เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๔ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งต่าง ๆ ต้องรายงานการรับทรัพย์สินต่อใคร

ผู้มีหน้าที่รายงานการรับทรัพย์สิน

1. เจ้าพนักงานของรัฐ

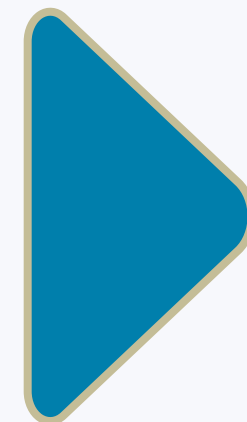
2. หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง
หรือเทียบเท่า / กรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุด
ของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

3. ผู้บริหาร / รองผู้บริหาร / ผู้ช่วยผู้บริหาร /
สมาชิกสภาท้องถิ่น

4. ประธานและกรรมการขององค์กรอิสระ
ตามรัฐธรรมนูญ / ผู้ดำรงตำแหน่ง
ที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอน

5. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร / สมาชิกวุฒิสภา

แจ้งรายละเอียด
ข้อเท็จจริง
ตามแบบฟอร์ม
ที่ ป.ป.ช. กำหนด
ภายใน 30 วัน
นับแต่วันที่ได้รับ
ทรัพย์สิน
ต่อ ...

ผู้มีอำนาจพิจารณา

1. หัวหน้าส่วนราชการ / ผู้บริหารสูงสุด
ของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

2. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน

3. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน

4. คณะกรรมการ ป.ป.ช.

5. ประธานสภาผู้แทนราษฎร / ประธานวุฒิสภา

เมื่อดำเนินการรายงานเรียบร้อยแล้ว

ตัวอย่างการรายงาน

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรียน อธิบดี...

ตำแหน่ง **ข้าพเจ้า นายสะอาด** **นางสาว สุนิษา**
นักวิชาการพัสดุชำนาญการ **สังกัดกรม**

ขอรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
หรือมีราคาหรือมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ
เป็นเงินได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ได้รับเมื่อวันที่ **๕ มกราคม ๒๕๖๔** เวลา **๒๐.๐๐ น.**
ได้รับเนื่องจากกรณี **เทศกาลปีใหม่**
สถานที่รับ **บ้านพัก**
ชื่อ-นามสกุล ของผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
นายรวิชัย ทรัพย์อนันต์
ที่อยู่ **ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี**

มีความเกี่ยวข้องกับ **เพื่อนสนิท**
รายละเอียดและมูลค่าโดยประมาณของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
และแนบรูปถ่ายทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับประโยชน์อื่นใดมาพร้อมนี้ด้วย

กระเช้าของขวัญ มูลค่าโดยประมาณ **๑,๕๐๐ บาท**
เหตุผล หรือความจำเป็นที่ต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
เพื่อรักษาไมตรีภาพ เนื่องจากเป็นบุคคลที่สนิทสนมกันมาช้านาน และเคยช่วยเหลือ

เกิดจาก **จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต**

ลงชื่อ.....สะอาด สุนิษา.....ผู้รายงาน
(นายสะอาด สุนิษา)

/ อนุญาต ...

-๒-

☐ อนุญาต เนื่องจากมีเหตุผล และความจำเป็นที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์
อันดีระหว่างบุคคล โดยสมควรรับไว้เป็นทรัพย์สินหรือสิทธิส่วนบุคคล

☐ ไม่อนุญาต โดยให้ส่งคืนแก่ผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้โดยทันที ในกรณี
ที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของ
หน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

ลงชื่อ.....
ตำแหน่ง **อธิบดีกรม**
วันที่ **๗ มกราคม ๒๕๖๔**

คำเตือน เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๔ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น
ไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

สรุปการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา

1

รับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
จากบุพการี ผู้สืบสันดาน
หรือญาติ
ที่ให้ตามประเพณี
หรือตามธรรมเนียม
ตามฐานะ
(สมควรแก่ฐานะ)

2

รับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
ตามประเพณีจากบุคคลอื่น
ซึ่งมิใช่ญาติ
มีราคาหรือมูลค่าในการรับ
จากแต่ละบุคคล
แต่ละโอกาส
ไม่เกิน 3,000 บาท

3

รับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
ที่การนั้นเป็นการให้ใน
ลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

สถานการณ์ตัวอย่าง A : ของที่ระลึกองค์กร

บริษัทเอกชนมอบปฏิทินและไดอารี่
ให้เจ้าหน้าที่รัฐในช่วงปีใหม่
สามารถรับได้หรือไม่?

รับได้
(Acceptable)

ถือเป็นของขวัญตามเทศกาลที่มีการแจกจ่าย
เป็นการทั่วไป (Mass Distribution)
และมีมูลค่าไม่สูง (ราคาตลาดมักไม่เกิน 3,000 บาท)

สถานการณ์ตัวอย่าง B

: ขอบขบวนการมูลค่าสูง

ลูกน้องมอบพระเครื่องทองคำมูลค่า 10,000 บาท
ให้หัวหน้าเพื่อแสดงความยินดีที่ได้เลื่อนตำแหน่ง
สามารถรับได้หรือไม่?

แม้จะเป็นโอกาสเลื่อนตำแหน่ง แต่ผู้ให้ไม่ใช่ญาติ
และมูลค่าเกิน 3,000 บาท
ต้องปฏิเสธหรือรายงานผู้บังคับบัญชาทันที

สถานการณ์ตัวอย่าง C

: ส่วนลดพิเศษ

ท่านซื้อรถยนต์และได้รับส่วนลด 20%
โดยระบุเงื่อนไขว่าให้เฉพาะ 'อธิบดีกรม'
เท่านั้น (คนทั่วไปได้ลด 5%)

ส่วนลดพิเศษที่ให้เฉพาะตำแหน่งหน้าที่
ถือเป็น 'ประโยชน์อื่นใด'
ที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

นโยบาย No Gift Policy

หลายหน่วยงานประกาศใช้ 'No Gift Policy'
เพื่อยกระดับความโปร่งใส

**หากหน่วยงานของท่านมีนโยบาย No Gift Policy
ท่านต้องปฏิบัติตามนโยบายนั้นอย่างเคร่งครัด
แม้ของขวัญจะมีมูลค่าไม่เกิน 3,000 บาทก็ตาม**

(Internal regulations take precedence as the higher standard).

No Gift Policy

สรุปหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน (Cheat Sheet)

ผู้ให้ (Donor)	โอกาส (Occasion)	มูลค่า (Value)	การปฏิบัติ (Action)
ญาติ (Relative)	ทุกโอกาส	ไม่จำกัด	✓ รับได้
บุคคลอื่น (Other)	เทศกาล/ธรรมจรรยา	< 3,000 บาท	✓ รับได้
บุคคลอื่น (Other)	เทศกาล/ธรรมจรรยา	> 3,000 บาท	! รับและรายงานภายใน 30 วัน
บุคคลอื่น (Other)	โอกาสอื่น (นอกเทศกาล)	ทุกราคา	✗ ห้ามรับ

บทกำหนดโทษ

เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 128
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี
หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 169

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

4

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๐ ก หน้า ๑
ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติ
มาตรฐานทางจริยธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น
และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
ในฝ่ายบริหาร แต่ไม่หมายความรวมถึง หน่วยงานธุรการของรัฐสภา องค์การอิสระ ศาล และ
องค์กรอัยการ

การแสดงออก

1. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่
2. มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรสิน บุคลากร และเวลาของหน่วยงานอย่างถูกต้องและคุ้มค่า
3. ไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน
4. ตัดสินใจและกระทำการใด ๆ บนพื้นฐานของหลักกฎหมาย หลักคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดประเทศชาติและมนุษยธรรม
5. หลีกเลียงการเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่
6. หลีกเลียงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน จึงสมควรกำหนดระเบียบดังกล่าวเสียใหม่ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงการไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เพื่อให้ระบบราชการไทยและหน่วยงานอื่นของรัฐโปร่งใสไร้ผลประโยชน์ และเพื่อเสริมมาตรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ของขวัญ” หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แกกันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้แบบตรง ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า ทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงสินทรัพย์ดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้และรับของขวัญ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2565

<https://moph.link/QpsLQdnTV>

ข้อ 5 เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัว จะให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันมิได้

เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยมซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกินสามพันบาทจากผู้ให้แต่ละคน และแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้

ข้อ 6 เจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใด เพื่อมอบให้หรือจัดหาของขวัญให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชามิได้

**ข้อ 8 ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคล
ในครอบครัวของตนรับของขวัญอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่จากผู้ที่เกี่ยวข้องมิได้**
เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ 5 หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้
ตามกฎหมาย กฏ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับ
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ
ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

**ข้อ 9 ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญแล้ว
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ มารับทราบในภายหลังว่า เป็นการรับของขวัญ
โดยฝ่าฝืนระเบียบฯ นี้**

**ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ บันทึกรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการ
การรับของขวัญนั้น ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงผู้บังคับบัญชาสูงสุด
ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ทราบ**

การบันทึกรายงาน ให้รายงานตามแบบที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด อย่างน้อยต้องมี
ข้อมูลรายละเอียดข้อเท็จจริงที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรายงาน ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อ นามสกุล ของบุคคลในครอบครัวที่รับของขวัญ และความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (2) ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ (หากทราบ) ของผู้ให้ของขวัญ
- (3) วันที่ได้รับของขวัญ
- (4) ของขวัญที่ได้รับ
- (5) มูลค่าของของขวัญ (โดยประมาณ)
- (6) เหตุผลที่รับของขวัญ

ให้ส่งมอบเป็นสิทธิของหน่วยงานโดยเร็ว

บันทึกรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับของขวัญ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๙ วรรคสอง

วันที่.....

เรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....ขอรายงานว่า ชื่อ.....นามสกุล.....

มีความสัมพันธ์เป็น.....กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับของขวัญจาก

ชื่อ.....นามสกุล.....ที่อยู่.....

ได้รับของขวัญเมื่อวันที่.....ของขวัญที่ได้รับมีดังนี้

๑.

มูลค่าของของขวัญ (โดยประมาณ)

๒.

มูลค่าของของขวัญ (โดยประมาณ)

เหตุผลที่รับของขวัญ.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ
(.....)

ตำแหน่ง

ข้อ 9 วรรคสอง

ข้อ 10 วรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสูงสุดได้รับรายงาน ตามข้อ 9 แล้ว และเห็นว่าเป็นการฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้มีคำสั่งคืนของขบวนการนั้น แก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนได้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ รายงานเหตุผลที่ไม่สามารถคืนได้และส่งของขบวนการที่ได้รับ ให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

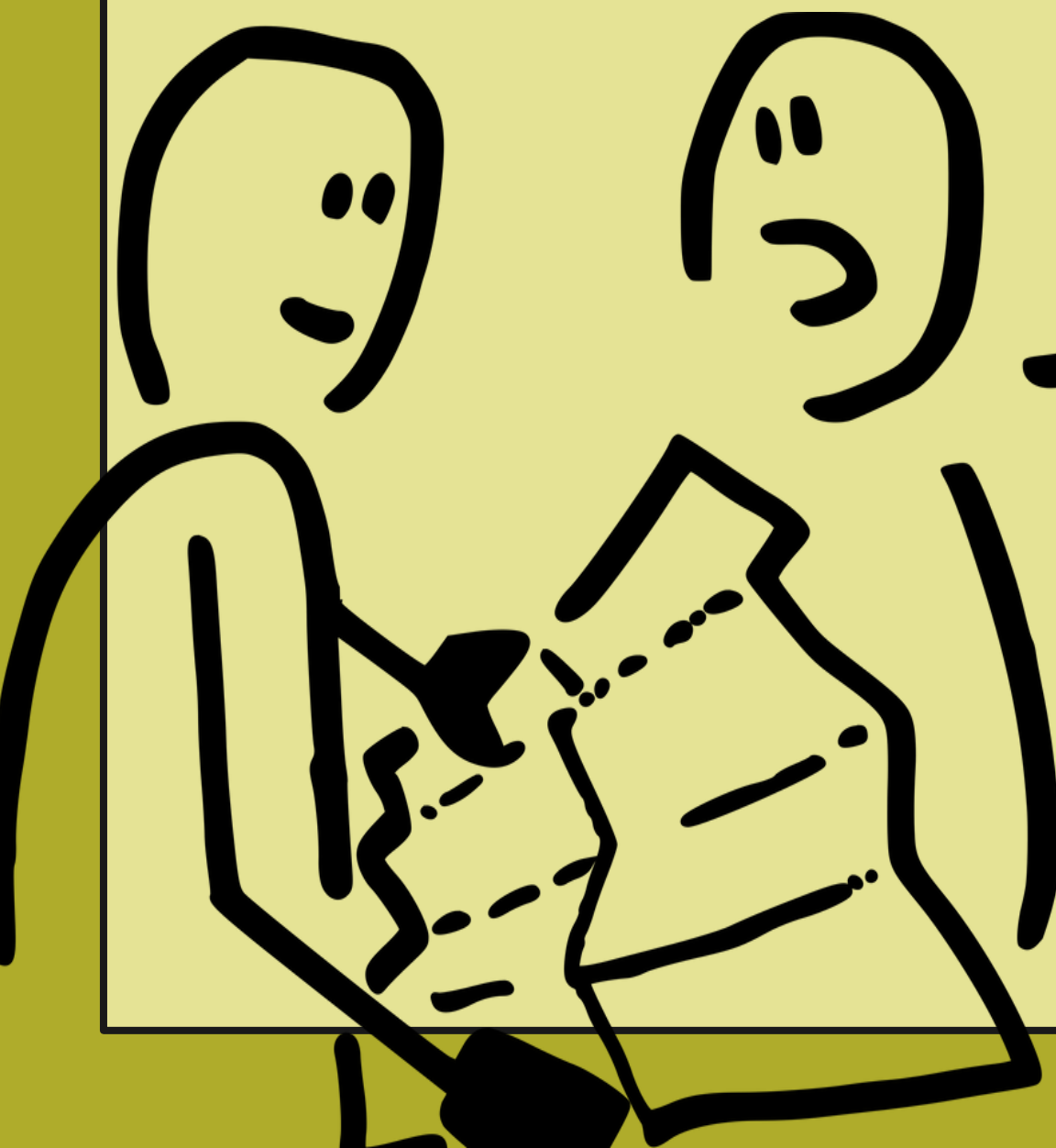
ในกรณีที่ไม่สามารถคืนของขวัญได้

ข้อ 10 วรรคสอง

1. หน่วยงานของรัฐต้องเก็บรักษาของขวัญนั้นเป็นระยะเวลา 1 ปี
2. เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ 1. หากการเก็บรักษาจะเป็นภาระแก่ทางราชการมากเกินไป หรือกระทบต่อมูลค่าทรัพย์สินนั้น
 - 2.1 ผู้บังคับบัญชาสูงสุด อาจสั่งให้นำของขวัญนั้นออกขาย แลกเปลี่ยน โอน แปรสภาพ หรือทำลาย ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
 - 2.2 หากไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และนำเงินที่ได้ส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน

ข้อ 10 บรรคสาม

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว

ให้ถือว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐ
และบุคคลในครอบครัว
ไม่เคยได้รับของขวัญดังกล่าว

บันทึกรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับของขวัญ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๙ วรรคสอง

วันที่.....

เรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....ขอรายงาน ว่า ชื่อ.....นามสกุล.....

มีความสัมพันธ์เป็น.....กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับของขวัญจาก

ชื่อ.....นามสกุล.....ที่อยู่.....

ได้รับของขวัญเมื่อวันที่.....ของขวัญที่ได้รับมีดังนี้

๑.

มูลค่าของของขวัญ (โดยประมาณ)

๒.

มูลค่าของของขวัญ (โดยประมาณ)

เหตุผลที่รับของขวัญ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2540

ให้ถือปฏิบัติว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย
พึงงดการให้ของขวัญแก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
ผู้บังคับบัญชา หรือสมาชิกในครอบครัว
ของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หากฝ่าฝืน
มติคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่ามีความผิดวินัย
ทั้งผู้ให้และผู้รับ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 เห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง)

Big Rock 4

กิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ No Gift Policy

กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 การพัฒนาระบบราชการไทย ให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์

เป้าหมายที่ 1 ข้อ 1.1

ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่

ความจริงเรื่องของขวัญ

จุดเริ่มต้นของ Conflict of Interest

จุดเริ่มต้นของปัญหา

การรับของขวัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่

ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ
อาจเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
ในตำแหน่งหน้าที่

**Conflict
of Interest
(COI)**

ผลลัพธ์ที่ตามมา

การเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
(Conflict of Interest)

การรับของขวัญเป็นสาเหตุโดยตรง
ที่ทำให้เกิดสภาวะ COI ในองค์กร

ความทับซ้อนไม่ใช่เรื่องไกลตัว...
เริ่มต้นป้องกันได้ที่ ความมีจิตสำนึก
แยกเรื่องส่วนตัว ออกจากเรื่องส่วนรวม

Question Time: ช่วงเวลาแห่งการซักถาม

ไขข้อสงสัย

เปิดโอกาสให้สอบถาม
ในประเด็นที่ต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม

สร้างความเข้าใจร่วมกัน

ผู้ฟังมีความเข้าใจในเนื้อหา
ที่ตรงกันกับผู้บรรยายอย่างสมบูรณ์

The Power of Good Deeds

พลังแห่งการทำความดีที่ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม

Thank you

คำขอบคุณสำหรับการร่วมสร้างสิ่งดี ๆ

